

ANA EKARETIA IESU KRISTO IBUKIIA AIKA ITIAKI NI BOONG AIKA KAITIRA OKITOBWA 2014

Riaona

A photograph of two young women of African descent. One woman is in the foreground, smiling broadly and looking down at a laptop screen. The other woman is behind her, also smiling and looking in the same direction. They appear to be in a classroom or library setting with bookshelves in the background.

**Katiteuanakin te
Mwakuri ni Kamaiu,
iteraniba 14**

**Tera ae I Reiakinna man te
Rawawata, iteraniba 26**

**3 Kakabwaia ibukin te Katei
ae Riai, iteraniba 36**

**5 Kawai ake a Karaoi Kairake
n Rongorongan te Utu, iteraniba 58**

*"Ai antai ae kona ni
kunea te aine ae riai?
Bwa e bati riki boona
nakoni moomi."*

Taeka n Rabakau 31:10

TAIAN RONGORONGO

- 4 Te Rongorongo man te Moan Beritentii: Te Tatara n Onimaki**
Iroun Beritentii Henry B. Eyring
- 7 Rongorongo ni Kakawari n Reirei: Ana Mwakuri ae Tabu lesu Kristo: Te Bwerena ni Kamaiu**

TE RONGORONGO AE ONOTI N TE BEEBA NI KAONGORA

- 14 Mitinare, Rongorongan te Utu, ao te Mwakuri n te Tembora**
Iroun Unimwaane David A. Bednar
Tataekinan te euangkerio ao ni ibuobuoki ni kakaeaia ara mate.

20 Te Mweenga: Te Tabo Ae Karekeaki lai Angiin te Reirei
Reirei ake a reiakinaki n te mweenga a tiku ioura ni bongin maiura ao ibukin te tai ae akea tokina

26 Ieta laon te Ran
Iroun Jon Warner
E ngae ngke I taonaki nako n naon te baranano ma te rawawata, te Atua e uotairake ni waakirake nakon abau ni berita.

28 Taian Bwaeoniia ni Katoai Aba: Te Rairaki ao te Bitaki i Chile
Iroun Néstor Curbelo
Ngkai, e kaania 1 ni katoa 30 te Chileans ake a kaaina te Ekaretia.

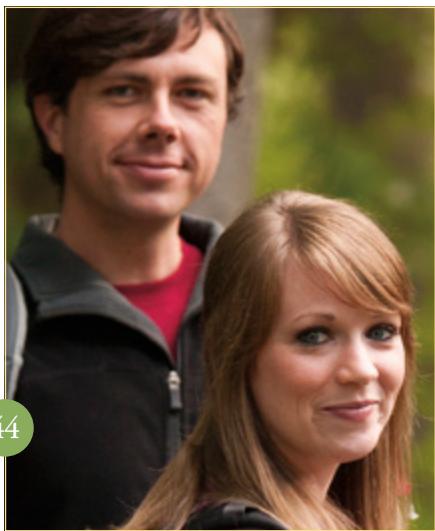
36 Te Ninikoria n Rinea te Katei ae Riai
Iroun Carol F. McConkie
Tera taian tua ao kakabwaia n te katei ae riai.

TABO NI MWAKURI

- 8 Beku n te Ekaretia: Ko Rabwa, te Tari Jay**
Iroun Kristine Purcell
- 9 Burabeti n te O Tetemanti: Ieremia**
- 10 Ti Taekina Taikan Kristo: Te Kabiti ae Karaoaki man Atiibu aika Raneanea n Tirika**
Iroun Ellen C. Jensen
- 12 Mweengara, Ara utu: Nanon Lizochka**
Iroun Marina Petrova
- 40 Bwanaaia Aika Itiaki ni Boong Aika Kaitira**
- 80 Ni Karokoa Ae Ti A Manga Kaitiboaki: Kamwane**
Iroun Unimwaane M. Russell Ballard
E kabongana te abea Tatan—n aron te tia akawa—ni kamwaneira.

I AON TINANIKUNA

Moanba: Tamnei iroun Leslie Nilsson. Inanon te moanba: Kabwarabwaraan te tamnei iroun Matthew Reier.

44

**44 Tei ibukin te Bwai
are Ti Kakoaua**

Kairake n ikawai a tibwaia bwa
a kanga n kamanoa aia koaua.

**48 Te Euangkerio inanon Maiu:
Au Kakoaua ae Kabaeki**

Iroun Ivy Noche
Ngke akea au kakoaua n ana Boki
Moomon e na karika te titiraki n
au kakoaua n te Ekaretia.

- 50 Inaomata n Rinerine
ke Aroaro n Rinerine?**
Iroun Michael R. Morris
*Raraou e keerikaaki man ana
mwakuri ni mitinare. I inaomata
n rinea te mwakuri ni mitinare
n aki imanonoaki?*

- 52 Titiraki ao Kaekaaia**
*"I bon kataia n taua taekan au
iango, ma a rangi ni bati kariiri.
N na kanga ni karekei iango
aika itiaki riki?"*

- 54 Ko na Kanga n Tabekii Titiraki
Aika Kakawaki**
Iroun David A. Edwards

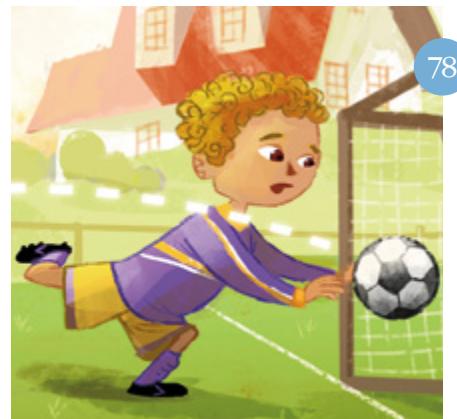
- 57 Ko na Kanga ni Kunea te
Korakora ao te Tokanikai**
Iroun Unimwaane Jeffrey R. Holland
*Ti kona n namakina te rau, te
tokanikai, ao te kukurei n iriira
Iesu Kristo.*

- 58 Rongorongan te Utu—
I bon Karaoia**
*Roronrikirake aikai a kunea kaka-
bwai aika aki kantaningaia
ni karaoan rongorongan te utu.*

- 61 Boutita: Kuneia, A Kuneko**

- 62 Kakaitara nakon Au Mwakuri
ni Mitinare**
Iroun Alcenir de Souza
*A karina ni kaoti bwaii ngke
I katauraoai nakon au mwakuri
ni mitinare*

- 64 Reiakina Riki te bwai
ae Kawakinaki**
Iroun Cathrine Apelseth-Aanensen
*Te maiu ni mitinare n ae
banin taina e bon kaokoro.
Roronrikirake mai Oslo, Norway,
e bane te bo-
ngina ni kata-
uraoi nakon te
mwananga.*

- 66 Te Beku Ngkai nakon te
Beku Rimwii**
Iroun Miche Barbosa

*Bukin tera Moomon e baireia
bwa e na ibuobuoki ni kaitiaka te
umantabu n onea muiin are e na
takakaro ma raraona?*

- 68 E tauraoi Mathilde nakon
te Botaki n Ataeinaine**

Iroun Jenn Wilks
*Reiakinna bwa ana kanga
taraaia Kairake n Ataeinaine!*

- 70 Te Katangitang:
Ara Tai ni Kaota te Ota**

Iroun Jan Pinborough ao
Janice Kapp Perry

- 71 Te Tia Kakoaua ae Onoti: N na
kanga n ibuobuoki ma mwaku-
rian rongorongan te utu?**
Iroun Unimwaane Quentin L. Cook

- 72 Karokoan te Moanrinan n te
Mwenga: "Te Utu: Te Katanoata
nakon te Aonaaba" e roko ma
iroun te Atua ni Buoka Au Utu**
Iroun Erin Sanderson ao
Jean Bingham

- 74 Raoraom ni katobibia te
Aonaaba: Ngai Bárbara
mai Chile**
Iroun Amie Jane Leavitt

- 76 Ara Iteraniba**

- 77 Tararake**
Iroun Unimwaane Adrián Ochoa
*Ti bua inanon te karau, ao ara
aotia a birinako*

- 78 Ibukiia Ataei Aika A Uarereke:
Ana Tiim te Utu**
Iroun Sheralee Hardy

Ana Maekatiin ibukin te Aonaaba Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukia Aika Itaki ni Boong Aika Kaitira ae koreaki n te taetae ni Kiribati

Te Moan Beretitentii: Thomas S. Monson, Henry B. Eyring, Dieter F. Uchtdorf

Te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman:

Boyd K. Packer, L. Tom Perry, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen

Eteta: Craig A. Cardon

Taan Ibuobuoki: Mervyn B. Arnold, Christoffel Golden, Larry R. Lawrence, James B. Martino, Joseph W. Sitati

Manatia n Tarekita: David T. Warner

Tarekita n Etetorio: Vincent A. Vaughn

Tarekita n Ware: Allan R. Loyborg

Manatia ni Bitiniti: Garff Cannon

Manatia n Eteta: R. Val Johnson

Kauoman ni Manatia n Eteta: Ryan Carr

Kauoman n Ti Ibuobuoki ni Boreeti: Lisa C. López
Koroboki ao te Tiim n Tiribure: Susan Barrett, Brittany Beattie, David Dickson, David A. Edwards, Matthew D. Flitton, Lori Fuller, Garry H. Garff, LaRene Porter Gaunt, Mindy Anne Leavitt, Michael R. Morris, Sally Johnson Odekirk, Joshua J. Perkey, Jan Pinborough, Richard M. Romney, Paul VanDenBerghe, Marissa Widdison

Manatia n Tarekita ni Korobanna: J. Scott Knudsen

Tarekita ni Korobanna: Todd R. Peterson

Tiim ni Korobanna: Jeanette Andrews, Fay P. Andrus, Mandie M. Bentley, C. Kimball Bott, Thomas Child, Nate Gines, Colleen Hinckley, Eric P. Johnsen, Susan Logren, Scott M. Mooy, Mark W. Robison, Brad Teare, K. Nicole Walkenhorst

Intellectual Property Coordinator: Collette Nebeker Aune
Manatia ni Karaobwai: Jane Ann Peters

Tiim ni Karaobwai: Kevin C. Banks, Connie Bowthorpe Bridge, Julie Burdett, Bryan W. Gygi, Denise Kirby, Ginny J. Nilson, Gayle Tate Rafferty

Imwaain te Maroro: Jeff L. Martin

Tarekita ni Boreeti: Craig K. Sedgwick

Tarekita n Tibwatibwa: Stephen R. Christiansen

Ibukin kawbawamwane ao boon talaan Maekatiin i tinanikun Amerika ao Kanata, taraa te kabanaa ni iteraniba n ana tabo te rongorongo ke kawara ana tabo n tibwatibwa am Ekaretia i aon abam. Ma tiaki ti ngaiia ma ibukin titiraki ni kaeti ma Boon te Maekatiin i aon Kiribati, kawara, tareboon ke koroboki nakon Biromina Toromor Tareboon (Tarawa) (686) 21-602 Baekiti (Fax): (686) 22-462, Atureeti: P.O. Box 278 Bikenibeu, Tarawa, Kiribati. Te mwane ae e na kakabwakaaki ibukin boon te maekatiin bon po 10 tianti n (teuna te kaobi).

Kanakoi bwaii aika a na boretiaki ao titiraki nakon aonrain n te liahona.lids.org; ni meerinaa nakon te *Liahona*, Rm. 2420, 50 E. North Temple St., Salt Lake City, UT 84150-0024, USA; ke i-merri nakon: liahona@ldschurch.org.

Te *Riaona* (nanon te taeka aei n ana Boki Moomon te "kambwati" ke te "tia kaota te kawai") e boretiaki te Maeketiin n te Aonaaba n te taetae n Aitian, Aitirantika, Angkare, Armenia, Arobania, Baoroakaeria, Bitti, Birran, Bislama, Booran, Botukare, Buranti, Engiran, Etitionia, Greek, Intonitia, Itare, Kamboria, Kiribati, Korea, Korotian, Kuebuano, Malagasy, Matiare, Mongolian, Naetaraen, Noueei, Rativia, Rituna, Roumania, Rutia, Swahili, Taat, Taiti, Takaroko, Tamoa, Tenimwake, Tiabaaan, Tiaana, Tiaman, Tibeen, Tieko, Tirowenia (Slovenia), Twiiten, Tonga, Ukurenia, Urdu, ao Vietemaen. (A kakaoorko tain tiana taetae nako.)

© 2014 man Intellectual Reserve Inc., A Kawakinaki inaomata ni Kabane Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukia aika Itaki ni Boong aika Kaitira. E boretiaki n te U.S.A.

Koroboki ao tamnei nako te *Riaona* a kona ni karaooaki katootoa ibukin bootaki aika varereke, kabonganaaki ibukin te aki karekewane n te ekaretia ke te mweenga. Korotamnei n aki katootongaki ngkaniai tuua ake a kaotaki n aron taekan te korobanna. Titiraki a riai ni koreaki nakon Intellectual Property Office, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150, USA e-mail: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada:

October 2014 Vol. 17 No. 4 (USPS 311-480) LIAHONA Kiribati, (ISSN 1096-5130), is published four times a year (January, April, July, and October) by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$4.00 per year; Canada, \$4.80 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address must be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Post Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see DMM 707.4.12.5). NONPOSTAL AND MILITARY FACILITIES: Send address changes to Distribution Services, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

lango Ibuskin Botakin te Utu n te Tairiki

Te bwai ae taekinaki aio kanoana bwai ao mwakuri ake a na kona ni kamanenaki ibukin te botaki n utu n te tairiki. Iai uoua iango aika imwina.

"Rongorongan te Utu"-I Tabeni

Karaoria, iteraniba 58: Karaaoa te mwakuri iaon te koro-rongorongo! Kaungaia kaain te utu bwa a na rekootini bwaai aika taekan maiuia—te ururing man ririki aika a nako ke te bwai teuana ae e riki nakoia n te bong anne. Buokiia am utu bwa a na ataia bwa a rawata kawai ni koroi rongorongo. A kona ni koroboki, n taibi, ke ni korea tamnein te bwai are a na karinna, ke a kona n rawei bwanaaia ni karakina te karaki ma te bwai n rawe bwanaa. Kaungaia am utu n reitanako aia rekooti inanon aia tieonoro n taainako.

"Reiakinii Riki Ake a Kawakinaki," iteraniba 64: langoa te mwakuri ni katauraoi ibukin te mwakuri ni mitinare n ai aron are a karoia kaain te uoote i Norway. Ko kona n reireiniia bwaai aika titebo ake a kaka-raoia—n aron ae a na kanga ni moana aia maroro iaon te euangkerio ke a na kanga ni katira te kabaraaki ae mainaina—ke ko kona ni katurua am taratara iaon rabakau riki tabeua ake ko taku bwa kaain am utu a na kona n reke buokaia iai inanon aia tabo ni mwakuri ni mitinare.

N OIN AM TAETAE

Te *Riaona* ao tabeua bokin te Ekaretia a kona ni karekeaki n taetae aika batia man languages.lids.org.

ATUN RONGORONGO N TE BEEBA NI KAONGORA AEI

Nambwa a tei ibukin te moan iteraniba n te beebea ni kaongora.

Aki Kamoamo, 36

Akimamatam, 4

Ana Boki Moomon, 48

Anga reirei, 20, 36, 54

Chile, 28, 74

Ieremia, 9

Iesu Kristo, 7, 57

Kairake n Ataeinaine, 68

Kataki, 12, 26, 62

Koaua, 48

Mamaara, 10

Mwakuri n Ibuobuoki,

8, 66

Mwakuri ni mitinare, 14,

20, 28, 62, 64

Mwakuri n te tembora,

14, 58

Rawawata, 26, 42

Rinerine, 50

Rongorongan te

Ekaretia, 28

Rongorongan te utu, 14,

58, 71

Taian Wewete, 8

Tataro, 4, 40

te akoi, 10

Te Mwakuri ni Kamaiu, 10, 80

Te Mwakuri ni Kamaiu, 14, 54, 58, 62, 64

Te Onimaki, 4, 26

Te Tangira, 8, 41

Te Utu, 12, 20, 61, 72, 78

Tokanikai iaon kariiri, 43, 44, 52, 80

Iroun Beretitenti
Henry B. Eyring
Moan Kauntira n te
Moan Beretitentii

TE TATARO ONIMAKI

Te tataro e bon raka riki nakon taeka ake ti taekin na-kon te Atua. Bon aron te kawai aika uoua n reitaki imarenan te Atua ma natina.

Ngkana e kamwakuraki te tataro n aron ae e bon riai, ti kaota ara namakin mai nanora inanon taeka aika bebete. Te Tama are i Karawa e kaekaira n aron ae tataneiai iai man karinan iango inanon ara kantaninga n raonaki ma ara namakin. E kaekai tataro ma te nano ae koaua n tainako ake ti anga ngkana ti tataro ma ara motinnano n ongeaba Irouna, n aki ongeia bwa tera Ana kaeka ke nningai rokon Ana kaeka.

E karaoa te berita aio te Uea nakoia ni kabane ake a wareka ao n tataroakina taekan ana Boki Moomon:

Ao ngkana a reke bwaai aikai iroumi, kaungai nanomi bwa kam na butia te Atua, te Tama ae akea Tokina, n aran Kristo, ngkana arona bwa a koaua bwaai aikai; ao ngkana kam bubuti ma te nano ae koaua ma nanomi raoi, ao te onimaki iroun Kristo, e na bon kaota te koaua nakoimi, ni mwaakan te Tamnei ae Raoiroi (Moronai 10:4).

“Man mwaakan te Tamnei are e Raoiroi kam na kona n atai koauan bwaai ni kabne” (Moronai 10:5).

Te berita anne e boni koaua. Mirion aomata a tia ni kataia ao ni kakoaua te berita ane kamimii anne n taekan te tataro man karekean te kakabwaia ake a tia ni kaonaki ma te kimwareirei ao te kukurei ae aki totoki inanon maiuia. Te berita anne e kaineti nakon ara tataro ni kabane n ataa ana iango ao ana kantininga te Atua ibukira. Ti kona ni

kamwakuria ngkana ti karekea te reirei mairoun ana toro te Atua are e a tia ni karekea te kariaiakaki n anganira kaeti-eti. N aron te katoto, ti kona ni katine iaana ngkana ti a tia n ongora n te kabwarabwara n te maungatabu ni kabuta. Ti kona ni kamwakuria ngkana ti reireiaki irouwia mitinare aika nanorinano ake a weteaki iroun te Atua mairoun te burabeti ae maiu. E kaineti naba n aron te reirei are ti karekea mairoun ara bitiobi ke te beretitenti n te mwaanga.

Ibukin te tataro bwa e na iai kabwaia iai inanon maiura, a bon bebete taian tua. Ti riai ni bubuti ni kan ataia bwa tera ae koaua man te tataro nakon te Tama are i Karawa n aran Iesu Kristo. Ti riai ni bubuti ma nanora ni koaua, are nanona bwa ti riai ni karekea te nano ae kokoaaua ni karaoa ana kaeka te Atua are e kantininga mai ioura. Ao nanora raoi e na riki mai imwiin ara onimaki iroun Iesu Kristo.

Te tia kakae are e wareka ana Boki Moomon imwain are e bwabetitoaki ao ni kamatoaki e na kaai ni karekea te kakoaua bwa e boni koaua te boki ao te kakoaua bwa Iotebwa Timiti e rairia ma ni mwaakan te Atua. Imwin kamatoakina n riki bwa te membwa n te Ekaretia, ti kona ni karekea te Tamnei ae Raoiroi n aron te tia raonira ni kamatoai koaua ake tabeua. Ngkanne, ngkana ti tataro n iai ara onimaki, ti kona ni kantininga bwa te Tamnei ae Raoiroi e na kaotia nakoira bwa Iesu bon te Kristo, bwa te Atua te Tama e bon maiu, ao bwa a tangiriira ao ni kabane natin te Tama are i Karawa.

Anne bukina teuana bwa iai te berita inanon ana Boki Moomon bwa ti na karekea te tangira ae kororaoi inanora n aron ae kaotia nakoira te Tamnei ae Raoiroi bwa Iesu bon te Kristo: "Ngkana e nimamannei ma n nanorinano nanona, ao e taekina ni mwaakan te Tamnei are e Raoiroi bwa Iesu bon te Kristo, ao e na riai n iai te tangira ae kororaoi irouna" (Moronai 7:44).

E na iai te tai ni kakabwai ni kona n riki n rikirake n te maiu n tamnei ni

katoa te tai n aki mamatam n te Tabati. Te tai n aki mamatam n te Tabati e kona ni buokira n rinanon naba te taneiai are e rinanona Aramwa ao natin Motiaeia aika mwaane, ake a tatara ao n aki mamatam n ataa te koaua ae ake a tokina bwa a aonga ni kona n reireinia taian Reimwanaite ma te mwaaka, te kariaia, ao te tangira (taraa Aramwa 17:3, 9).

N te tai n aki mamatam n te Tabati ti ikota te tatara ao te aki mamatam.

Ibukin kakabwaiakia ake a kainnano, ti anga te angabwai n aki mamatam ae tituaraoi nakon te bitiobi ke te beretienti n te mwaanga are e bootau ma uoua ara tai n amwarake ake ti aki kang. Ara iango ao ara tataro a rairaki nakon te Tia Kamaiu ao nakoia naake E na anganiira bwa ti na beku ni buoka kainnanoia n te maiu n tamnei ao n rabwata.

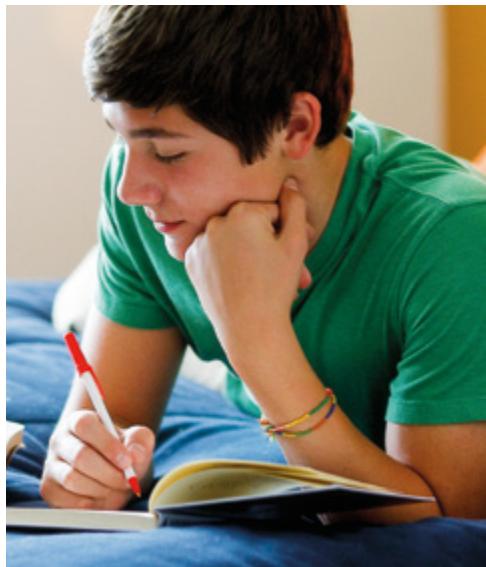
Ara tataro ma nanora n aron anne a na rang uakaan riki n aron raoi ana tataro ao nanon te Tia Kamaiu ngkai ti aki mamatam bwa ti na kona n riki ni mamarnei, ni kan reirei, ao n tatangira. Ao ngkai E karaoia, ti tataro bwa ti na ataa ana kantaninga te Tama ibukira ao ni karaoia. ■

REIREI MAN TE RONGORONGO AEI

Reirei Beretienti Eyring bwa te tatara ao te aki mamatam a kona ni buokiira "n ataa te koaua ae ake a tokina." Iangoia bwa e kanga aia kakoaua naake ko kawariia ni kainnanoa katorakoriia ao ni katauraoa te reirei iaon te taobiki anne. N aron te katoto, ngkana te aomata are ko kawaria e bua raoraona ae rang rena ma ngaia ke kaain ana utu, iangoia ni maroroakina te utu ae ake a tokina ao te maiu imwiin te mate. Ko kona n anga ngkoe bwa ko na aki mamatam ma naake ko kawariia ni buokiia ni karekea te kakoaua man te koaua anne.

Katauraoi imwaain ae Ko Tataro

Bereitenti Eyring e kauringiira bwa te tataro "bon te kawai aika uoua n reitaki imarenan te Atua ao Natina." Anaan te tai ni katauraoi ibukin ara tataro e kona ni karekea te reitaki n te kawai aika uoua akanne. Ko kona ni kamanena am tienoro ni kabanea tabeua te miniti ni katauraoi n tataro ni katoabong. Ko kona ni karaoi rinan kakabwaia ake ko tangiri ni kaitaua te Tama are i Karawa ibukina, aomata ake a kainnanoa am tataro, ao titiraki ake ko na kainnanoi kaekaia. Imwiina kaoa te Tamnei man anenean te kuna

n taromauri ke warekan tabeua kibun booki aika tabu. Ngkana ko tataro, kakauongo raoi bwa e na kanga te Tamnei ae Raoiroi ni kai-riko nakon te bwai ae ko na taekinna, ao kakauongo raoi nakon am namakin ao am iango (taraa D&C 8:2–3). Iangoia n rawei am taneiai inanon am tienoro ao n rinanoi ka-eka ake ko karekei. Ko kona naba ni kamanena te mwakuri ni ka-kukurei iaon iteraniba 95–97 man *Tataekina Au Euangkerio: Te Kairi nakon te Mwakuri ni Mitinare* ni buokiko n rinanon am tataro ao n reireiniko ni kinaa te Tamnei ae Raoiroi.

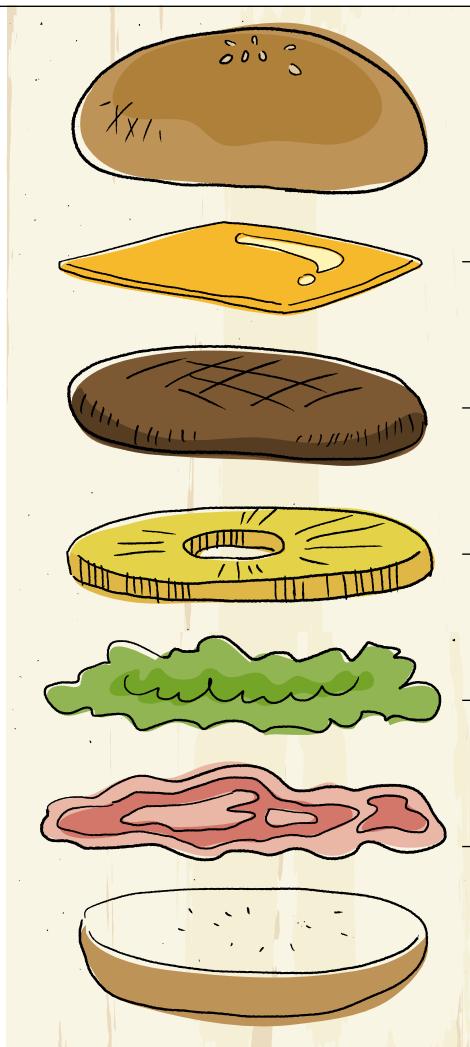
ATAEI

Te Tiaeiniwiti n Tataro

Ko na kanga n ataia bwa tera ae ko na taekinna ngkana ko tataro? Ko kona ni moana am tataro man atongan, "Te Tama are i Karawa ae ko Tangiraki," ao ni motikia man atongan, "N aran lesu Kristo, amen." Tera are ko taekinna imarenana bon am rinerine, n titebo ma rinean tera are e rinnako inanon te tiaeiniwiti.

Rinei mwakorokoro ake ko tangiri inanon am tiaeiniwiti. Korei bwaai aika ko na tangiri irarikiia n tataroi ibukiia. Ko kona n taekina "ko rabwa" ibukin kakabwaia, taetae ibukin raraomam, bubuti ibukin kakabwaia, ke tataro ibukin titiraki.

Ko kona ni korea ni kanakoa te tiaeiniwiti aio ke karaoa teuana. Katinea inanon mweengam ni buokiko n uring bwaai aika ko kona n taekin inanon am tataro.

Te Tama are i Karawa
ae Tangiraki

N aran lesu Kristo,
amen.

Tataro mwaaka ibukin te beebe aei ao ukoukoria bwa ko na ata te bwai ae ko na tibwauaia. E na kanga ataakin maiun ao mwikoan te Tia Kamaiu ni kakorakora am onimaki Irouna ao ni kakabwaiata naake ko tararuia rinanon te kakawari n reirei? Ibukin rongorongona riki tabeua, nakon reliefsociety.lds.org.

Ana Mwakuri ae Tabu Iesu Kristo: Te Bwerena ni Kamaiu

Aio mwakoron te Kakawari n Reirei n te Mwenga are e kaota mwakoron ana mwakuri te Tia Kamaiu.

E taku Iesu, “Ngai te berena are kamaiu are e ruo mai karawa: ngkana e amwarake n te berena aei te aomata, ao e na maiu n aki toki” (Ioane 6:51). “E reireiniira Iesu, Ana Reirei, bwa ti riai n taraa te Atua ni katoa bong ibukin te berena—te buoka ao kanara—ake ti tangiri inanon te bong anne,” e taku Unimwaane D. Todd Christofferson man te Kooram n Abotoro are Tengaun ma Uoman. “Ana kakao te Uea . . . e taekina te Atua ae tangira, n ataa te bwai ae uarereke, kainnanoia Natina ao n ingainga ni kan buokiia, temanna imwiin temanna. E taekinna bwa ti kona ni bubuti inanon onimakinan te Aomata anne ‘ae tituaraoi n anganiiia aomata ni kabaneia, n aki ngurengure-akiniia; ao e na bon anganaki’ (Iakobo 1:5).¹ Ngkai ti ataia bwa Iesu Kristo e na karekei kainnanora, ti na rairaki

nakoina ibukin kanan tamneira.

Unimwaane Jeffrey R. Holland man te Kooram n Abotoro are te Tengaun ma Uoman e kaoira “bwa ti na iira aia mwananga ana reirei Kristo ake ngkao ake a tangira naba te berena ni kamaiu—te koraki ake *aki* oki ma a nakoina, a tiku ma Ngaia, ao a kina bwa anne ibukin te katanaki ao te kamaiuaki are bon akea riki ae a na kawaria.”²

Rakan riki Booki aika Tabu

Ioane 6:32–35; Aramwa 5:34; 3 Nibwaai 20:3–8

Onimaki, Utu,
Buoka

Man Koroboki aika Tabu

Iesu Kristo e reireiniia aomata aika uanao ae raka nakon 4,000 mwaitia. Imwiin teniuia te bong, E taku nakoia Ana reirei: “I nano-angai aomata, bwa a . . . akea kanaia:

“Ao ngkana tao I kanakoia na-kon aia auti ngkai n aki matam, ao ane a na matenibaki inanon te kawai. . . .

“Ao a kaeka ana reirei, E kon temanna ni kangaeia aomata aikai n te berena maia, ngkai te rereua aei?

“Ao [Iesu] e titirakinia, Iraua te berena iroumi? Ao a taku, Itiua.”

Imwiina Kristo “e anai berena ake itiua, ao e tataro ni katituaraoi, ao e tabeutai, ao n anganiiia ana reirei bwa a na kaaki imataia; . . .

“Ao iai irouia ika aika uare-reke aika tabeman: ao e tataro, ao E tua bwa a na kaki naba aikai imataia.

“Ao a kang, ao a ngae: ao a ikoti nikirani kanaia ake a tabeutaki, ao a on iai itikora te bwaene.” (Taraa Mareko 8:1–9.)

Iangoa Aio

Ngkana ti nakon Kristo, e kanga ni kamwarakeira?

BWAII AIKA A NA TARAKI

1. D. Todd Christofferson, “Recognizing God’s Hand in Our Daily Blessings,” *Liahona*, Tianuare 2012, 25.
2. Jeffrey R. Holland, “He Hath Filled the Hungry with Good Things,” *Liahona*, Tianuare 1998, 76.

KO RABWA, TE TARI JAY

Iroun Kristine Purcell

I rangi ni kakaitau ibukin te tamnei, te mwioko, te katauraoi, ao aia tangira taan mwakuri aika a ingainga aika a aki kona ni warekaki mwaitia ni kabuta te Ekaretia.

"Ningabong bon te Tabati," I tua-nnga natiu te aine ae nimaua ana ririki ngke e inimaki iaon rangau. E kaoti momoaangarena iaon moana ni kabuta.

"O, e tamaroa," e taku. "Ngkanne N nang n noora te Tari Jay."

E kaonaki nanou ma te kakaitau. I rangi n namakina te kakaitau ibukin te tia reirei n te Moanrinan ae tangira, are e a tia ni kabebetea bitakira nakon te uoote ae boou imwiin mwaingira. Kitanan mweengara i Nukanmaeaon mwakoron te U.S. ao ni mwaing n nako 1,350 te maire (2,173 kiromita) te raroa e a riki bwa te karawawata ibukin te utu ae bwanin ma ai moarariki ibukin ara ataei ae e reirei n aia reirei ataei ae, Season. Bon te ataeinaine ae mamamaa, e maakui aro aika boou ao man maaku ibukin irakin te taromauri n ara moan wiiki n te uoote a boou.

Tari Jay, te mwaane ae maam, e bane nanona n ana mwakuri, arona ni mamanikangare ae tau ao te tangira n tokanikai ni karekea onimakinana iroun Season. N te moan Tabati anne e kabaraaka nukana, e taua baina, n tarai matana, ao e taku, "Nakomai, matennanou. Ko na kukurei inanon ara kiraati."

Ngkai e a nako te wiiki, Nei Season e a rangi ni kariaria rokon te Tabati nakon bongin te wiiki ake tabeua. N te tai are ti roko n te taromauri,

e tarataraia taan taromauri ni kakaea ana tia reirei. E na bae ni moangare n ana tai ni kamauri.

Rinanon te ririki te Tari Jay e uringiia ana ataei n tatabemaniia ma bwaintangira aika uarereke ibukin motirawan te reirei ao bonginibung. Ngke e a kaan roko ana bonginibung Season, te kabanea n aomata ae kakawaki bwa te irua ae tangiria ni kaoa nakon ana bwatei bon te Tari Jay.

E kona n iai ana iango bwa mwaitira ana anainano are e a tia ni karikia inanon maiun ara ataeinaine ae ua-reke? E na kona ni katautaua bwa mwaitira ana taeka ao ana mwakuri are a riki bwa aia koaua kurubu n ataei n te Moanrinan aika nimaua aia ririki? E kona n ataia bwa mwaitira nanon anne nakoui, n aron te tina, are e a riki ngaia bwa mwakoron maiun natiu te aine?

Imwiina, Season e a kakeerakeaki nakon ana kiraati te Tari Edward, ao ana mwakuri aika a tamaroa inanon te Moanrinan a reitinako. Ai kakaitaura ngai ibukin aia tararua ao aia kekeiaki ae moan baan te tamaroa mwaane ao aine ake a tia ni karaoa ai anainano ae moan tamaroa n te maiu n tamnei iaon maiun Season.

Ara utu ni kabane a tia ni kakabwaiaaki irouia aomata aika a bane nanoia n aia mwakuri ake a tia ni mwakuri ibukira iaon kawaira n rikirakeria n te maiu n tamnei. I uringa te tia

kairiiri n te Tikauti ae rangi n rianako tamaroana, te tia anga taeka n reirei n te kooram n ibonga ae taotaonakin-nano n te tai ae maan, te tia reirei n te Tieminari ae taotaonakinnano, te beretitentii n te Bootaki n Ataeinaine ae rianako, ao te bitiobi ae tararua raoi.

N aron ara utu ngkai a tia ni kakabwaiaaki, I ataia bwa ti aki onoti. A rawata aomata aika ai aron "Te Tari Jay", ibukina bwa a batia taari ao titita ake aia mwakuri a tia n riinga maiuia utu n ai aron ara utu. Ai kakaitaura ngaira ibukin tamneia, mwiokoia, katauraoaia, ao aia tangira.

Kam rabwa nakoia taan mwakuri aika ingainga man aki kona ni warekaki ni kabuta te Ekaretia ake a tia n ibuobuoki nakon ara utu. ■

E maeka te tia korokaraki i Nevada, USA.

NI KAKORA-KORAIRA NI BITII MAIU

"Ti bia katurua ara taratara iaon kawai aika bebebe are ti kona ni beku inanon abanuean te Atua, n taainako ni kakorakoraira ni biti maiu, n ikotaki ma bon oin maiura."

Unimwaane M. Russell Ballard man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman, "O Be Wise," *Liahona*, Nobembwa 2006, 20.

IEREMIA

"E maeka Ieremia n te tai ao n te tabo ae korakora iai te kaangaanga, ma te Uea e anganna te kariaia bwa e na moantai n noora 'te tai ni kantaninga n tain manga ikotakin Iteraera ni boong aika kaitira."¹

—Linda K. Burton, beretitenti ni kabuta n te Botaki n Aine

Bon ngai natin Ierekia te mwaane, Te ibonga iaon Anatota, irarikin Ierutarem. Inanon au tai ni kairake, "e roko ana taeka Iehova irou, ae kangai,

"Ngke I tuai ni karikiko i nanon te biroto ao I ataiko, ao ngke ko tuai n oti nako mai nanon te biroto ao I tabuiko; I motika bukim ba te burabeti nakoia botanaomata."

I namakinna te aki tauraoi n te we-wete aei, ao I taku, "Akea ngai, te Uea ae Iehova! Nooria, I babanga taetae: ba te tei ngai."

Ma E taku Iehova nakoiu, "Tai kangai, Te tei ngai: ba ane I kanakoko nakoina ao ko na kawaria, ao ane I tuangko ao ko na taekinna.

"Ko na tai maku irouia: ba I memena irouum ni kamaiuko" Imwina E arora baina te Uea "ao e riinga wiu" ao e karini taeka inanona.²

I taetae ni burabeti iaon Ierutarem ibukin 40 te ririki, man 626 nakon 586 b.c., inanon ana tai n tautaeka Iotia, Ieoiaikim, ao Tetekia.³ I maiu n te tai ane tii te arona ma te burabeti ae Riaai n ana Boki Moomon. Ti kaai ni kabuakakaia aomata aika buakaka i Ierutarem ao ni moantai n taekina uruakan te kawa ane e korakora anne.⁴

E tua nakoiu te Uea bwa N na korei mwiin au taetae ni burabeti inanon "te nira ni boki."⁵ Ngke e ongo taian taetae ni burabeti te Uea ae Ieoiaikim, e kabuoka te nira ni boki. E tua te Uea nakoiu bwa N na manga korei riki taian taetae ni burabeti ao ni karin riki aika mwaiti nako iai.⁶

I teimatoa n rinanon te kaitara ngkai I taetaekina ana taeka te Uea. Batiura, natin te mataniwi iaoia taan tautaeka, e oreai ao e kamenaai inanon bwaai ni kabaebae. A tangiria ni kan tiringai korkaki ni kamwarua ibukin taetaekinan te euangkerio irou. Bon te burabeti ngai

ae I aki kinaaki, angin te tai I karenakoaki n te ruu iantano ao n te auti ni kaikain. I maeka raoi inanon te tai are e korakora iai te buakaka.⁷

Ma n aki tabe ma te maeka ribuakon te karawawataki, te Uea e anganai te kariaia bwa N na moantai n nooria bwa Iteraera e na ikotaki n te kabanea ni bong, bwa te Uea e na korea Ana tua "inanoia," ao bwa E na uotiaa "tatabeman man kaawa nako, ao kaka uoman man utu nako" nakon Tion.⁸

Ngkai I teimatoa n taetaekina ana taeka te Uea—e ngae ngke e boni kaangaanga—I reiakinaki bwa te motinnano man te nano nakon te euangkerio e kairiko nakon te rau. Ngkai ti karikirakea ana iraorao te aomata i bon irouna ma te Uea, ngaira ni kabane ti kona n rinanon te kantaninga ribuakon te kataaki ao te karawawataki. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Linda K. Burton, "Te Onimaki n ana Mwakuri ni Kamaiu Iesu Kristo e Koreaki Inanora," *Liahona*, Nobembwa 2012, 111.
2. Taraa Ieremia 1:1–9.
3. See Guide to the Scriptures, "Ieremia"; scriptures.lds.org.
4. Taraa Ieremia 6; 1 Nibwaai 1:13, 18–20.
5. Ieremia 36:2.
6. Taraa Ieremia 36:23–32.
7. Taraa Ieremia 20:2; 26:8; 38:6.
8. Ieremia 31:33; 3:14.

TE KABITI AE KARAOAKI MAN ATIIBU AIKA RANEANEA N TIRIKA

Iroun Ellen C. Jensen

Iaon au mition i Taiwan, ngai ma toau ti kabanea ara tai ae uarereke n te bong teuana n te tai ni katauraoi n te National Palace Miutiem i Taipei. Te bwai are e katika matan te noo bon te rabakau ni karao banna ae aranaki bwa te Kabiti ae karaoaki man te atiibu ae raneanea n tirika. Ngaia are angina aomata a bwakananoia iai, ma te bwai ae I bon tii nooria bon te kabiti ae kaaraki man kabiraki ae karaoaki man te atiibu ae raneanea man tirika. E rangin tamara tarakina, n akea te nanououa iai, ma e na bon bae n iai te bwai teuana ae I miti.

Ngke e a tia tabera n te miutiem, I titirakina toau, "E aera ko a bon katuua iangoan te Kabiti ae karaoaki man te atiibu ae raneanea n tirika?"

"I tangira te rabakau ni karao banna anne!"

"Bukin tera?" I titiraki. "Kioina ngkai bon tii te kabiti."

"Ko manikangare? Te Kabiti ae karaoaki man te atiibu ae raneanea n tirika bon te taetae ni karariki are e kabwabwara maiu!" e katanoata neiei.

"Te kabiti?"

"Eng, Ko aki ataa te rongorongo?"

"Taraan ae I aki."

E kaongoai te rongorongo. Ao e boni koaua. E riki bwa te taetae ni karariki ibukin au mition ao maiu.

Ibukin karekean te atiibu ae kaaraki ae raneanea n tirika bwa e na rang kannato man kakawaki, e riae te atiibu ae raneanea aei ni matoatoa ma karan aei tii te matana. Baika a kaaraki aika karaoaki man te atiibu ae koro

raneaneana a kabonakoaki n te boo ae bobuaka ibukina bwa a bon kuri kaangaanga aron kunean aekaki n atiibu ae koro tamaraia aei. Te Kabiti ae karaoaki man te atiibu ae raneanea e bon kiriin tabona ao e mainaina n iterana are teuana, ao iai bwangabwangana ao e kiritibutibu. Akea temanna te tia kaakaari ae e na kabanea ana tai iaon te mwakoro n atiibu ae raneanea ae aekakin aei, ni karokoa are e kaoti temanna are a aranna Itiaina bwa te mwaatita n te kaakaari ae bane arona.

Ngkana e kona n taetae te atiibu ae raneanea aei, I kona n iangoa te maroro bwa e na irekereke ma te tia kaakaari ae boou. I iangoa te tia kaakaari ae tabeka te mwakoro n atiibu ae raneanea aei.

"Tera ae ko tangiria?" e na bae n titiraki te atiibu ae raneanea.

"I tabe ni kakakaaea te atiibu ae raneanea ae e na kaaraki," e na taetae te tia kaakaari.

"Ngkanne kakaea te mwakoro teuana. Ngai akea manenau. Iai uoua karan rabwatau ae a renganaki are ko na aki kona ni karaurenakoi. Iai bwangabwangau ao ni kiritibuitibu. A na bon akea manenau. Tai kabanebuaka am tai."

"O, te atiibu ae raneanea ae uareke ae nanoroo. Onimakinai. Bon te mwaatita n te kaakaari ngai ae bane arou. N na karaoko bwa te tia rabakau ae e koro arona."

Tera are e karika rangi n tamaroan te Kabiti ae karaoaki man te atiibu are raneanea bwa te mwaatita n te kaakaari ae bane arona aei e kabongana mamaaran te atiibu ae raneanea—kaara aika uoua, bwangabwangana, ao te kiritibutibu—ni karaoa te kabiti bwa e na taraa n ae maiureirei. Te mwakoro are e mainaina ae matoatoa e riki bwa boton te kabiti, ao te bwangabwangau ao te kiritibutibu a karika te baanikai bwa e taraa ni maiu. Ngke

TE UEA E TARAA TE NANO

N ara aonaaba, te aroaro n anua n tabetai e taraa ni karoko kakawakina nakon te tamara ke te mwaaka ni kakukurei ke n anaa nanon te aomata. Ma n taai ake ngkoa te Uea e anga te kaetieti nakon Tamuera bwaanan te burabeti ae e okioki: "Ba E aki taraa te aba lehova n ai aron te aomata ngkana e taraa te aba; ba e tarataraa tinanikun te aba te aomata, ma E tarataraa te nano lehova" (1 Tamuera 16:7).

Beretitenti Thomas S. Monson, "Mannikiba ma Karaia ae Kureei iaon Baia ni Kiba," *Riaona*, Tuun 2010, 4.

N NA KANGA N NOORAI N ARON AE NOORAI TE MWAATITA?

Bon te kakaewenako ni bon noo-rira n aron ae e noorira te Uea. E noorira n aroia natin te Atua ma ara konabwai ae korakora ao manenara. Ma n tabetai ti kabotoi ara iango iaon mamaarara. Tamara are i Karawa e aki karikiira bwa ti na maeka iaon kabwakara ma ti na riki bwa te mwakoro n rabakau ao ni konabwai ae korotamaroana. Rinanon ana euangkerio Iesu Kristo ao ana Mwakuri ni Kamaiu, ti kona n tokanikai iaon mamaarara.

Iangoia ni wareki booki aika tabu n reiakinna bwa e kanga te Uea ni kabonganaia aomata aika aki tau ni kakoroa nanon Ana mwakuri: Te Otinako 4:10–12; Ieremia 1:4–10; 1 Nibwaai 4:1–6; Aramwa 26:12; Doctrine ao Covenants 35:17–18.

aronia bwa tiaki ibukin “mamaaran” te atiibu ae raneanea, e na kona n ae e na aki taraaki n aiaron raoi teina.

Ibukin tikuarererein te rabakau ibukin te banna aio, e a riki bwa te bwai-ntangira ibukin temanna te bwaanuea iaon Tiaina ao ni katamaroai ruun ana baareti aika bubura man tamaroa i Atia ni karokoa are n te kabane ao e a kamenaaki n te miutiem i Taiwan.

E kauringai taekan Ita 12:27: “Ngkana a roko aomata nakoio N na kaota nakoia mamaaraia . . . E tau au akoi nakoia aomata ni kabane ake a kananorinanoia i matau, ma n onimakinai, ao ngkanne N na kakorakorai mamaaraia nakoia.”

Imwiin nooran te Kabiti ae kara-aki man te Atiibu ae raneanea, te boki ae tabu ae e a moanna n iai nanona

ae boou. Ngaira ni kabane bon tii te arona ma te mwakoro n atiibu ae raneanea aei, ma tii ngkana ti bon teimatoa naba n ira waakin te kaakaari ibukira. Ti riai n onimakina te mwaatita n te kaakaari ae bane arona, Iesu Kristo, are e na anai mamaarara ao ni karikii bwa korakorara. Ngaira, n ara taratara ae aki tau, n tabetai ti kabotoi ara iango iaon arora aika aki tau ao ngkanne ti nanorawawata ibukina bwa ti taku bwa akea manenara. Ma ara Tia Kamaiu, Iesu Kristo, e nooria n aron ae ti riki iai. Ngkai ti butimwaea ana Mwakuri ni Kamaiu bwa e na roota maiura, E na karikiira nakon te aro n rabakau ao ni konabwai are e na maeka n te bong teuana ma aia King king. ■

E maeka te tia korokaraki i Utah, USA.

NANON LIZOCHKA

Iroun Marina Petrova

Ngai ma kaainabau ti kaaina te Ekaretia i Rutia inanon 1995 ao ni kabaеaki n te ririki are imwiina i Stockholm Sweden Tembora. Natira aika uoman aika kairake n ataeinaine a kabaеaki naba nakoira. Uoua te ririki imwiina riki ao ti a kakabwaiaaki ni karekea temanna riki natira te aine, Lizochka, e bungiaki nakoira. Aron maiura a bon nako raoi. Ti bon bane ni kukurei. Ma uoua te bong imwiin bungiana, natira ae uarereke e moanna ni iai ana kaangaanga n amarakena. Inanon teuana te namakaina rawawatana e rikirake ni kekerikaki nakon tii uoua te katenimwakoro te rawawata (300 te kuraem).

Taani mwakuri n aia tienta ataei n te onaoraki a tuangiira bwa ti na kabatiaa riki te tai ni kakamwarakea. I nooria bwa e tangiria ni kan amwarake ma e aki kona. N tokina, kaainabau e uotia nakon te onaoraki n te kaawa ae bubura. E waekoa te taokita n anganira mwiin te tutuo—iai buakakan buroona ngke e bungiaki. Teuana buunongin buroona e aki mwakuri, ao buakakan butin te raraa nakon mamaana e a karekea te kaangaanga nakoina ibukin ikeikeina ke amwarakena.

E kainnanoa te korokoro, ma i Rutia ataei ake tenaan kabanea ni uarereke ake a na karekea te korokoro aio bonouua aia ririki. Natira te aine ai bon tibwa teuana ana namwakaina ni maiu. Te taokita e kabwarabwara aron tokin aorakina ao n taku bwa imwiina riki, ngkana e a ikawai riki, a na karaoa te korokoro.

Teuana te namwakaina riki imwiina, marurungin Lizochka e wae-ko a rikirake n rangi ni buakaka, ao ti waekoa ni uotia nakon te onaoraki. I tobwaia ngke ti buti. E tarai n aia-ron ae e bubuti ibukin buokana. Ngke arona bwa I tuai n riki bwa kaain te Ekaretia, I aki ataia bwa tera ae N na tia ni karoia. Ma kaainabau ao ngai ti onimakina te Uea ao ni matoatoa ni kakoaua bwa a na bane n tamaroa bwaai ni kabane. I kataia ni karaua nanona, man taku, “Tai maaka te bwai teuana, natiu ae uarereke. Te Atua e tangiriira. E na buokiira, ao bwaai ni kabane a na Nakoraoi.”

N tokina ti a roko. Ngke I mwa-neia ni katena ma ngai, I biri nakon te tabo ni butimwaa n te aoraki. Matan Lizochka a moanna n iin. E aikoa ikeike. N aki kona n taetae, I tuanga te taokita taekan natiu, ao taan mwakuri n te onaoraki a uotia nakon te iunite are e tararuaki iai baika a kakaiaki. Te taokita e taku bwa mamaana a moanna n titbutau, ao a katoma ma te mitiin n ikeike.

Te bong are imwiina ti taetae ma te tarekita n te tabo ni korokoro n te burooo. E taku, “I a tia ni karoai aeka ni korokoro aikai ma tii temana te ataei ae e ikawai riki. Ai roro ra neiei ngkai?”

“Uoua te namakaina,” ti tuangnga.

“E a kaman n rangi ni korakai. E bon rangi ni uarereke, ao titbutauan mamaana e a kariki kaangaanga nakon bwaai, ma ti riai n aki katikua ni kamaanna riki. I tuai man karoao te aekaki ni korokoro aio nakon te ataei

ae uareke. N na kataia ni karoao au kabanea ni kona. Kam na riai ni kabooa te buunong ae taboro ae karoaki, ma e rangi ni bobuaka—e kaania \$2,100. Te korokoro e na karoaki inanon aua te bong.”

Tera ae ti na karoia? Tiaki ngaira ke tiaki ataa temanna ae iai ana mwane n aron anne. E ngae n anne, ara kaangaanga e a roko nakoia tabeman, ao rinanon aia tituaraoi ao ana nanoanga te Uea ti a kona ni karekea te mwane. Kaainabau e kabooa te buunong are ti rang ni kainnanoia bwa a aonga ni katanaki maiun ara ataei.

Tiaki tii ni kabane taarira ma mneraa n ara mwaanga aika tataro ao n aki mamamatam ibukin natira te aine ae uarereke ma ai aroia naba mitinare ao Aomata aika Itiaki ni Boong Aika Kaitira inanon te kaawa ae bubura. Ti namakina aia boutoka. N tekatekara inanon te ruu ae bubura ni bongin te korokoro, ti namakina rokon te Tamnei ae Raoiroi ao n namakina aia tataro tarira ao mwaanera. Ti ataa bwa a bon mena irarikira! Ao te Atua bon bon raora, e kairia taan korokoro. E na bon aki kitaniira, ao bwaai ni kabane a na bon nakoraoi.

Ngke e a otinako te tia korokoro imwiin ana korokoro, teuae, kanga e taraa n nanououa, e tuangiira, “A nakoraoi bwaai ni kabane. Ti a karia te buunong. I aki ataia bwa e kanga aron karinana, ma e tokanikai karinana.” Ma ti ataa bwa e kanga n tokanikai karinana. Te Tama are i Karawa e bon kakabwaiaa.

Lizochka e tiku inanon te onaoraki

inanon teniua riki te bong i bukin titbutauan buroona ao mamaana a moana ni kerikaaki. E a tia ni koreaki ni katangainaaki ao n ituaki ni kainaki man te kun ae mmanii bwerebwere, ao tabeua te bong imwiina riki a manga korokoro riki ni kaina bwa-bwaana ao bwain rabwatana. A kuri n akea taokita ae a kantaninga bwa e na maiu. Ma iai ara kakoaua iroun te Tama are i Karawa ao inanon mwaa-kana, ao ti kakoaua bwa ngkana bon Ana Kantaninga, e na marurung.

Tii te Atua ae e kona ni kaoka nakoira Lizochka ae natira. Ma ni katoabong, e rikirake ni marurung. E tiku inanon te onaoraki teuana riki te namwakaina, ao ngkai ai raora inanon mweengara.

Te Atua bon Atuan taian kakai. E ongo ara tataro, ao inanon ara tai aika matoatoa, E uouotiira. Kakatai e kakorakora ara onimaki ao e reireiniira bwa ti na onimaki, e na iai ara kantninga, ao ara tangira. ■

E maeka ngkai te tia korokaraki i Belgium.

NGKANA TATARO A TARAA N AKI KAEKAAKI

"E bon rangi ni matoatoa ngkana te tataro ae nanonaki raoi ibukin te bwai teuana ae rangi n tangiraki e aki kaekaaki n te kawai are ko tangiria. E bon matoamatoa te kan oota bwa bukin tera am kakamwakuri n te onimaki ae nano man koaua man te maiu n ongotaeka e aki kaeka nanom are ko tangiria. E taku te Tia Kamaiu, 'Bwa baike ko butiia te Tama n aran lesu Kristo ao ti na bon anganaki, *ngkana te kakabwaia are ti bubuti iai a bon tau ibukira.*' [D&C 88:64; e kairaki ma katuruturuana.] N taai tabetai e bon matoatoa ni kina bwa tera ae tamaroa ke *n tau ibukim* n te tai ae mwaiti. E na bebete maium ngkana ko butimwaea te bwai are e karaoia te Atua ibukim *n aki toki* n te aro ae tamaroa."

Unimwaane Richard G. Scott man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman, "Using the Supernal Gift of Prayer," *Liahona*, Meei 2007, 8.

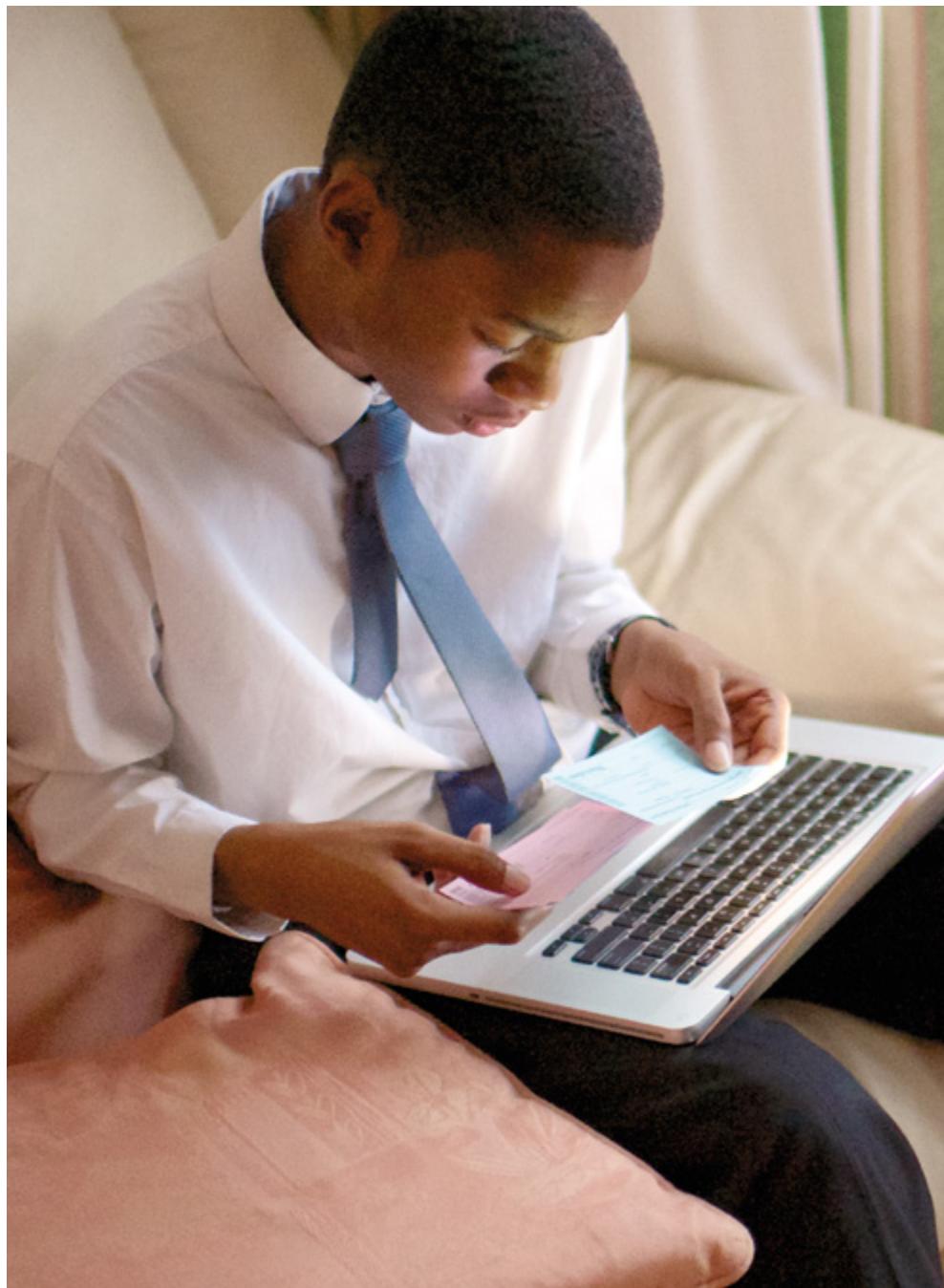
Iroun Unimwaane

David A. Bednar

Man te Kooram
n Abotoro n te
Tengaun ma Uoman

Mitinare, Rongorongan te
Utu, ao te Mwakuri n te

Tembora

Ntai te botaki ae tabu are e karoaki i Kirtland Tembora n Eberi 6, 1837, e taku te burabeti Iotebwa Timiti, “Imwiin bwai ni kabane ake a tia n taekinaki, te tabe ae te kabanea ni korakora ao ni kakaawaki bon tataekinan te Euangkerio.”¹

Ni uakaan ma itiua te ririki imwiina, n Eberi 7, 1844, e katanoata: “Te kabanea n tabe ae korakora n te aonaaba aio bwa te Atua e a tia n anganiira te tabe bwa ti na karoia n ukoukori mwiia ara mate. E taku te abotoro, ‘A na aki kakoroaki raoi ngkana a aki raonaki iroura’ [taraa Ebera 11:40]; ibukina bwa e bon riai bwa te mwaaka ni kabaebae e riai bwa tabera ni kabaeia natira ao ara mate ibukin koron te bong—te bong ni kaitibo ma berita ake a karoaki iroun Iesu Kristo imwaain kawenean aan te aonaaba ibukin kamaiuaia aomata.’²

Tabeman aomata a na kona ni mimii bwa a kanga ni kaai n tataekina te euangkerio *ao* n ukoukori mwiia ara mate a kona ni karoaki n te tai ae titeuana taabe ao mwioko aika a rangi ni korakora are te Atua n anganiia Natina. Au kantaninga bwa ti

*Tataekinan te euangkerio
ao ukoukoran mwiia ara
mate bon mwakorokoron
teuana te mwakuri ae
korakora—te mwakuri n
tangira are e nanonaki ni
bita, n raira, ao ni kaitia-
kii nanoia taan ukoukora
te koaua aika kokoua.*

na taekinna bwa reirei aikai a katerea te riki ni bootaki ao ni katiteuanaaki man te mwakuri ni kamaiu ni boong aika kaitira. Aia mwakuri mitinare ao rongorongon te utu ao te mwakuri n te tembora a bon kabwanina ao n reitaki n aron te mwakuri teuana ae korakora, “bwa ngkana a koro raoi bongina ao E na boti bwaai ni kabane, aika bwaini karawa ma bwain aonaaba, i nanoni Kristo” (I-Ebeto 1:10).

I tataro bwa mwaakan te Tamnei ae Raoiroi e na buokiko ao ngai ngkana ti uaia n iangoa kamimiin te mwakuri ni kamaiu ni boong aika aika kaitira.

Nanora ao Otenanti n te Nakoanibonga

Tataekinan te euangkerio ao n ukoukoran mwiia ara mate bon uoua taabe aika rineaki aika tabu ake a irekereke nakon uoua bwa

nanora ao nakon otenanti n te nakoanibonga. Te bwai ae rangi ni kakaawaki n ana mwakuri te Uea e bon bitaki, rairaki, ao kaitiakan te nano rinanon berita aika tabu ao otenanti ake a karaoaki man mwaakan te nakoanibonga aika a riai.

Te taeka *nano* e kamanenaki n ae raka iaon 1,000 te tai inanon booki aika karia-kaki ao e kanikinaea te namakin are mai kabin nanon te aomata. Ngaia are, nanora—bootan mwaitin baike ti tangiri, namakin ni baike ti tangiri, baike ti iangoia, bukin kara-oan te mwakuri, arora—e katerea bwa antai ngaira ao ni baireia bwa tera are ti na riki nako iai.

Ana kantaninga te Uea ibukin te mwakuri ni mitinare e bon kaoira ni kabane nakon Kristo, ni karekea kakabwaia man te euangkerio ae kaokaki, ao n teimatoa ni karokoa

Ni kabebetea kara-oan ao ni katabeira n tuoi ni kabane bwaai iaon ara euangkerio ae abuw-bwaki "ni karoai" rinanin bwaai ake a na aki karikiira bwa ti na karekea tein tarakina i mōami ke n rinanom te bitaki ae korakora inanomi.

te toki rinanon te onimaki inanon Kristo.³ Ti aki tibwaua te euangkerio tii ibukin kari-kirakean buburan te ware ao korakoran te Ekaretia ni boong aika kaitira. Ma, ti ukoukkoria ni kakoroa nanon te tabe are e rineaki ae tabu n tataekina koauan ana babaire ni kakukurei te Tama, tabun ana Riki Temanna, Iesu Kristo, ao mwaakan te anga karea ni mwakuri ni kamaiu te Tia Kamaiu. Ni kaoia ni kabane bwa a na "nakon Kristo" (taraa Moronaai 10:30–33), rinanon te "bitaki ae korakora" ae riki i nanoia (taraa Aramwa 5:12–14), ao n anga taian otenanti ni kamaiu nakoia aomata inanon te maiu aio ake a tuai ni kabaeaki n te berita aika tabu bon te kantaninga ae kakaawaki n tatakinan te euangkerio.

Ni kakoroa bukin karietatakiia aika maiu ao aika mate bon ana kantanninga te Uea ibukin katean tembora ao karaoan otenanti ibukiia tabeman. Ti aki taromauri inanon tembora aika tabu ti ibukin karekean te ururing nakon temanna ke taneiai nakon te utu. Ma, ti ukoukora kakoroan te tabe ae rineaki ae tabu n anga otenanti ni kamaiu ao te karietataki nakon te utu n aomata ni kabane. Unikakin inanoia naati bon berita ake a karoaki nakoia taama, n aron Aberaam, Itaaka, ao Iakobwa; rairan nanoia naati nakoia oin tamaia; ao karaoan te kakae iaon rongorongan te utu ao karaoan otenanti ibukiia tabeman inanon te tembora bon mwakuri ake a kakabwaiaia aomata inanon te aonaaba n tamnei ake a tuai n reke iaan te berita ae tabu.

Otenanti n te nakoanibonga bon kawai nakon te mwaaka n te aro n Atua:

"Ao te nakoanibonga ae korakora riki aio e tararua ao n taua kiingin baika raba n te abanuea, are kiingin rabakaun te Atua.

"Ai ngaia are, inanon otenanti aikai, te mwaaka n te aro n Atua e bon kaotaki.

"Ao n akean otenanti aikai, ao te kariaia man te nakoanibonga, te mwaaka n te aro n

Atua a bon kaotaki nakoia aomata n te iriko" (D&C 84:19–21).

Taiaoka iangoa rawawatan kakawakin kiibu aikai. Te aomata e riai moa n rinanon mataroan te bwabetito ao ni karekea ana bwaintituaraoi te Tamnei ae Raoiroi—ao imwiina n reitinako ni wakinako n toua kawain berita aika tabu ao otenanti ake a nakon te Tia Kamaiu ao kakabwaia man Ana Mwakuri ni Kamaiu (2 Nibwaai 31). Otenanti n te nakoanibonga a kakawaki ni kabwanina te "nakon Kristo, ao ni kakororoaki irouna" (taraa Moronaai 10:30–33). N akean otenanti, te aomata e aki kona ni karekei kakabwaia ni kabane are a kataura-oaki rinanon ana anga karea ni kamaiu ake a tokina (taraa Aramwa 34:10–14)—ao mwaakan te aro n Atua.

Ana mwakuri te Uea bon teuana te mwakuri ae kakannato are e katuruaki iaon naano, berita aika tabu, ao otenanti n te nakoanibonga.

Mwiina ae kona n riki

Te reirei ae tabu aio e karioi uoua mwiina aika a kona n riki ibukin ara mwakuri inanon te Ekaretia.

Te moan, ti kona n tainako n anga katuruturu aika aki riai ni kaokoroa karinan ni mwakuri ibukin te kamaiu ao tuua ma waaki aika iai rekerekeia. I maaku bwa a bat iro-ura aika a kona ni katurua ni bon tii ngaia ao n rangi ni kabatiaa iaon mwakoron ana mwakuri te Uea ake ti aki kona ni karekea te mwaaka ae bwanin man te mwakuri ibukin te kamaiu ae bubura aio.

Ngkai te Uea e ukoukoria bwa e na booti bwaai ni kabane n tii inanon teuana iroun Kristo, ti kona n taainako ni kamwakoroi aoni karoai rabakaura inanon kawai ake ti na ataa iai ara atatai ao ara taratara. Ngkana ti a uotaki nakon are e a riao, te bwai ae moanibwai e anganaki nakon

kabutan buroukuraem ao ni kakorakora te ware iaon kaoakia aomata bwa a na rinnako inanon berita aika tabu ao ni karekei otenanti aika tau. Te aekaki ni kawai aio e tiana te kaitiakaki, kimwareirei, te rairaki ae reitinkako, ao te mwaaka n te tamnei ao te kamanoaki are e roko man “anganakin nano [ra] nakon te Atua” (Ereman 3:35). Ni kabebe-team karaaoan ao ni ka tabeira n tuaoi ni kabane bwaai iaon ara euangkerio ae abwabwaki “ni karaoi” rinanin bwaai ake a na aki karikiira bwa ti na karekea tein tarakina i moami ke n rinanon te bitaki ae korakora inanomi (taraa Aramwa 5:14).

Te kauoua, nanon Eria e boboto ao ni kakawaki nakon te mwakuri n tatakinan te euangkerio. Tao te Uea e bon katuruturua te koaua aio inanon raoi taai ake a riki ngke bwaninin te euangkerio e a kaokaki nakon te aonaaba inanon boong aika kaitira aikai.

Inanon te Buakonikai ae Tabu, Iotebwa Timiti e noora ao e taetae ma te Tama ae Akea tokina ao Iesu Kristo. Te mii ni burabeti aio are moanaki inanon “koron raoi bongina” (I-Ebeto 1:10) ao e a kariaia Iotebwa n reiakina taekan raoi te aro n Atua ao kaotioti aika reitinkako.

Ni kaniaa teniua te ririki imwiina, ni kaekan ana taro ae e nano n tairikin Tebetembwa 21, 1823, ana ru ni matu Iotebwa e kaonaki ma te oota ni karokoa ae bon “raka riki ootatan nakon ootan te tawanou” (Joseph Smith—History 1:30). E kaoti te aomata irarikin ana kainiwene, e wetea te kairake n ataeinimwaane n arana, ao ni katanoata bwa ngaia te tia uarongorongo ae kanakaki mai iroun te Atua ao arana bon Moronaai (Joseph

Ti aki taromauri inanon tembora aika tabu ti ibukin karekean te ururing nakon temanna ke mwakuri ibukin te utu. Ma, ti ukoukora kakoroan te tabe ae rineaki ae tabu n anga otenanti ni kamaiu ao te karietaaki nakon ana utu te botanamoto ni kabane.

Smith—History 1:33). E angan Iotebwa kaetieti ibukin rokon ana Boki Moomon. Ao ngkanne Moronaai e taekina kanoan ana boki Maraki inanon te O Tetemanti, ma bitaki aika uare-reke n te taeka are e kamanenaki n te King James Version:

“Nooria, N na kaota nakoim te Nakoanibonga, man bain Eria te burabeti, imwaain rokon ana bong te Uea ao korakora ao ni kakamwaaku. . . . Ao e na uniki inanoia naati berita ake a karaoaki naki taama, ao nanoia naati a na rairaki nakoia tamaia. Bwa ngkana e aki karaoaki aio, te aonaaba ni kabuta e na bon aki tamaroa n rokona” (Joseph Smith—History 1:38–39).

Ana kaetieti Moronaai nakon te kairake ni burabeti n tokina ao e karinii uoua boto n iango aika kakawaki: (1) ana Boki Moomon ao (2) ana taeka Maraki e taekini bwaai aika a na riki n ana mwakuri Eria ni kaokan “bwaai ni kabane, are te Atua e a tia n taekinna inanon wiia

ana burabeti aika tabu man te tai are e moanaki iai te aonaaba” (Mwakuri 3:21). Ngaia are, Kabwarabwaraan taai aika riki ni Kaokan Bwai e kaota te atatai ae eti ibukin te Aro n Atua, e karekea koauan kaotioti aika a reitinkako, katuruturua kakawakin ana Boki Moomon, ao te kantingga ae e aki matebuaka ibukin te mwakuri ibukin te kamaiu ao te karietataki ibukiia aika maiu ao maate.

Taiaoka ngkai n iangoa ana mwakuri ana Boki Moomon n bitakin naano—ao nanon Eria n rairan naano.

Ana Boki Moomon ni bootaki ma Tamnein te Uea bon “te kabanea ni bwai ni mwakuri are te Atua e a tia n anganiira bwa ti na rairia kaain te aonaaba.”⁴ Waorium ni koroboki aika tabu ake a karokoaki ma Kaokakin te euangkerio ao bon kiingin ara ekaretia ao e kakawaki

Tataekinan te euangkerio ao n ukoukori mwiia ara mate bon uoua taabe aika rineaki aika tabu ake a irekereke nakon uoua bwa nanora ao nakon otenanti n te nakoanibonga.

inanon uotakiia aomata nakon te Tia Kamaiu. Ana Boki Moomon bon te kakoa ua teuana ibukin Iesu Kristo—te kakoaua ae kakawaki ae kamatoa arona n Atua te Tia Kabooi Maiura inanon te aonaaba are e tabe n rikirake iai te rabakau n aonaaba ao te kaangaanga ma te buakaka. Naano a bitaki ngkai aomata a wareka ao ni kamate-bwaia ana Boki Moomon ao n tataro ma te nano ae koaua ni kan reirei koauan te boki.

Nanon Eria bon “kaotan te Tamnei ae Tabu ni kaota koauan aron te utu mai-roun te Atua.”⁵ Ana mwakuri ae teretere te Tamnei ae Raoroi e kaota te kakoaua ae mwaakaroiroi ibukin ana babaire ni kakukurei te Tama ao ni katikiia aomata n ukoukoria ao n tangiriia aia bakatibu ao kaaia aia utu—n ikotaki ma ake ngkoa ao aika ngkai. Nanon Eria e rotia aomata inanon ao itinankun te Ekaretia ao ni karikii naano bwa a na rairaki nakon tamaia.

Onoua tamnei aika mwakoron te reirei aei. tikaenitia te kaeka ae tauwe (KAT) code ke nakon lds.org/go/bednar1014 n noora te moan tamnei n te rongorongo ae kabwarabwaraaki iai te reirei aei.

E a roko te tai ibukira bwa ti na karekea ae tamaroa riki iaon te bitaki n nano ae korakora, are e boboto karekeana man mwaakan tamnein ana Boki Moomon, ao rairakin naano nakoia kaaro, are a kakoroaki bukiia rinanon nanon Eria. Anga nakon nanora ibukin te kan reitaki nakon arora ngkoa e kona ni katauraoa te aomata ni karekea tamaroan ana taeka te Atua ao ni kakorakora ana onimaki teuane ke neienne. Te nano ae e rairaki nakoia kaaro e bon onoti i bukin buokan te aomata n totokoa ana makuri te tia kaaitara ao ni kakorakoraa te rairaki.

Mataku n te kauoua n tamnei n rinanon te karaki ae kabwarabwara iai te reirei aei.

Koaua

I tangiria ngkai ni kotei aua koaua ibukin mwaakan te tamnei are e reke man bitakin ao rairakin naano.

1. **Nano ao te rairaki.** Te rairaki nakoia kaaro e kauta ao e katauraoa te nano ibukin te te bitaki ae korakora. Ngaia are, nanon Eria e ibuobuoki inanon te rairaki.

Mataku n te kateniua n tamnei n rinanon te karaki ae kabwarabwaraaki iai te reirei aei.

2. **Naano ao kateimotoakiia.** Te rairaki nakoia kaaro e kamatoa ao ni kakorakorai naano ake a tia n rinanon te bitaki ae korakora. Ngaia are, nanon Eria ibuobuoki ni kateimotoakiia taan rairaki aika boou.

Mataku n te kaua n tamnei n rinanon te karaki ae kabwarabwaraaki iai te reirei aei.

3. **Naano ao manga kammwakurakiia.** Te rairaki nakoia kaaro e kamaraua te nano are e a tia n riki ni matoatoa imwiin rinanon te bitaki ae korakora. Ngaia are, nanon Eria bon te kiing inanon te manga kammwakuraki.

Mataku n te kanimaua n tamnei n rinanon te karaki ae kabwarabwaraaki iai te reirei aei.

4. **Naano ao mitinare aika ninikoria.** Te mitinare ae e a tia rinanon te bitaki ae korakora ao rairakin te nano e na rairaki riki, katabuaki riki, ao te toro ae ninikoria.

Mataku n te kaonoua n tamnei n rinanon te karaki ae kabwarabwaraaki iai te reirei aei.

Ma mwaitia mitinare ae e rikirake ni waekoa ao n tauraoi riki, ti bon aki kona n onimakina n aki katinanikua rairakiia aika boou n taai aika a nako ni bairea ara kooti ao arora ni mwakuri ibukin taai aika a na roko. Te Uea e a tia ni karikirakea te rabakau ao bwaai ni mwakuri are e anganiira

*Nanon Eria bon
“kaotan te Tamnei ae
Tabu ni kaota koauan
aron te utu mairoun
te Atua.”*

te kona ni karekei kabwaia man te katiteuanaki n aia mwakuri mitinare ao te tembora ao rongorongan te utu n te aro ae raka riki nakon taaia aika nako ni boong aikai. Ao tiaki te bae e manennanti ma bon kukune aika boou aikai a roko n te tai raoi are a kainnanoaki bwa a na karikirakea te mwakuri ni mitinare ni kabuta te aonaaba. Ana mwakuri te Uea bon teuana te mwakuri ae kakanato are e a katuruaki iaon naano are a na bitaki ao n rairaki, iaon berita aika tabu, ao iaon mwaakan te aro n Atua are e kaotaki rinanon otenanti n te nakoanibonga.

Tiamwari ao Kakoaua

E katanoata te Uea, “I kona ni karaoa oin au mwakuri” (2 Nibwaai 27:21), ao E na kawaekoa Ana mwakuri inanon taina (taraa D&C 88:73). Ngaira taan kakoaua ibukin kawekoan Ana mwakuri.

Ti maeka ao ni beku inanon koron te bong. Kinaakin kakawakin koron te bong ae akea tokina ae teretere are ti maeka iai e na rooti bwaai ni kabane ake ti karaoi ao ni kataia n riki bwa aekakira. Te mwakuri ibukin te kaimai e na kakoroaki bukina inanon te kabanea ni bong bon te bwai ae rangi ni mimitong, moan te bubura, e riai, ao ni kawaekoaki. Arora ni kakaitaua ngaira n tata-bemaniira ibukin kakabwaia ao taabe i bukin maekara inanon te tai ae onoti aio ni koron boong ae te kabanea. Arora n nanorinano ngaira bwa ti na ataia bwa nakon antai ae e “bati ae anganaki ao ae kainnanoaki” (D&C 82:3).

Taetaekinan te euangkerio ao ukoukoran mwiiia ara mate bon mwakorokoron teuana te mwakuri ae kora-kora—te mwakuri n tangira ae nanonaki ni bita, raira,

ao ni kaitiaki naanoia taan ukoukora te koaua aika a koaua. Te rain ae te tia ae karaoaki are ti aki toki ni kati-kua imarenan te mwakuri ni mitinare ao te tembora ao te mwakuri n rongorongan te utu e a kamaunaaki; aio teuana te mwakuri ae korakora ibukin te kamaiu.⁶

Ti kona ni moanna mai moana bwa ti aonga n oota n aron te tabe n te mwakuri n te tambora ao rongorongan te utu ni buokan te tia kakae ke te membwa ae ae e aki batu ni kakaonimaki ni karekeia te rabakau ae nano ae nano riki n te babaire ni kamaiu? Ti kina bwa teuana mwiin te mwakuri ae korakora iaon kateimatoaan te tia rairaki bon nanon Eria? Ti kona ni kakaitau riki n ae bwanin ni kakawakin tain te rairaki n nano are e riki man tibwauan karakin te utu bwa te kawai ni kakaeia aomata n reireiniia irouwia membwa ao mitinare? Ti kona ni buokiia te koraki ake ti beku ibukiia bwa a na kona riki ni kabongana mwaakan te aro n Atua man irakin karaoan taian otenanti ma te kororaoi n aron te toa ao te bwabebito ao te kamatoakii ibukilia maate?

Ko bia nooria n ae oota raoi, n ongo raoi, ao n aki toki n uringa kakawakin am mwakuri inanon ana mwakuri te Uea ibukin te bitaki, rairaki, ao ni kaitiakan naano. ■

Man te marooro are e kanakoaki n te tiemina ibukiia beretitenti n te mition aika boou n Tuun 25, 2013.

BWAII AIKA A NA TARAKI

1. *Reirei mairouia Beretitenti n te Ekaretia: Iotebwa Timiti* (2007), 330.
2. *Ana Reirei: Iotebwa Timiti*, 202.
3. *Taraa Tataekina Au Euangkerio: Te Kairi nakon aia Mwakuri n Ibubuokti Mitinare* (2004), 10–11.
4. Ezra Taft Benson, “Te Tia Kakoaua ae Boou ibukin Kristo,” *Ensign*, Nobembwa 1984, 7.
5. Russell M. Nelson, “A New Harvest Time,” *Ensign*, Meei 1998, 34.
6. Taraa Spencer W. Kimball, “The Things of Eternity—Stand We in Jeopardy?” *Ensign*, Tianuare 1977, 3.

TE MWEENGA

Te Tabo Ae Karekeaki Iai Angiin te Reirei

Ngkana te bwai ae a tia n reiakinaki n te ekaretia e kaineti ma ni boutoka te bwai ae a tia n reiakinaki n te mweenga, ko katea aan maiuakinan te euangkerio ae matoatoa.

Taiaoka ni kakoaua bwa ko karaoa te wareware are e a tia ni baireaki ibukin te reirei n te wiiki ae na roko.” Ko tataneiai n ongoongo taeka aikanne? Aki toki n titirakinaki iroun te tia reirei n tokin te kiraati n te Ekaretia.

Ao ngkai e rangin ni kakawaki bwa ko na katauraoiko ibukin am reirei n Tabati, ko namakinna n tabetai, ko namakina n tabetai ae kanga boton am kouru te kamatebwai ao n iangoia bwa boni ngaia raoi anne n te aro bwa ko na tauraoi ibukin te Tabati?

Ni bon arona, e riai n angana are teuana.

Ni kabane ana “angareirei, burokuraem, ao ana waaki ni kakukurei te Ekaretia ni kabane a [bane] ni boboto man te mweenga ao ni boutokaaki man te Ekaretia.”¹ Are nanona bwa ara bootaki n te Ekaretia a karaoaki bwa a na boutoka te reirei iroun temanna ma temanna ao te utu. Ngkai te Bitiobi n Tararua Gary E. Stevenson e reirei, “Te moan n tabo n anga reirei ao n reirei bon te mweenga.”² Ngkana te reirei ao te angareirei a boboto n te mweenga, iai irouia te nano ae korakora are e kona ni karika te rairaki.

Anne te rongorongo man te kataneiai irouia mataniwiin bootaki ni katoa ririki are e karaoaki n 2014, *Learning and Teaching in the Home and the Church (Te Kamatebwai ao te Angareirei n te Mweenga ao n te Ekaretia)*, a tauraoi i aonrain n annualtraining.lds.org. “Akea mai ibuakora ae a kame-meerea te reirei ae karaoaki n te umwantabu ke n te autinibootaki,” e taku Unimwaane Jeffrey R. Holland man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman. “Ti a tia ni karaoa anne inanon maiura, ma ti tangira te reirei bwa e na reitinako karaoana inanon maiura are ti maiuakinna.”³ Ngkana ko karika te aeka n reirei anne inanon maium ma am utu, ao ko kona ni katea aam ae matoatoa ibukin te “auti n reirei” (D&C 88:119) are e na katauraoa te katan-tan ao te kamanomano n te tamnei nakoim ao nakon am utu.

TE REIREI N TE MWEENGA

Ko aki kona n tainako ni waekoa n noori mwiia, ma ngkana ko karekei tai aika bebete n reirei ao n angareirei inanon maium ni katoabong, e kona n iai mwiina ae korakora. Aio arona bwa a kanga utu tabeua n tia n ata te kairoro anne inanon maiuia.

Taai aika Bebete

“E na iai taai aika ti na namakina te aki nakoraoi ni maroroakin tabeua atuun rongorongo n te euangkerio. Angareirei n tiaki raoi angaia a kakabwaiaira n anga reirei aika kakawaki

nakoia ara ataei. A mwaiti riki taai n angareirei aika karaoaki n tiaki raoi angaia naba n te bongina nakon taai n angareirei aika baireaki raoi, ngaia ae ti kabonganai taai aikai n reireiniia ara

ataei reirei aika kakawaki. Te katoto, I reirei taekan te etieti ngke I bobwai n te titoa. Natiu a reiakinii riki reirei ngkana a noori ao a na kanga ni karaopia.”
Mona Villanueva, Philippines

Te Reitaki n Tain Kanakin te Tinaeki

“E a tia te angareirei n tiaki raoi angana ni buokai ni karekea te reitaki ae tamaroa ma natiu. Ngke ti a tekateka n te taibora n amwarake n aia tai ni kang tinaeki imwiin te reirei, ti maroroakina te bwai ae riki n aia tai n reirei. N tainako temanna mai ibuakoia e na taekina te bwai teuana are e taekinna te rao ke e kanga ana namakin teuanne ke neienne ngkana e taekina te bwai teuana te aomata ke ni karaoa te bwai teuana. I kona ngkanne n tibwaua au kakoaua ao ni maroroakinna bwa a kanga au ataei n namakina te aeka ni kangaanga anne. I taku bwa karekean te maroro ae koaua ngkana akea tabeia ataei, a na rangin ni kukurei ni maroroakin bwaai aika kakawaki ngkana iai kainnanoaia ibukina bwa iai te onimakinaki irouia, n ataia bwa ana kakauongo aia karo.”

Alyson Frost, Greece

Mwananga ao Marooro

“I uotia natiu aine nakon te reirei n te bwati ni katoa ingabong, ao e rangin n reke ara tai ni mamaroro. N te tai teuana ae aki maan n nako, ti nora te bu-mwaane ao te buaine ni kauntaeka. A waekoa n tarai natiu aine ao n tatani-ga bwa tera ae n na taekinna. Irarikina I tuangia bwa tera ae a namakinna n te bwai are e a tia n riki. A tuangai bwa n aia iango ao te mwaane e aki riai n taetae nakon buna n te aro arei. Imwiin anne, ti maroroakina te mare ao te reitaki. Mwanangara n te bwati ae 30-te miniti iai mwiina ae nakoraoi ao ni kaunganano.”

Mario Lorenz, Guatemala

Te Monron ni Mwamwannano

"I ataia ma kainabau bwa bon tabera moa reiakinaia ara ataei ao tiaki tabeia taan kairiiri, ma ti kakaitau ibukin te bwai ae a karaoa ao ti kona n ibuobuoki nakon are ti kona. Iai ara taan kairiiri n ara uoote aika tamaroa aika a kabanea aia tai iaoia kairake ao ataei ao ni karaoa ae a kona ni karaopia ni buokiiia n ata aia konabwai ni kaineti ma are a tia ni karaopia aia karo. I a tia ni kaitibo ma te bitiobi iaon bwaai tabeua, ao iai au reitaki ae tamaroa ma taan kairiiri irouia kairake ao n aki toki n titiraki n tainako ibukia au ataei ao aia waaki. Te koaua are ti reitaki ni katoa tai ibukin aia waaki ara ataei e buokira n ataia bwa ti na kanga ni buokia n tatabemania."

Jesse N. Arumugam, Africa Maiaki

**E REIREI
KRISTO IAON
RARIKIN
TABUKI AO
INANON
MWEENGA**

"Te Tia Kamaiu [bon] te Mataniwi n Tia Reirei. . . . Ti na noori angin Ana mwakuri n anga reirei. Ao bon akea te reirei anne ae a tia ni karoaki inanon ana kateitei te ekaretia. Ana reirei e mena n te tabo ae a mena iai aomata. A mena ni kawai aika ririetai ao rirarikin kawai ao irarikin tabuki ao mataniwin taari ao inanon mweenga."

Unimwaane Jeffrey R. Holland man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman, inanon "Learning and Teaching in the Home and the Church (Te Kamatebwai ao te Angareirei n te Mweenga ao n te Ekaretia)—te Mweenga" (2014 te witeo ni kataneiai irouia taan kairiri), annualtraining.lds.org.

Te Korakora inanon Booki Aika Tabu

"E buokai kamatebwaiakan booki aika tabu n reirei taekan Kristo ao anuan maiuna bwa I aonga n riki n ai Arona. E anganai te atatai ae korakora naba n te Tamnei, are e kairai ao n reireinai bwa N na kanga ni karaoi bwai ake I a tia n reiakin bwa I aonga ni kona n tauraoi ni kaitarai taian kakaewenako n te maiu aei ao kataaki mairoun Tatan. N akean te kakabwaia aei ni maiu I a ataia bwa N na aki kona ni kakoroa nanon au konabwai ngkai ngai natin te Atua."

Nathan Woodward, England

KAMATEBWA N TE EKARETIA: 10 Reirei Aika A Riai n Atai Taan Reirei

Irarikin are kakorakoraan te mwaaka n reirei ao ni kamatebwai n te mweenga, ti kona naba ni kakorakora te atatai n te kiratiruum n te ekaretia. Ngkai a kabonganai reirei aika tebwina aikai taan reirei, a na karekea te rairaki nakon maiuia naake a reireiniia.

1. Ibuobuoki ma kaaro, ake bon oin tabeia taan reirei, ni kinai kainnanoia kaain te kiraati, ao n reirei nakon kainnano aikanne.
2. Katauraoi ao reirei ma te Tamnei. Kinai titiraki ao waaki n reirei aika a na karekea te Tamnei-kairi maroro ao kairia kaain te kiraati ma te tamnei.
3. Reireiniia aomata, tiaki taian reirei.
4. Kabanea am tai ma reirein te euangkerio aika kakawaki.
5. Kabanea am tai n anga reirei iaon teuana ke uoua boton reirei nakon ae ko na kataia n rinanon te reirei ni kabane.
6. Kaoa te Tamnei man katabeakiia kaina ni kabane (taraa D&C 88:122).
7. Kairia ma te kakao ae korakora bwa ana karaoia—tiaki ae ko okira mweengam ao ko ti wareware ma okira mweengam ao ni maeuakinna.
8. Tibwaua am kakoaua iaon te reirei—n tokin te kiraati ao n te tai are e taetae nakoim iai te Tamnei.
9. Maiuakina reirein te euangkerio, ao "barongaa" oin mweengam (tarraa D&C 93:43–44, 50).
10. Kakaai kawai ake a na waaki nako te reirei rinanon taai aika a kamwengaraoi ni maiura ni katoa bong.

BWAAI AIKA A NA TARAKI

1. *Aeniboki 2: Babairean Aron Kairan te Ekaretia* (2010), 1.4.
2. Gary E. Stevenson, inanon "The Ward Council—We're All in This Together" (Kauntiran te Uoote—Ti Bane Inanon Aei Ni Kabane) (2014 auxiliary training video (2014 kataneiai irouia taan kairiri n te witeo), annualtraining.lds.org).
3. Jeffrey R. Holland, inanon te "Learning and Teaching in the Home and the Church (Te Kamatebwai ao te Angareirei n te Mweenga ao n te Ekaretia)—te Mweenga" (2014 auxiliary training video) (te kataneiai irouia taan kairiri n te witeo), annualtraining.lds.org.

IETA IAON TE Ran

Iroun Jon Warner

Tao onoua namwakaina imwiin reken au beeба man te reirei ae rieta, I moanna n rinanon namakinan te aki rau, namakinan te raraoma, ao namakinan te rawawatau n te tai ae waekoa. Akea atakina bwa e kanga n reke aekan namakin aikai, ma a rangin ni korakora ao ni kamamaara.

I kataia n tokanikai iaoia. N te mwakuri, ngkana iai te mwakuri ae boou e karika te nano anne are I aki kona n te tekateka raoi iai. E na nako nanou, ao e na tata buroou n ae rangin ni korakora are I taku bwa e nang otinako man bwabwaau. E na reiti nako aei inanon boong aika mwaiti, ao imwiin okiu ni mwakuri ni katoa bong, ao e a roko irou te kua i bwaka naba iaon te kaintekateka. Imwain ae I ataia, e a nako te tairiki ao e a manga moanaki kanoan te bong ni mwakuri teuana.

A riki namakin aikai inanon namwakaina, e ngae ngke

Ia tia ni bubutia ma te Tama are i Karawa bwa e na kanakoa nanou ao rawawatau, ma n akea kataaki aikai, N na bon akti roko nakon te “aba ni berita” ra are E kairai nako iai.

e a reke au mwakuri ae boou ao ni ukoukora te ibuobuoki ae tamaroa.

I tataro ni katoa ingabong iaon kawaiu n nako ni mwakuri ibukin te korakora ni kakoroa nanon te bong anne ao n oki nakon kainabau ao natiu. I aki ataia bwa e na toki ni ngai au kanganga aei, ao angin te tai e a roko te bwarannano irou. Ni boong aika mwaiti ao I aki toki n tang nako karawa ibukin te ibuobuoki ngkana a onrake matau n te rannimata. I tataro ma nanou ae korakora riki n aron ae I tuai mani kakaraoia mai imwaina, ni bubuti nakon te Tama are i Karawa bwa e na buokai n ataa te kataaki aei ao ni kanakoa mai irou.

I namakina te bua n te rotongitong ao te bwarannano ngkana I aki namakina te Tamnei. Ma ngke e buokai n tokanikai iaona te Tamnei, I kunea te aki raraoma ni waaki—e ngae ngke ti au tataro are imwiina. I moanna

n onimakina Tamau are i Karawa nakon ae ti te tataro n tain te amwarake ke ti karaaoan te tataro n te tairiki n aki rangin n iangoia. Ibukin aei, ao I a rikirake ni kaan riki ma Ngaia.

Kibakibarake Iaon Taian Nao

I nuukan te raraoma ao te bwarannano, I a manga wa-reka riki rongorongoia Iaretaite n rinanon te "marawa ae korakora" (Ita 2:25). I kona n ti iangoa nanoia ae korakora ngke a rin inanon aia kaibuke. E kona mwanangaia aei ni kakamaku, ma a ataia bwa a na nakon "te aba ae rine ibuakoia aba nako" (Ita 2:15).

Man mwanangaia, ti warekia:

"Te Uea ae te Atua e karekea te ang ae korakora bwa e na uka aon te ran, nakon te aba ni berita; ao ngaia are a kibakiba rake iaon taian nao imwain te ang.

"Ao e koro bukina bwa a mwaiti aia tai are a taunaki i kabin marawa, ibukin naao aika a maunga ake a roko iaoia, ao ibukin naba korakoran ma kakamakun te angi buaka are a riki man unin te ang.

"... Ngkana a otawaniniaki n te ran ae batia bon tang nakon te Uea, ao e bon uotia rake riki ieta iaon te ran.

"Ao e koro bukina bwa te ang e aki toki ukina nakon te aba ni berita inanon aia tai ni mena iaon te ran; ao ngaia are a kairaki n te ang" (Ita 6:5–8).

A rotai kiibu aikai ni kabane. I namakinna ae I mena inanon oin au kaibuke, ma ang aika katabeaianga n oreai ma naon te rawawata ni bwaro nako aou ao n taunai ma te bwarannano ae korakora. Ngke I "otawaniniaki" ao man tang nakon te Uea, N na otirake nako eta man manga taunaki riki teuana te tai.

I a manga wareka riki te kibu 8: "E aki toki te ang ni kare *nakon te aba ni berita* ... ao ngaia ae a uotaki nako moan te ang" (e kairaki ma katraturuana). Imwiina ao I namakina te bwai teuana. Te ang ae korakora are e kariki naao aika maunga bwa a na iinako iai kaibuke ao ni kaka-bwaia naba Iaretaite iaon kawaia. I a tia n rangin n reitaki ma te Tama are i Karawa bwa e na kakea te ang ao naao, ma ngkana akea, ao N na aki kona n roko bwa te "aba ni berita" ra are E kairai nako iai.

Kiibu aikai a biti au taratara n te maiu. Nanou ae korakora ao rawawatau e a tia ni kakorakora au taratara

nakon te Tama are i Karawa. N akean te ang ao naao, N na bon aki kona n ata te Atua n ae I ataia—ao a na bon aki kona n roko n te aba ni berita tenaan Iaretaite.

Ma ngkai, tabeua te ririki imwiin te atatai aei, angiu ae korakora aki manga rebwetaua ao naou n rawawatau aikoa manga taunai. Ma ngkana ao n te tai are e a manga oki te angibuaka, N na wetea te Uea ao ni kakaitau, n atakina ae raan aika raoi aki uoti kaibuke nakon te aba ni berita—ma taai aika buaka a karokoia. ■

E maeka te tia korokaraki i Utah, USA.

TAI KABUA TE ONIMAKI

"Ko na kanga ni kaeka ngkana kakawenako n te iango ao kakaewenako aika kananokawaki a roko iroum ke naake ko tangiriia? Ma ae moan te kakawaki riki, tai kabua am onimaki iroun Tamam are i Karawa, are e tangiriko riki nakon are ko kona n ota iai. . . .

"Karaioia ma te kakaonimaki katei n taromauri ake a tia ni kakaouaki bwa a tia ni bwainaki inanon te tai ae maan are e uota Tamnein te Uea nakon maium. Ukokura te reirei mairouia ake iai irouia kiing ibukin maium n tamnei. Titiraki ibukin ao tarai bwa kakabwaia n te nakoanibonga a kakawaki. Taua te toa ni katoa wiiki, ao n taua ni kamatoai berita ni kakorora-oan Ana Mwakuri ni Kamaiu lesu Kristo. . . .

"... Naano aika uruaki a kona ni katokaki n aron katokan rii aika uruaki ao naano aika uruaki a kamarrungaki. Ngkai e mwakuri te Atua ni karaoi onobwai aikanne, ngaira ni kabane ti kona n riki n nanoanga, n aki momotikitaeka, ao n akoi."

Unimwaane Jeffrey R. Holland man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman, "Like a Broken Vessel," *Liahona*, Nobembwa 2013, 40, 41.

TE RAIRAKI
AO TE BITAKI I

Chile

E moan karaoaki te moan bwabetito n te 1956. N te tai aei ao iai 1 ana tembora, 9 mition, 74 ana titeiki te Ekaretia, ao e kania 600,000 membwa i Chile.

Iroun Néstor Curbelo

Aetuwaitia n Rongorongan te Ekaretia, America Maiaki Aonon Maiaki

Ntain aia ka 58 n ririki n rongorongoia, a tia kaain te Ekaretia i Chile ni kaota aia konabwai ni bita aia kooti, ni karaoi bitaki aika uarereke nakon maiuia n te kawai are e taekinaki irouia burabeti. E a tia te tamnei aei n anga te rikirake ae moan te korakora nakon rikiraken te Ekaretia ikekei inanon iteran te tienture ae nako. N te bong aei, membwa i Chile e kania 600,000, ni karika 1 mai ibuakoia 30 kaain Chile bwa te kaain te Ekaretia.¹

Te Abotoro e Kawara Chile

N te 1851, Unimwaane Parley P. Pratt (1807–1857) man te Kooram n te Tengaun ma Uoman e roko i Valparaíso ma te kantaninga bwa e na katea te Ekaretia. E ngae n anne, ngaia ma raoraona a kabi te taetae n Spanish, aki tau aia kareke mwane, ao akea inaomataia aaro n roko n te aba, ngaia are aki kona ni katea te Ekaretia.

*Taan reirei ao aia ataei n te reirei n aia kaaua ni koraki
n ana reirei te Ekaretia-te reirei ae buokaki Colegio A. D.
Palmer, te katautau tao n 1966.*

E taekinna Unimwaane Pratt nakon Beretitenti Brigham Young (1801–77): “A riai Ana Boki Moomon ao tabeua beebea ni kaongora aika boraoi n rairaki nakon te taetae n Spanish ao ni boretiaki, ao ngkanne e na kona n uotaki te euangkerio nakon aaba aikai ngkana te Nakoanibonga ae maiu e raonaki n te bwai teuana ibukii ake a na warekia —riki koroboki ake iai inanoia ana berita te Atua, aia tataro ao aia onimaki naake a maiu n taai akekei, ao mwaakan ao Tamnein te Atua ni mwakuri ma ngaia ni kaokan te bata are i Iteraera.”²

E a Kateaki Te Ekaretia

N aki ongea ana kekeiaki Unimwaane Pratt ake mai imwaina, e raka iaon 100 te ririki n nako imwain ae matoa kateakin te Ekaretia i Chile. N te 1956, Unimwaane Joseph Bentley ao Verle Allred a kanakoaki man te Argentina Mition bwa a na tataekina te euangkerio i Chile, ngkai e a karekea te kimwareirei ae korakora ni karoan te mwakuri n te aro. I Santiago, mitinare aikai a karekea ana ibuobuoki te utu ae te Fotheringham, membwa aika a tia ni mwaing mai Panama ao a tia ni kantalingaia mitinare bwa ana roko.

E karaoaki te moa ni bwabetito i Chile n Nobembwa 25, 1956, inanon te nei n te kirabu n aba i Santiago. Unimwaane Allred e uringnga, “Ti nakon te kirabu n aba imwain otin taai ao ni karaoa te mwakuri n ibuobuoki ma te tataro ao taetae aika uarereke. I rin inanon te ran ma te Tari Garcia; I bwabetitoia moa, ao waniman riki aomata ake imwiina. Aio bon te tai ae rangin n onoti. Tera ae ti bane n namakinna e bon aki kona ni mwankokinaki. . . . Membwa aikai a na riki bwa bwaeoniaa n te Ekaretia i Chile ao I kakoaua bwa ngaiia n tatabemaniaa nako a teimatoa n onimaki ni karokoa te mate: te Garcías, te Saldaños, ao Titita Lanzarotti.”³

Weteaia Taani Kairiiri

Ni Beberuare 1959, Spencer W. Kimball (1895–1985) man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman e kawara Chile ao e kamatata kainnanoan karikirakean te kairiiri n te tabo. Temanna te moan tia kairiiri n te tabo bon Carlos Cifuentes, are bon te kauntira nakon te beretitenti n te mition, Robert Burton. Unimwaane Julio Jaramillo, are imwiina e riki bwa te Itingaun n te Aono

ao te beretitenti n te tembora, e taekina te atatai aei: "I karekea moan kinakin te Tari Cifuentes ngke I kaoaki nakon te bootaki n nakoanibonga imwiin ae I bwabetito-aki. Ngke e moanaki te bootaki, e nakon te tabo n taetae ao te bwai ae I tii noria bon ukinibaina aika bareka, ao ni beroro. I taku n au iango, 'E na kanga te aomata aei ni kona ni kaira te bootaki irarikin te beretitenti n te mition ngkana a bareka baina?' Anne au iango ao ngke e a moana ana taetae ao I a mwaninga bwaai ni kabane ngke I a namakina tamneina. E kabwarabwara taekan tuua aika nano ma taeka aika bebete nakoira. Bon te

1851: Unimwaane Parley P. Pratt e muwananga nako Valparaíso ma e aki kona ni katea te Ekaretia i Chile

► 1926: Unimwaane Melvin J. Ballard, n tain te bootaki ni kaotikoaua, e taetae ni burabeti iaon rikiraken ao korakoran te Ekaretia i Amerika Maiaki nakon taai aika ana roko

mwakaeneke ae mwamwakuri ao n taainako n te Kaonobong ao e na mwakuri ni bwakanako tai, ngkanne e na kaitiaki baina, ma ibukin aki taun bwaai ni kaitiaki n ana tiaobu e aki kona ni kanakoi ni kabane mwiin baika a kiriiti. N te tai naba anne I reiakinna bwa N na aki motiki taekaia aomata man N ataa kakawakiia bwa antai ngaii."⁴

Kakorakoraia te Roro ae Rikirake

Inanon ririki aika 1960 ao 1970, te Ekaretia i Chile e kakorakoraaki tiaki n tii man rikirakeia taan kairiiri n te tabo ma man burokuraem ni kateitei ao n reirei aika boou. Aio are e raonaki ma katean umwantabu n ikotaki ma katean reirein te Ekaretia, tieminari, ao intitute.

Inanon Maati 1964, ana moanrinan n reirei te Ekaretia aika uoua a kuneaki i Chile. Imwiina ao tabeua reirei a kaukaki, ao te kabaeera e raka iaon 2,600 ataein te reirei. Ma ni kabanean te ririki ae te 1970 tabun ao moan te 1980 tabun, reirei aika tau ibukin te botanaomata a rangin n tau mwaitiia, ngaia ae e a katanoata kainakin ana reirei te Ekaretia i Chile.

N taetae iaon ana burokuraem te reirei, Unimwaane Eduardo A. Lamartine, te Itingaun n te Aono mai imwaina ao te aetuwaitia n rongorongan te Ekaretia Chile, "Reirei i Chile bon reirei aika rangin n tamaroa ibukin reiakinia ngaa kairake n aomata iaon bwain te reirei ao te tamnei, ao a ibuobuoki nakon katauraokia taan kairiiri ao mitinare inanon ririki ake imwiina."⁵

Te burokuraem ibukin te tieminari ao te intitute a moanaki i Chile n te 1972. N te moan tai, ataein te reirei a ira te burokuraem ni kamatebwai n te mweenga ma kiraati ni katoa wiiki. Imwiina riki, a mwaiti riki kiraati aika a barongaaki.

► 1956: Moan mitinare, Joseph C. Bentley ao Verle M. Allred, a roko i Santiago; te moan ni bwabetito ae karaaoiki

Te reirei n taekan te aro i Temuco bon teuana mai ibuakoia 50 intitute i Chile.

LA IGLESIA DE
JESUCRISTO
DE LOS SANTOS
DE LOS ÚLTIMOS DÍAS
INSTITUTO DE RELIGIÓN

Beretitenti Gordon B. Hinckley e taetae nakoia 48,000
Aika Itiaki aika kaain Chile n te 1996 n tain te maungatabu
i Santiago.

Burokuraem aikai a kakabwaiaia kairake n aomata n te aba ao ni buokia ni katauraoia nakon te mwakuri ni mitinare ae bwanin taina. Unimwaane Eduardo Ayala, kaain ngkoa te Itingaun, bon te moan tia reirei n te tieminari ao imwiina e mwakuri ibukin ana Bootaki n Reirein te Aro i Chile. E taku, "E rineia kairake n aomata te Uea ake a mena ikekei n te tai arei ao angia mai buakoia bon mitinare aika a bane aia tai ao taan kairiiri aika tamaroa ma aia utu aika raraoi. . . . Ibuki, te tieminari ao te intitute bon ibukin te kamaiuaki n tain te kauntaeka ae bat i abara ao I kakaitau bwa I weteaki bwa N na mwakuri ma ana bootaki n reirei te aro."⁶

Te Moan Titeiki

N Nobembwa 19, 1972, Unimwaane Gordon B. Hinckley (1910–2008), kaain ngkoa te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman, e barongaa katean te Santiago Chile Titeiki, ma Carlos Cifuentes bwa te beretitenti.

Te katauraoi ibukin te titeiki e kaota anuaia Aomata Aika Itiaki i Chile ma nanoia ae korakora ni kan iiia burabeti. Unimwaane Hinckley e a tia n roko i Chile tabeua te namwakaina n nako ni barongaa katean te titeiki. Ma

imwiin karaoan te intawiu, e a manga taonaki. N te tai anne, a mwaiti aomata aika a rinanon te kanganga n te mwane, ao tabeman membwa a kaitara ma te kanganga n ira tuan te kabwianibwai.

E kabwarabwara Unimwaane Hinckley, "I oki onoua te namwakaina imwiina, ao ngke I intawiu, I kunea rikiraken te onimaki; a manga nakonako riki tetaina ma te kokoaua imatan te Uea, e barongaaki te titeiki, ao imwiin te tai anne e a rikirake ao ni korakora."⁷

Bwaeoniia iaon te Tia

N te bong aei ao iai uoua titeiki iaon Arica, te kaba-nea ni kaawa i meangin Chile. Karakinan Gladys ao Juan Benavidez, taan moan rairaki i Arica, e kamatata tamnein te bwaeoniia ao te kairoro mai ieta ni katean te Ekaretia rinanon Chile.

Te Tari Benavidez e kairaki nakon te Ekaretia n te 1961 ngke a ukaki beeба tabeua nakon kawaina: "Aikai a kairia nakon te iteraniba n te *Reader's Digest Selections* ma tae-kaia kain 'Te Moomon,' ni kabwarabwaraaki iai maiuia ao aia koaua," e taku.

"Ngke te kairake n aomata ngai ngke 12 au ririki, I manna ni kinaa ao ni waekoa n ataia bwa te rongorongo n te euangkerio ae koaua. Abwi ma onoua te ririki ae a tia ngkai n nako, are l a tia iai ni kakabwaiakaki, ti kakaitau nakoia ara taan kairiri aika mwaiti ake a tia ni mwakuri kora-kora ni karaoa te kabanea n tamaroa. Irarikin are l a moanna n ataia ao n tibwauaia ma te roro ae boou, I namakina te kukurei ao ni kakoaua ae e na teimatoa ni kakabwaiia te aba aei te Uea ngkai e tabe n rikirake n rababa nako te taratara are a tia ni karekei burabeti ni kaineti ma Chile."

Unimwaane Jorge F. Zeballos, te membwa n te Itingaun mai i Chile

Tabeua te tai imwiina, e kaitara ma te aoraki ae kakaiaki are e tangira karaoan aorakina i Santiago. "Ngke I mena ikekei, I kawara mwaneu ao n reiakinna bwa e a tia n riki bwa kaain te Ekaretia," e taku. "E kaoai nakon te maungatabu ae onoti. Ngke I kakaouongo nakon te tataro ni kaukuki ao n iangoi taekana, I namakina te kukelei ni kabuta rabwatau ao n namakina ana kairoro te Tamnei ae Raoiroi. Ngke e a bane te maungatabu, a kairai mitinare

amwarake ao te bwai n aoraki, teimatoan bwainikirinaia mitinare, ao aki etin aia iango taan rawe rongorongo aika aki raoiroi.

N te 1973, te kangaanga n te mwane ao ma te botan aomata e karika tauakin te tauataeka irouia tautia ao te tautaeka ae kairaki irouia te aomata ae buakaka ni karokoa 1990. E ngae ngke Chile bon te aba ae korakora n te bong aei, ririki aikana uoua aikanne bon taai aika e korakora iai te kanganga irouia membwa. Kurubu ake a kaitara aron

1957: E a kinaaki iaan te tua te Ekaretia i Chile

1960: Te muaieiei ae korakora ae riki i Concepción; te Ekaretia e kanakoi bwaai n ibuobuoki ibukina aomata

► 1961: Te Chilean Mission e baireaki ma Asael Delbert Palmer bwa te beretitenti

1962: Katabwenaan aontano ibukin ana moan autini-bootaki te LDS i Santiago

bwa N na kamauri ma te mataniwi ae roko, Unimwaane Ezra Taft Benson (1899–1994), ngaea ngkoe kaain te Kooram n te Tengaun ma Uoman."

E oki te Tari Benavidez nako Arica ao n tibwaua te bwai ae a tia n rinanona ma rona te aine, Gladys Aguilar, are buuna ngkai. Tabebong imwiina, e noria uoman mitinare Gladys n rirarikin ana auti. "Ti waekoa n nako ni kakaeia," E taku te Tari Benavidez. "N Turai 1, 1961, ti bwabetitoaki, n raonaki ma ana utu kain abau. N te bong aei iai natira ao tibura n te Ekaretia. I rangin ni kakaitau nakon te Uea ibukin tangibururun te ang are e uota rongorongan te Ekaretia nako nanon baiu."⁸

Te Tai Ae Kanganga

N te rinerine n te 1970, Dr. Salvador Allende e riki bwa te beretitenti ao e katea te tautaeka ni Marxist. A rootaki kaain te Ekaretia ma kanganga ibukin aki taun te

ana waaki n tautaeka te taanga ni buaka a karei umwantabu ao membwa naba ibukina bwa a taku bwa e tei te Ekaretia ibukin te tautaeka n te United States. Unimwaane Ayala, te titeiki beretitenti n te tai anne, e taku, "Ti na kaitibo ma Mataniwi ni Kabuta, ao a na tuangira, 'Taiaoka, karaoa ae tamaroa, tataro mwaaka, karaoi bwaai aika eti, bwa aonga membwa ni kateimatoa aron bairean te taromauri.'"⁹

E ngae n anne ao kanganga n te mwane ao te kaitara are e a bwenauaia ana bota-naomata Chile n ni moan ririki n te 1980, te Ekaretia e tabe n rikirake. Imarenan 1970 ao 1985, mwaitia membwa i Chile e birirake man 15,728 nakon 169,361.

Ana Tembora Santiago

N te 1980, a kakabwaiaki aomata Aika Itiaki ma kakabwaiia ma te katanota bwa e na kateaki te tembora i Santiago, Chile.

1972: Te moan n titeiki i Chile e barongaaaki i Santiago

1977: I Santiago, e moan ni karaoaki te moan ni maungatabu n te tabo ma Beretitenti Spencer W. Kimball ao tabeman Mataniwi ni Kabuta ake a roko

◀ *1981: Te tinenta ni kataneiai ibukiia mitinare e kateaki i Santiago*

katoto n ana kawai te Uea. E ibuobuoki ni kataneiaia taan kairiri aika boou ao n tararuai aron manga baireakin bwaai, katokana, ao kamaiuakin bubua ni uoote ao tatin n titeiki. Aron manga baireakin ao kataneiai a kainnanoaki ibukin birimwaakan rikiraken te Ekaretia n te aba. Ana kairiri e buoka kaungakin iunite ao ni katauraoa te Ekaretia i Chile ibukin taai aika a na roko.

Irarikin anne, e karaoi tabeua reitaki aika kakawaki Unimwaane Holland i Chile.

◀ *1983: Beretitenti Gordon B. Hinckley e katabua te Santiago Chile Tembora*

bae N na kona n taekinna nakoina. Ai bon ti bwa te moan tai aei nakoiu bwa N na mena irarikin te burabeti ae maiu. N norakin ana taeka te Uea ikai iaon te aba ao i abau bon te bwai ae kamimi.”¹⁰

E katabuaki te tembora n te 1983, n riki bwa te kauoua i Amerika Maiaki ao te moan irouia aaba aika bwaina te taetae n Tibein.

Unimwaane Jeffrey R. Holland i Chile

N Aokati 2002, te Moan Beretitentii e mwiokoia uoman membwa n te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman bwa a na tararuai uoua aanon te Ekaretia: Unimwaane Dallin H. Oaks e kanakoaki nako Biribin, ao Unimwaane Jeffrey R. Holland nako Chile. Ana mwakuri Unimwaane Holland ao ana anainano i Chile bon akea kabotauana, ao mwiina e na teimaota ibukiia rooro.

Aan ana kamatata Unimwaane Holland aika kakawaki bon katauraoan te banna ni

Ni buokan te kaangaanga n te mwaieie n 2010, kairake ao ikawai mai Chile, Baai n Ibuobuoki man te Moomon, a boboti bwaai ni mwakuri ibukin te aiitiin.

RIKIRAKEN TE EKARETIA I BRAZIL

◀ 1990:
Unimwaane
Eduardo Ayala, mai
i Chile, e weteaki
nakon te Kauoman
ni Kooram n te
Itingaun

◀ 2002:
Unimwaane
Jeffrey R. Holland
man te Kooram n te
Tengaun ma Uoman
e weteaki bwa te
Beretitenti n Aonon
Chile

► 2008:
Unimwaane
Jorge F. Zeballos,
mai i Chile, e
weteaki nakon
te Moan Kooram
n te Itingaun

2009: E
katanotaaki
te Concepción
Chile Tembora

Unimwaane Carl B. Pratt man te Itingaun, te kauntira n te Moan ni Beretitentii anne, e kabwarabwarai tabeua reitaki aika kakawaki aikai: “Unimwaane Holland e karekea te reitaki ae tamaroa ma Ricardo Lagos [ana beretitenti Chile] ao kainnabana; a kakoroi bukin tabeua karikirake n ibuobuoki. Unimwaane Holland e a kina Aborotorika Nuncio [te aobitia ae rietata n te aro ni Katorika] ao tabeman aomata aika kakawaki i Chile.”¹¹

Onimakinan Taai Aika Ana Roko

Aia kekeiaki Unimwaanes Parley P. Pratt ao Jeffrey R. Holland, aia mwakuri n ibuobuoki moan ni mitinare aika a roko i Santiago, aia mwakuri korakora taan kairiiri n aron Carlos Cifuentes ao tabeman bwaeoniaa i Chile, n reitaki ma aia onimaki ao nanoia ae korakora bubua ni ngaa aika a tia ni kaina te Ekaretia ae raka iaon te iterana te tienture aika a tia ni katea aan te Ekaretia i Chile. N te bong aei te tembora ai boni mweengan te aba nakon te tembora (ma teuana riki ae e a tia ni katanotaaki), te tientre ni kataneiae ibukiia mitinare, 9 miition, ao 74 titeiki. Akea tokin te tai ae na roko n te mwakuri n te tamnei ni kaoia aomata ni kabane nakon Kristo. ■

BWAAI AIKA A NA TARAARI

1. Taraa *Deseret News 2013 Church Almanac*, 454.
2. *Rongorongan maiun Parley P. Pratt*, ed. Scot Facer Proctor ao Maurine Jensen Proctor (2000), 504.
3. Verle Allred, inanon Néstor Curbelo, *LDS i Amerika Maiaki: Chile Sur*, waorium 1 (2008), 6.
4. Julio Jaramillo, inanon Néstor Curbelo, *LDS i Amerika Maiaki: Chile*, waorium 1 (2006), 4–5.
5. Eduardo Adrian Lamartine Aguilera, te tiamwari iaon te rongorongo ae kanakoaki nakon te tia korokaraki, Nobembwa 2013.
6. Eduardo Ayala, inanon Néstor Curbelo, *LDS i Amerika Maiaki: Chile*, waorium 1 (2006), 44, 45.
7. Gordon B. Hinckley, i Rodolfo Acevedo A., *Alturas Sagradas: Templo de Santiago de Chile*, 100.
8. Néstor Curbelo, “Blossoming in the Desert,” *Rongorongan te Ekaretia*, Nobembwa 9, 1996, 8–9.
9. Eduardo Ayala, inanon Néstor Curbelo, *LDS i Amerika Maiaki: Chile*, waorium 1 (2006), 33.
10. Adriana Guerra de Sepúlveda, inanon Néstor Curbelo, *LDS i Amerika Maiaki: Chile* (2006), 16.
11. Carl B. Pratt, i Néstor Curbelo, *Colombia: investigación histórica*, waorium 1 (2010), 16.
12. Jorge F. Zeballos, inanon te reta ae kanakoaki nakon te tia korokaraki, Tianuare 2014.

Iroun Carol F. McConkie

Te Moan ni Kauntira n
aia Beretitentii ni Kabuta
Ataeinaine

TE NINIKORIA N
**RINEA TE
KATEI AE RIAI**

*Tera ae ti kona n reireiniia natira
mwaane ao aine bwa ana buokiia
ni karekea te ninikoria n rinea te
katei ae riai n te aonaaba ae na
kaenaenaia ibukin aia rinerine
aika tamaroa?*

Bukin tera bwa e rangin kakawaki te katei ae riai? Bukin tera te kunikai ae kororo, ae kaara, ke te karinano ae mwarairai baina a karika te kanganga nakon te Uea? Ngai te tina ibukiia naati aine aika niman ao nati mwaane aika uoman, ao n aron ae ko kona n iangoia, atun te rongorongo ae te katei ae riai e a tia n roko n te taina ni mweengara. Ma inanon ririki aika nako, ao I a tia n reiakinna bwa bwainakin katei aika riai e tamaroa riki man reiakinan reirei ao ni katea te banna ae tamaroa. E na buokia ara ataei te reirei n ataia bwa bukin tera e rangin ni kakawaki te katei ae riai, ao ara katoto e na kaoti kakabwaia n te katei ae riai n te kawai ae kakukurei.

Tera Te Katei ae Riai?

Te katei ae riai bon ana moan tua te Atua are e kona ni buokira ni kabonganai rabwataran te katei ae riai inanon *True to the Faith* bon “Katei aika nanorinano ao ni karinerine n te kunnikai, te itiaki, te taetae, ao te katei.”¹ Te katei ae riai tiaki te bwarannano ke te kainikatonga. Aomata aika iai irouia katei aika riai aki kabongana rabwataia ke kateia ni ukoukora te kariaia man te aonaaba ke ni kabanea nanoia nakon oin ke te kantaninga ae a uaiakinna ke katei aika kakukurei.

Taiaoka n uringnga te reirei ibukin te katei ae riai ae tibwauaki ikai a kaineti nakoia mwaane ao aine, naati mwaane ao naati aine, ao uringa bwa e ngae ngke ti reiakina ao ni kaunga te katei ae riai, ti aki kona ni kabureia naake a bwaini kamumun aika kororo ke iraia aika kakokoro karaia ao ake a kamanenai tabia n taabo aika kakakoro.”² N tainako ti kaota te nanoanga ao ana Tangira Kristo ibukiia n tatabemaniaa ngkai ti teimatoa ni karinerine nakon ana kainibaire te Uea are e a tia ni kateia.

I kakoaua bwa rinerine ake ti karaoi bwa a na noraki ao ni karaoan katei aika riai e kanakoa te rongorongo ae korakora bwa ti ata rikira ae natin te Atua mwaane ao aine ake ti a tia n rineaki bwa ti na tei n taabo aika tabu.

I tangira te kibu aei: “Kam aki atai ngkami ba maneaban te Atua ngkami, ao E mamaeka Tamnein te Atua i nanomi? . . . E tabu maneaban te Atua, are boni ngkami” (1 I-Korinto 3:16–17). Rabwatara bon aia tembora tamneira. Bon man rabwatan te tembora aio are ti kaoa a na iraorao te Tamnei ae Raoiroi. I kakoaua bwa ngkana ti rinea bwa ti na bwain kunnikai aika riai ao katei aika riai, *ti bwaini ao ti maiuakin ara koaua* iroun te Atua te Tama ae Akea Tokina ao iroun Natina, Iesu Kristo. Ti kakoaua man tarakira bwa ngaira bon ana reirei Kristo ao ti maiuakina Ana euangkerio.

Ibukin tera e Kakawaki te Katei ae Riai?

Ti maeka n te aonaaba ae raoiroi ao e buakaka, ao e kona te rabwata ni kabonganaki ibukin kantaninga aika raoiroi ao aika buakaka. Ma ti ataia bwa rabwataran aika kakawaki aikai bon bwaintituaraoi mairoun te Atua nakoira n tatabemanira. A tabu. Unimwaane David A. Bednar man te Kooram n te Tengaun ma Uoman e reirei, “Nakoia ake a ata ao a ota n nanon te baire ni kamaiu, kakean bonganen te rabwata bon te mwakuri ni kakaitara [taraa Motiae 2:36–37] ao kakean kinakira raoi bwa natin te Atua mwaane ao natin te Atua aine.”³ Ti rinea bwa ti na tararuai ao ni kawakin rabwataran te aro bwa ti na riki bwa bwaai ni mwakuri ngaira ni bain te Atua ni uota Ana kantaninga ae kakukurei (taraa Aramwa 26:3). Ngkana ti iangoia bwa ti na tei ibukin te Tia Kamaiu ao ni karaoa Ana mwakuri, ti riai n titirakinira, Ngkana e tei irarikira te Tia Kamaiu, ti namakina te mwengaraoi n te kunnikai ae ti bwainna?

E riai n tamaroa te kunnikai, iango, ao te katei boni kakabwaiaira, kamanoira, ao n anganira te korakora n ara katauraoi n oki nakoina. Ngkana ti bwabetitoaki, ti otinako man te aonaaba ao n nakon abanuean te Atua. A riai bwaai ni kabane ni kakaokoro ibukira. Unimwaane Robert D. Hales man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman e reirei: “Man rineakina bwa ko na maeka n Abanueana, ti maenako—ti aki kaokoroaki—man te aonaaba. A riai ara kunnikai n taro raoi, ara iango n itiaki, ara taetae n itiaki.”⁴

Te katei ae riai bon te reirei ae na kawakinira n te kawai ni berita ae tabu ngkai ti waaki nako matan te Atua. Te katei ae riai n te kunnikai ao n tarakim ao n te iango ao n te katei e na buokira ni karaoira ao ni kawakin ara berita man te tembora aika tabu. Ni kakabwaia ao ni kamanoa Atam ao Ewa, e anganiia te Atua kunia maan bwa a na kunnikainia iai imwain kanakoia nakon te onaoraki. N te kawai aei, e a tia te Atua n anganira rabunan ara berita aika tabu n te maiu ae mamate, ae kanikinaeki n ara kaamenti n te tembora aika tabu.

Baikara Kakabwaia aika Reke man te Katei ae Riai?

Tera ae ti kona n reireiniia natira mwaane ao aine bwa a na buokaki bwa aonga ni karekea te ninikoria n rinea te katei ae riai n te aonaaba bwa a na aki kaenaenaia ao ni kakea bonganaia ibukin aia rinerine aika a itiaki ao n tamaroa? A norira bwa ti kabonganai rabwatara ni katika te nano ke ni kamimitonga te Atua?

Itiakin n te iango, taeka, tarakim, ao kateim e buokira ni karekei teniuia kakabwaia aika a kakorakora ao ni karinerine.

1. Kunnikai aika riai a kaoa ana iraorao te Tamnei ae Raoiroi ni kateimatoa. E a tia Unimwaane Hales n reirei, “Te katei ae riai e kakawaki ibukin taum ni karekea te Tamnei.”⁵

Ti na buokia natira n ataia bwa a na aki tangiria ni karaoa te bwai teuana ni kakeiai n ana bwaintituaraoi te Tamnei ae Raoiroi ae aki kona n taetae (taraa D&C 121:26). Buokiia n ataia bwa te bwaintangira ae korakora e raona

Ana iraorao ae tabu. E a tia te Atua ni berita bwa E na kanakoa nakoiria Tamneina, ae na kona ni kabebetea ara iango, bwa e na kaoni tamneira ma te kimwareirei. Ibukin aei ti na atai bwaai ni kabane aika ti tangiri mai Irouna, ake a kaineti ma bwaai aika raraoi, n te onimaki bwa iai ara koaua Irouna bwa ti na karekei” (taraaa D&C 11:13–14). Te rabakau, wanawana, ao te kakoaua; kimwareirei, te rau, ao te kukurei—aihai kakabwaia aika tamaroa aika ti kona ni berita iai nakoia natira ngkana ti kaoia bwa a na maiuakina te katei ae riai ao n tau ni karekea te Tamnei ae Raoiroi.

Teuana te kakaewenako n ni kunikai aika riai bon man bibitakin aron katei aika bwainaki. E aki kona ni bitaki ana kainibaire te Uea. Reireiniia ataenimwaane ao ataeinaine bwa ana rangin ni iangoa raoi te Tamnei ngkana a karaoi aia rinerine n aia kunnikai aika ana bwaini, n te bwai ae ana taekinna, ao ae ana karaoia. Ngkana a maeka n rangin ni kaan nakon te Tamnei, aki kainnanoia bwa a na riki n aron te aonaaba.

A tia ara ataei ni karekea ana bwaintangira te Tamnei ae Raoiroi, ao a mwananga n te kawai ae a tia ni beritanaki are e kaineti nakon te tembora ao e na kaokia nako matan te Atua. A kainnanoia bwa ti na kakoauaia ao ni kaotia ibukiia bwa a na kairaki, kawakinaki, n anganaki te rau, ao ni kaitiakaki ngkana a tau ni karekea te Tamnei ae Raoiroi.

2. Ti kona n reireinia natira mwaane ao aine bwa te aeka n taratara ao ni katei anne e na buokira man a na kaibwabwaru te aonaaba aika aki ibuobuoki. Teuana te kawai ae kona ni kairua ae kabonganaki ni kaitaraira ni kabane bon te aro ae riai ae te katei ni kawai. Te katei ae riai bon te kamanomano nakon kairoro aika buakaka ao

Reireiniia ataeinimwaane ao ataeinaine bwa a na namakina te Tamnei ngkana a karaoi aia rinerine n te bwai ae a na bwainna, taekinna, ao ni karaoia. Ngkana a maeka ni kaan ma te Tamnei, aki kainnanoia bwa a na riki kanga te aonaaba.

katanakin te itiaki ao te tamaroa. Ongora nakon taeka aikai inanon *For the Strength of Youth*: “Imwain te mare, . . . tai karaoa te bwai teuana . . . are e na karika te nano ni kani wenenibure.”⁶ Tarakim ao kateim aika aki riai a na karika te namakin ni kani wenenibure ao e na urui totoko ao ni karikirakea te nano ni kan urua tuan te itiaki.

E a tia Unimwaane Hales n reirei: “Te katei ae riai bon teuana te kawai ae moan te tamaroa n riki n itiaki ao n tamaroa, n te iango ao n te mwakuri. Ngaia ae, ibukina bwa e kaira ao ni kairoroi ara iango, kateira, ara babaire, te katei ae riai e kakawaki nakon kateira.”⁷ Reirei ao kamatata te katei ae riai bwa e na buokia ara ataeinimwaane ao ataeinaine n totokoa karikaia ataei bon irouia. Buokia bwa a na kona n iangoa kaotan te tangira ae tabu imarenan te bumwane ao te buaine ibukin te mare.

3. E anganira te katei ae riai te kona n “tei bwa taan kakoaua ibukin te Atua n taai nako” (Motiaeia 18:9). E reirei te Tia Kamaiu: “tauii ieta ami taura bwa e na oota nakon te aonaaba. Nooria ngai te oota are kam na taua ieta” (3 Nibwaai 18:24). Iai kariaiakara mai ieta bwa ti riki bwa

te biikan nakon te aonaaba, ni kaota te kimwareirei n te euangkerio ae maiu, ao ni katea abanuean te Atua iaon te aba. Ngaira n tatabemanira nako ti tei bwa ana Ota Kristo ngkana ti bwaina te katei ae riai ao n itiaki ao ni kawakin tuua. Te katei ae riai bon koaua ara kakoaua iroun te Tia Kamaiu ao n ana euangkerio Iesu Kristo.

Ai tamaroara ao ai kakabwaiara naake a kairaki iroun te Tamnei ae Raoiroi, aika a kamanoia man bwain te aonaaba aei, ao aika a tei bwa taan kakoaua iroun te Atua nakoin te aonaaba. Ao a kakabwaiakaki naake a riki bwa banna ni katoto ao n reirei taekan te katei ae riai ibukiia natin Tion mwaane ao aine.

Ngkai ti a tia ni berita bwa ti na ira te Tia Kamaiu ao n iangoia bwa n na karekea bwaninin te kakabwaiara n Ana Mwakuri ni Kamaiu ni maiura, iai te mwakoro ni kunnikai ae bwainaki riki. E koroia Moronaai, “Uti, ao teirake man te bubu, . . . eng, ao katokai *kunnikaim aika titikiraoi*, O natin Tion te ainee; . . . bwa ana berita aika a tabu te Tama ae Akea Tokina . . . e na kakoroaki bukina” (Moronaai 10:31; a kairaki kamataata).

Kunnikai aika tamaroa bon robun te raoiroi, ae bwainaki irouia ake a tia ni kawakin aia berita aika tabu. Ti kataura-oia natira bwa ana riai ni karin kunnikai aika tikiraoi aikai?

I kaota au koaua bwa te mwakuri ni kamaiu e mena iroun Kristo ao ao naake a tia ni kawakin aia berita a na “karekea te atatai ae kororaoi n aia kimwareirei, ao raoiroia ni kunnikai aki n te itiaki, eng, n te ninira ae e raoiroi” (2 Nibwaai 9:14). ■

Man te taetae are e kanakoaki ni Meei 2, 2013, n aia Maungatabu ni Kabuta Aine n te Brigham Young Iuniwetiri.

BWAII AIKA A NA TARAKI

1. *True to the Faith: A Gospel Reference* (2004), 106.
2. Jeffrey R. Holland, “Israel, Israel, God Is Calling” Church Educational System devotional, Tebetembwa 9, 2012, cesdevotionals.lds.org.
3. David A. Bednar, “We Believe in Being Chaste,” *Liahona*, Meei 2013, 43.
4. Robert D. Hales, “Te Berita n te Bwabetito: Maeka n te Abanuea ao man te Abanuea,” *Riaona*, Tianuare 2001, 8.
5. Robert D. Hales, “Modesty: Reverence for the Lord,” *Liahona*, Aokati 2008, 18.
6. *Ibukin Kakorakorai Kairake*, (2011), 36.
7. Robert D. Hales, *Liahona*, Aokati 2008, 19.

AU TATARO NI MARAWAN MEANG

Ngke te 17 au ririki, ti maeka n te atimwakoro teuana i Norway maiaki ae atongaki bwa Andabeløy. E rairaki tamau nakon te Ekaretia iaon Andabeløy, ao I bwabetitoaki i taari ikekei.

Bon te tia akawa ngai n te tai anne ao n rangin ni mwatai n tararuan te booti. E anganai te mwiokoaki tamau bwa n na tararua ara taekitii i taari ae kabonganaki irouia kaain te tabo anne.

N te bong teuana n te 1941 ti karekea te tareboon mairoun te taokita i Flekkefjord, nako meang. Te aine ae maeka tao uoua te aoa raroana kaeana n te booti e tangira

te bwainaoraki n te tai ae waekoa. E tuatua Dr. Hoffman ngkana I kona n anaia bwa e na noria, ma a raraoma au karo ibukin te angibuaka are biri mai Meangin Taari. Ti iangoia bwa ti na tataro, n tuanga te Tama are i Karawa te bwai ae ti riai ni karoaoia. Ti karekea te kaeka bwa I riai ni mwananga.

Ngke I a kabwaka au booti n akawa ae te *Tryg*, ae 31-te buuti (10 te miita) nako taari, e aki raoiroi tarakin te bong ao a rangin ni bubura naao. Imwiin anakin te taokita, I butinako rinanon te kawai n otinako nako marawa. Ti na mwananga nakon te kaawa i meangin Lista, ae mena iaon

bwaan Norway i maiakin mataniwiin te aba—e rangin n ataaki ibukin te angibuaka ao kaibuke aika koro.

I buti rinanon te angibuaka ni karokoa ae ti roko n te tabo n roro ae kiribwa, tao 40 te buuti (12 miita) rinanon, are e kairira nakon ara tabo. A rangin n ririeta naao, are I aki kona ni kabuta raoi te booti rinanon te tabo n rin, ti kabirimwakaira nakon te tabo n rin ao n untabataba ma taian bwaa.

“Tera ae ti riai ni karoaia?” e titiraki te taokita ni kaitara te ang ae korakora.

“Ti riai n tataro ibukina,” I kaeka.

I toki teutana ao n tataro, n tuanga te Tama are i Karawa ibukin te kawai. N te tai naba are I taekina amen, e

roko te kaeka ae itiaki nakoiu. I wae-koia n uringa a na karaki te tia akawa ae a karakinna nakoiu. Bwa e a tia n akawa n te tabo aei ngkoa ike e roko iai tain te angi buaka ae korakora ao n aki kona n otinako nako tinaniku. Ngke e tataninga tokin te angibuaka, e nora aron birin naao aika roko. Imwiin rokon naao aika bubura n rin, e irianaki ma te raoi n te tai ae uare-reke imwiina—ae tau ibukina n rin nako nanon te tabo n rin.

I a tia n akawa n te tabo aei ma I tuai n ata aron birin te nao. I uota te boti nako matan te tabo n rin, ike ti tataninga ao n taratarai naao ake tenua ngke a rin. E koaua, ae e reke te raoi

A rangin n ririeta
Naao are l aki
kona ni kaineta te
booti nako nanon
te rawa.

n te tai ae tawe. I kabuta te booti nako aon taari ae raoi nako nanon te tabo n rin ao ni uota Dr. Hoffman nakon te aba. E kawaekoa nakon te aine ae aoraki ngke I tataningaia n te booti, e rarabwa te Tama are i Karawa bwa e a tia ni kaeka au tataro.

Ngke e oki te taokita tao teuana te aoa imwiina, e taku, "Ti a tia ni kamaiua!"

Ni kamaiuaki man te rongorongo ao kerikakin te ang, I kabuta te booti n oki nakon mweengara n akea te kanganga.

I kaota au koaua bwa ngkana ti kainnanoa te ibuobuoki, ti riai n tataro. I ataia bwa te Tama are i Karawa e na bon kaeka. ■

Olaf Thorlief Jensen, Utah, USA

ni karaoa te bure ae kakaiahi n taai aika nako, ao e taku bwa e a tia n rai-rananona, ao e teimatoa ni kekeiaki n namakina ae raoiroi ibukina ao namakina ae raoiroi ngkana e nako n anene n te kuaea.

I karekeia taraan Beretitenti Faust, n namakinna ngkai ngaia, te tia tei ibukin te Uea n te Moan Beretitentii, e tangiria ni karaoa te bwai teuana. Ma n na kanga n tuangnga, ao e na kanga ni karaoa te bwai teuana? Imwiin te bootaki, e na otinako man te ruu n aron are e moan n rin iai, ao a na akea te kabwarabwara, akea te iobai, ao akea te taetae ni kawai. I ataia bwa e tabetabe man iai babaire ni mwana-ngana, ma I teimatoa n tataro.

Beretitenti Faust, e tarai ma te iango ae korakora n te tai ae aki maan—mwatireti n ana ari a ikotaki. Ngke e a bane te bootaki, te kamatata ae kakukurei e kaonaki moana ma te oota.

E a manga taraai riki ao n te tai ae aki maan e teirake, n tannako, ao n takin baina nako mooa n aron are e kona ni karaoia. E berita nakon rao-raou. Imwiina e taekiinna ma te aki raraoma ao n takarua, "E tangiriko te Uea!"

Ana kanikina Beretitenti Faust e uareereke ao man aki kanganga ao e korakora are e na kona n roko mai-roun te Tamnei ae Raoiroi n reitaki nakoina te bwai ae I aki kona. Taeka tabeua aikai a kakabwaiaia raoraou ao n teimatoa ni kamatoatoa au onimaki are e tabeaianga te Uea n rongorongan maiura ao "bwa man bwaai aika uarereke man aki kanganga" (Aramwa 37:6). ■

Alice Victoria Weston-Sherwood,
Arkansas, USA

E TANGIRIKO

I tekateka ni konan ruun te tire-tio irarikin te aokan n tain katabuan te Memphis Tennessee Tempora. Beretitenti James E. Faust (1920–2007), te membwa n te Moan Beretitentii man te 1995 nakon 2007, e roko bwa e na katabua te tempora. Ngaia ma taan kairiiri ake tabeman a tekateka irarikin te bwai n taetae. Ana kuaea te Ekaretia n te tabo a rin n te ruu ao a tei ibukin Beretitenti James E. Faust ao taan kairiiri ake tabeman.

Te ataeinaine ae te tia reirei ni kawari bon kain te kuaea. Inanon te bootaki, I tataro bwa e na karekeia te bwai are e roko ibukina. E taekinna ni karaba nakoiu bwa e roko ibukin katabuan te tempora n te bong arei ni kakaea ana iango te Uea. E a tia

I ONGO BWANAIA ATAEI

Aorakin te iango bon te bwai ae I aki tangiria bwa n na manga rinanona riki. Ma imwiin are akea irou inanon 12 te ririki, e a manga riki.

I maaku ao I rangin n un. I titirakina te Tama are i Karawa ao n tataro ibukin te korakora bwa n na tokanikai iaona rinanon katakiu. I tang naba nako Ina bwa e na aki maan aorakiu nakon nimaua te ririki, n aron are e riki n te kabanea n tai.

Iai natiu ma kainabau aika teniman, uoman te mwaane ao temanna te aine, ake a tia ni kakabwaaiaira ma 13 tibura. Atakin te aoraki ae I rinanona, natiu te aine e barongaa te bong n aki mamatam ao n tataro ma kain te utu. Ni kabane tiibu ataei, man te ririki 1 nakon 10, a tangiria n tataro ibukin tibua te unnaine, ao teniman ake a tia ni bwabetitoaki a tangiria n aki mamatam. Bon te bwai ae karaunano atakina ae kainabau, ataei, ao tibu a na karaoa aia aki mamatam ao n tataro ibukiu.

N te bong are imwiina ngke I uti man matuu, namakinan te aoraki

e taran aki rangin ni korakora. Te bong are imwiina e a kerikaki riki. N te kanimaua ni bong ao ai bon akea aorakiu. N te tairiki anne, ngke I tabe n iangoia bwa e kanga n riki te kakai anne, te bwana e ringa nanou ao e taku nakoii, "I ongo bwanaia ataei." E a tia te Tama are i Karawa n ongo bwanaia ni bubuti ao e a tia ni kaekai aia tataro n nanorinano, n onimaki, ao n tangira.

E reirei te Tia Kamaiu:

"E koaua ae I tuangkami ba ngkana kam aki rairaki, ao ngkana kam aki katotong aroia ataei aika uarereke, ao kam aki rin n uean te Atua.

"Ma ngaia aei, ba ane e karinanoa n ai aron te ataei aei, ao moan te kakanato n uean te Atua"
(Mataio 18:3-4).

I a tia ni koro reta
ma tibu ao I kaitauia

ibukin aia aki mamatam ao aia tataro ibukiu. I tuangia bwa I tangiria. I tuangia bwa e a tia te Tama are i Karawa n ongo bwanaia ao ni kaekai aia tataro.

Ngkai a ikawai tibu n te euangkerio, au kantatinga bwa a na bon uringa te tai are e taetae iai te Tama are i Karawa nakon tibua te unaine, "I ongo bwanaia ataei." Ao au kantininga bwa te atatai anne e na kakakora aia kakoaua ao ni buokia n tei ni matoatoa n te euangkerio. ■

Joy Cromar, California, USA

Ni kabane tiibu, aika 1 nakon 10 aia ririki, na tangiria n tataro ibukin tibua te unaine, ao teniman ake a tia ni bwabetitoaki a tangiria bwa a na aki mamatam.

TE BOITIN AE RANGIN N TIKIRAOI

Ngke I otinako man te mataroa ni karekea te niutibeeba, I nora te bwai ae aki kakukurei. Te bwariko ni kinongo aika tenamwaaka man uraura karaia a tia ni karaoa ngaoia n te tai-riki anne, n otirake imarenan te uruaki n te uteute ao te tabo n nakonako.

E ngae ngai ma kainabau ti tuai ni maan ni maeka i Texas, USA, I ataia man te bwai ae I a tia n rina-nona ae kamaraki tenan te kinnongo ae iti man ni boitin, tiaki karaia, are e a tia ni karekea iai araia. I nakon te karaati, ike ti katuka iai te bwai n tiriman. Ngkanne I wareka te kaetieti iaona.

“[Te bwai n tiriman ae] rangin n anai nanoia kinnongo aika tena mwaaka,” e kangai taekana. “A na uoti nakon ngaoia, kamwarakeia nakon tinaia, ao a na bane ni mate.” E tua-ngai te koroboki are iaona bwa n na kamaenakoi tabeua iaona ao ni kato-bibii te ngao. Ana karaoa are imwiina kinnongo.

I aki kakoaua. Kinnongo aika kabubue tenaia aikai a tara ni wanawana nakou, ni kona ni katei ngaoia aika rietata n te tairiki ae ti teuana. I aki kakoaua ae a na kona ni bwaka ibukin boitin aika karabaaki aikai, ma e ngae n anne ao I kabwaraoa ni kamaenakoa.

N te tai aki maan imwiina I kunea te ngao n rangin n tabetabe ma waaki ni kakukurei. I taua raroau ma ni kabwaoua nukau ma ni matakaukina n te bwai ae riki. A kaota te kukurei n

ae kanga e a tibwa bwaka te berena mai i karawa. A uoti kora aika mainaina ni baia aika a bingingi ao n oreaua imwiin teuana ni kawaekoa ni karokoa te boitin nakon ngaoia.

I matakua ma te maaku ae korakora. A tauraoi ma nanoia ni uota te boitin nakon mweengaia. E tara, n ae taeka “n rangin n anainano” e tuai n rangin ni korakora. Irarikin anne ao te kambwana ni bwai n tiriman e a tia ni kona ni karaoa te bwai teuana ae bu-akaka—e kamamate e ngae ngke—e taraa n rangin n tamaroa.

I tuai n noora te katoto ae moan te nakoraoi riki bwa e na kanga ni karaoaki te bwai ae mainaina bwa e na taraa n tikiraoi. E karikai bwa n na iangoia bwa e kanga Tatan ni karaoa te bwai ae ti tebo ma anne. E karau-aki nanou bwa n na ataia bwa e ngae ngke e kona ni kamaenakoi ana boitin aika kamamate aikai ni katobibii mweengau, e aki kona ni uoti n rin—ni karokoa ae I kariaia. Ngaia ae n na kanga ni kamenaki itinaniku?

E rinnako n au iango au kibu ae moan te mamate nanou iai: “Bwa noo-ria, a bane n anganaki aomata Tamnein Kristo, bwa aonga n ataa te raoiroi ma n te buakaka.” Ma te Tamnei anne, e kabwarabwara Moomon, ti “ko na n ataa ma te atatai ae kororaoi” bwa te bwai anne bon mairoun te Atua ke Tatan (Moronaai 7:16).

Te atatai anne ae taraakin kinongo e kaonai ma te kakaitau bwa e kona kainabau ao ngai ni motikia ao n ataa

ma te koaua bwa ti na kariaia te bwai nako nanon mweengara. Ara mwakuri bwa ti na reireiniia ara ataei bwa ana ira Tamnein Kristo bwa aonga naba n atai boitin ngkana a noori.

Ngke I tei ni bwaoua ikekei, ni matakua kinong aikekei ni uoti ni kabanei kabanea ni koraa nakon ngaoia, I berita bwa n na karaoa ae I kona ni karaoa ni kararoai boitin aikai man au auti. ■

Alison L. Randall, Utah, USA

E tuangai te koroboki are iaona bwa n na kamaenakoi tabeua iaona ao ni katobibii te ngao. Tenaan ni kinnongo a na karaoa are imwiina.

Tei IBUKINTE BWAI ARE Ti Kakoaua

Ti maeka n te aonaaba ike a mwaiti aika taraa te buakaka bwa te raoiroi ao te raoiroi bwa te buakaka, ao ti riai n tei ibukin te raoiroi. Aika imwina bon taian koaua mairouia ikawai aika tuai n iein are a tei ibukin aia koaua. A aki kauntaeka ke ni kaeka ma te un ke te aki nanoangaa. A uaia ni kaota te korakora ao te akoi^{”1} ao, n tokina, a kakorakoraaki tabeman (taraa 3 Nibwaai 12:44–45).

E RAWA TARIU N NIMA TE TIAMBEIN

Iaon Buranti, e kairoroaki te mwakuri n te tanganibuaka. Tariu ae karimwiu ae 20 ana ririki, Loic, e motin nanoia bwa e na nakon aia reirei aobitia aika katauaki bwa e na riki bwa te riutentati. Ni banen ana reirei, iai te botaki ni bukamaru ni kaberitakiia aobitia aika boou. N tatabemaniia n teuana te tai a takaruaea te kamatenano ibukin te taanganibuaka. Ngkanne e na nima te kiraati n tiamebin ae kanoana te rooti—n nim ni kauoua. Te katei aio e moanaki mairoun Napoleon Bonaparte, ao a na akea te aobitia man te tai anne ae e na aki karaopia.

E tuanga te kenoro Loic bwa tuan ana aro e aki kariaiakaki ngaia ni katoonga te mooi ae te arekoro. E mabu imwiin ana bubuti Loic ibukin te kariaia. E teirake te kenoro. N onea mwiin kairoroakin Loic n nima te tiamebin, e katekeraoia ibukin kawakin ana tua ni kokoauaanee, e taku bwa e kakatonga ni butimwaea te mwane ae raoiroi aio nakon ana taanganibuaka. A katuka te tiamebin, ao Loic e ira te bootaki ni bukamaru.

Pierre Anthian, Buranti

I KAOAKI NAKON TE BWATEI AE KAMANGAO

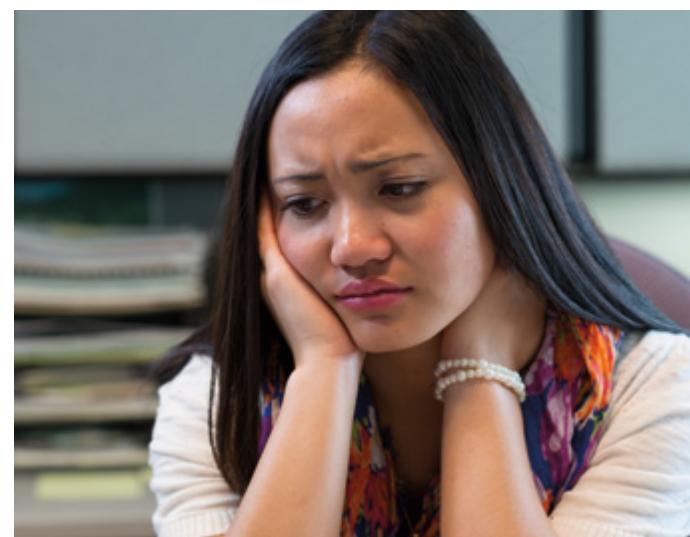
Imwin te reireiu n te kuura Ngai ma tariu ae Grace ti uaia ni mwakuri n te kambwana ma tabeman kain te Ekaretia. Taan Tia Kamwakuri bon tiaki kain ara Ekaretia. Ngke ea kainrou tariu, ao te tia kamwakurira e karaoa ana iango ni kakuba ibukin te bootaki ni karinrin ibukinaa. I kantaningaia bwa e na karinea ara katei, ma n oneanmwiiin anne e otana te kamaning, te tia mwaie ae te mwane, ao te witeo aeaki kaineti ma ara kainibaire.

Imwaain te bootaki ni karinrin ibukina. I namakina ana wirikiriki te Tamnei ae Raoiroi inanou ni ni kauringa au baoti ibukin ara kainibaire. I taua ni koonaa au metera man te Botaki n Ataeinaine ao ni iangoi aanga ao anganano aika I a tia ni karaoi ngke I mena n te Botaki n Ataeinaine ni kabobonga aron rikirakeu. I tataro bwa N na kairaki n tei ibukin au koaua n te tai aei. I tekiki nakon au tia kamwakuri ni kaota raraomau, n iangoana bwa e na bon un. E ngae n anne, oin nanou ae korakora bon kakukureian Tamau are i Karawa.

Ngke e a waaki te bwatei, e aki taetae te bwaoti ke ni ngare nakoiu. E ngae n anne, e katoka te tia mwaie ao te witeo.

Ni boong ake imwin te bwatei, e aki manga taetae au baoti ao ni ngare nakoiu n aron are kakaraoia mai mwain te bwatei. Engae n anne, I namakina te raunano bwa I ataia bwa E kukelei te Atua n te bwai are I tia ni karaopia. Tao teuana te wiiki imwiina, e a manga okira arona au itoman ma au bwaoti. I ataia bwa e kamarauaki nanona iroun te Atua ao ni buokia n ataia bwa I maiuakina te bwai ae I kakoaua.

Lemy Labitag, Cagaian Valley, Biribin

I ONGO TETAETAE AE KAMARAKI NANO N TE KIRAATI

Ngke ai 18 au ririki, I reirei iaon te waewae. N te bong teuana ataeinaine aika teniman n raroia ae teuana ke uoua te miitamai irou a moana kabonganan te taetae ae kamaraki nano. I aki ataia ngkana N na aki tabeakiniia n aki karika te un ke N na teirake ibukin au katei ao n tuangia bwa a na toki. N tokina I taetae raoi n aron are I kona, "Taiaoka kam kona n aki kabongana te taeka ae kamaraki nano?"

Te ataeinaine ae bubura ibuakoia e taraai ni mata ni un ao e taku, "Ti na taekina te bwai ae ti ti tangiria ni kan taekinna."

I taku, "Ma kam na bonriai n taetae ni kamaraki nano? I rang rootaki iai."

E taku, "Ngkanne tai kakauongo."

I a moanna n un ao n taku, "E kanganga ae ko na aki kakauongo ngkana kam taetae n takarua."

E taku, "Tai Tabé iai."

I katokia, I un irouwia ataeinaine, ma e a korakora riki uniu i bon irou I aki kona ni kakoaua bwa e reke bwanau n te kauntaeka. A bon tabe naba ni un ataeinaine, ao ngkai ti a bane ni un.

Imwin au aki kakarongoa, I nooria ataeinaine bwa iai aia kaanganga ma aia mitin ni waewae. I ataa te bwai ae riki bwa ibukina bwa I a tia ni kaitibo ma te aekaki ni kaanganga anne mai imwaina. Ma ngaia are I a kaota nakoia aron karaoana. I noora te bitaki ni moan ubun te ataeinaine are bubura. E taku Eei "kabwarai ara bure." I aki kona ni kakoaua—bwa e kabwarabure. I tuanga" kabwara naba au bure. I aki riai n un n aekan arei."

I oki nakon au mitin ni waewae ao I aki manga ongo te taetaebu-aka riki teuana. E reireinai te bwai are riki bwa ara taetae e aki riai ni bita anuaia tabeman, ma te akoi ao te mwakuri n ibuobuoki n tainako e kona.

Katie Pike, Utah, USA

I BOUTOKA KARAOAN TE MWAKURI NI MITINARE

I kaina te Ekaretia ngke 19 au ririki, te kauoman mai irouianati mwane aika teniman ao ti ngai kain te Aro n au utu. Bon imwiin bwabetitoakiu, l moana n tangira te kan nako ni mitinare. Imwin teririki anne, e tuangai te Tamnei bwa N na nako. I taetae ma tinau, are taku bwa e aki riai bwa N na nako. I kaire-mwea teuana te ririki, ma nanou ni kan mitinare e aki toki. Inanon te ririki anne, l kamatebwaibooki aika tabu, l kaikoa au mwane, katauraoi au bebwa, tuoaki ibukin te aoraki, ao—imwin ae a tia bwaai ni kabane—l a tatanninga ana baire te Uea. Imwain reitinakona, E a roko weteaubwa N na mwakuri n te Brazil Campinas Mition.

A bon teimatoa n totokoai naba au karo. I karaoa au aki mamamatam ao l tataro ma nanou, n tuanga Tamau are i Karawa aron au kaangaanga. I butiia bwa e na bitii nanon au karo iaon te aba. E kakoroa bukina. Te kubanakotetiana ngai, bwa tamau e ira te botaki ni karaure are a karaoia raoraou ibuki n te Kaonobong imwain mwanangau. Ao n te Moanibong anne, e uotai tamau nakon te marae.

Inanon au tai ni mitinare, l namakina ana tangira te Atua ngkana l taetaekina te euangkerio. E aki mwaniuoka arona tinau n riki n tina, ao ngke l okira mwengau, boni ngaia te moan aomata n rabwatai.

I a tia n reiakinna bwa karaoon te mwakuri ni mitinare e bon raka riki nakon karaoon te tabe. Bon te tai ae mwaawa ma ni kamimi ibukin te rikirake ao te reirei.

Cleison Wellington Amorim Brito,
Paraiba, Brazil

I KAOTA KAKOAUAN TE ATUA

Ngkai au moan ririki n ara iuniwetiri ae te kabanea n tamaroa iaon abara, l namakina te rawawata ni kan karaoa ae te kabanea n tamaroa. E a roko te bwainikirinaki ao l a moanna n titiraki ibukin au onimaki n te euangkerio n aekaia naba taian burebetia n aron kabwarabwarkina bwa e bon ‘koaua’. E mwaiti mai irouwia kaain au kiraaki aika rootaki. Te otawanin aio e karika te kaangaanga ni boutoka ana koaua te Kiritian. I iangoia bwa N na kitanna ma l a baireia bwa e raoiroi riki ngkana l tiku. I bukinna bwa ngkana tii tabeman aika tau n rin n te iunietiri aio, ao mai buakoia aika tabeman bon kain te aro, ao ngkanne N na tiku ao n tei ibukin te koaua.

Au burebetia ibukin bwain te rabwata, te tia rabakau ae kakea te Atua, e reirei taikan te tiaeanti n akea ana koaua iroun te Tia Karikibwai ae Moan te Rietaata. Irarikina mwaitin riki are l ongoraeakina, e a kakorakoraa riki bwa bon iai te Teuare Moan te Mwaaka—te Atua, Tamara—are kariki bwaai aikai ni kabane. Tabeman a uneaki bwa te iango aio e aki koaua. E a rikirake ni kabuebue ara maroro. I rangi ni ingainga ni kan n tabeka baiu ao ni kabwarabwara ae l kakoaua te Atua bwa te Tia Karikibwai.

E a roko te tai n anga au iango. N au reirei e bon tataneiai te aba n uboubou, takarua ke n ribaia ake a anga aia iango. I tei n ninikoria ao n taku n te aro ae bebete nakon te kaitara “Kakoauan te Atua e n bon akea nanona iroum n te tai aei, ma e na roko te bong are e na iai nanona iroum n aron ae matata raoi irou ngkai.”

Man te tai anne, l aki manga karekei riribai ngkana l tei ibukin au onimaki. Man te tai anne ni waakinako, l tokanikai n te reirei, n te aro n iraorao, ao n te maiu n tamnei. I a moanna riki ni kakaonimaki n aia bobotaki ataein te reirei, ao l rineaki nakon tabeua aobitin te reirei.

I a reiakinna bwa te teiibukin te koaua e ngae ngke tii tetaina rooti ara babaire n tai aika aika a na roko.

Vince A. Molejan Jr. Mindanao, Biribin.

BWAII AIKA A NA TARA AKI

1. Taraa Jeffrey R. Holland, “Te Boo—ao te Kakabwaia—n Riki bwaAna Reirei,” *Riaona*, Meei 2014, 6.

Au Koau de **KABAEAKI**

Iroun Ivy Noche

Areireiniia au utu mitinare n te euangkerio ni mwe- ngara i Singapore. E aki kaina te Ekaretia au karo, ma e kainna tinau. E reireiniira taekan Iesu Kristo ao Ana Ekaretia. N aron ae te ataaei I tuangii ra- rau ma te kakatonga bwa Ngai te Aomata ae Itiaki ni Boong aika Kaitira.

I aki toki ni kakoauai ana reirei tinau. Ma ngke I a ikawai, e titirakinai te mitinare bwa mwaitira au tai ae I a tia ni wareka Ana Boki Moomon, I a tia n titirakinaki te titiraki aio mai mwaina, ma n te tai aio I a ataia bwa ibukina bwa I tuai wareka Ana Boki Moomon. I aki ataia ngkana e koaua.

Ibuki, koauan ana Euangkerio Iesu Kristo ao koauan Ana Boki Moomon a bon kabaeaki. Ngkana e koaua te euangkerio, ao e koaua Ana Boki Moomon.

Te Koaua ae aki kona ni Kakeweaki

I aki kona n totokoa te bwai ae koaua: koauan ana euangkerio Iesu

Kristo ao koauan Ana Boki Moomon a bon irekereke. Ngkana e koaua te euangkerio, ao ngkanne Ana Boki Moomon e koaua. Ngke I aki ataia bwa e koaua ana Boki Moomon, I namakinna ngkai bwa I aki kakoauai-bwaaai nako ake I rikirake inanoia. E kaona au iango te nanououa, ao te titiraki—"E koaua Ana Boki Moomon?"—e tiku inanou.

Rikiraken au reitaki ma te Tia Kamaiu, Iesu Kristo, e kairai nakon tangirakin te koaua. N te bong are I a ataia bwa I aki kona n reiakina ae batibukin rongorongan Iesu Kristo n aki wareka Ana Boki Moomon bon te bong aree korakora iai nanou ni kan ataiangkana e koaua.

I Weteaki bwa te Tia Reirei

I tataro ibukin kairakiu. Inanon te tai aio, au beretitenti n te mwaanga e weteai bwa N na reirei taekan Ana Boki Moomon inanon te kiraati n Reirein te Euangkerio. I butimwaea te wewete bukina bwa I namakinna bwa ana kaeka te Uea ni buokai n ataa koauan Ana Boki Moomon ao ni kaan riki nakon te Tia Kamaiu.

E matoatoa te reirei. Imwin Tabati tabeua, I ataia bwa N na aki rangi ni mwaatai ni karokoa I kakoaua Ana Boki Moomon.

Taiān Karaki A kaotaki Te Mwakoroimwin te Mwakoro

I moana kamatebwaiakin Ana Boki Moomon ni katoa wiiki ao ni waetata ni kunea te kukurei n au wareware inanon Ana Boki Moomon a kaotaki n taiān tiabuta teuana imwin teuana ao a kaniai riki nakon Iesu Kristo.

I wareka bungiakin Kristo, are noria Nibwaai n te mii ni burabeti.

“Ao I noora naba te kawa ae Natareta; ao inanon te kawa ae Natareta ao I noora iai te kibono, ae e ranginraka mamaaiina ao mainainana . . .

“Aoe taku [te anera]nakoiu: Taraia, te kibono are ko a tia n nooria bon

tinan Natin te Atua, n te maiu n rabwata” (1 Nibwaai 11:13, 18).

I wareka tebabaire ibukin te kukelei ao n reiakinna bwa te onimaki inanon Iesu Kristoe kakawaki ibukin kamaiuakira. E reirei Amureki.

“I ataia aeKristo e na roko ibuakoia natia aomata, bwa e na katoka iaona aia bure aomata, aobwa e na kamaiu ibukin buren te aonaaba; bwa e a tia n taekinna te Uea ae te Atua.

“. . . Bwan aron ana babaire ae kakannato ni kamaiu te Atua ae akea tokina e na riai n iai te mwakuri ni Kamaiu, bwa ngkana akea ao aomata nako a na bane ni mate (Aramwa 34:8–9).

I wareka rongorongan ana mwakuri Iesu Kristo nakoia Ana tiibutabemwaang i Amerika ngko, ao I ataia bwa bon Atuaia botanaomat nako. E tuangiia taiān Niibwaite: “Bon ngkami ake I taetae ibukimi ni kangai. Iai au tiibu tabemwaang ake tiaki kaain te nanai aio; ao N na kawaria naba, ao a na ongo bwanaau, ao e na tii teuana te nanai ao temanna te tia kawakin tiibu” (3 Nibwaai 15:21).

E reke au Koaua Teutana imwiin Teutana

Ngke I wareka Ana Boki Moomon, au onimaki inanon Iesu Kristo e

kamatoaki ao au ataaibwai n Ana tamnei e rikirake (taraa Aramwa 32:28).

I kakoaua bwa Ana Boki Moomon bon kingin ara Ekaretia. Te Tamnei are Raoiroi e kaotia nakou bwa Iotebwa Timiti bon te burabeti ni koaua are kakoaua Ana Ekaretia te Atua i aonaaba ao e raira Ana Boki Moomon man taian bwaatua koora. Ana Boki Moomon e kakoaua Iesu Kristo ao a mwakuri ni inanoi ma te Baibara. Atuaia *ni kabane* tiaki tii teuana. ■

E maeka te tia korokaraki i Singapore.

KIINGIN ARA EKARETIA

“N aekan te aake ae na bwaka ngkana e kamwaeaki kingin te Ekaretia, ao aiaronia bwa te Ekaretia be e na tei ke e na bwaka ni koauan Ana Boki Moomon. Ngkana e koaua Ana Boki Moomon ao mirion a tia ngkai ni kakoauabwa iai ana kakoaua te Tamnei are bon rang koaua ma ngaia are e na riai ni butimwaeaki Kaokan Bwaai ao raona ni kabane.”

Beretitenti Ezra Taft Benson (1899-1994), inanon *Preach My Gospel: A Guide to Missionary Service* (2004), 104.

INAOMATA N RINERINE KE AROARO N RINERINE?

Te wanawana nikamanenakin
raoi inaomatara e tararuai ara
rinerine ao ni karikirakei anuara
n rinea ae e eti

Iroun Michael R. Morris

Ana Maekatin te Ekaretiā

bon ururinga ingaingannanou ngke
I katauraoi ni kawara au bitiobi ibu-
kin te mwakuri ni mitinare. I iangoia
ngkana arona bwa I a tau. N aekan te
burabeti ae Iotebwa, Timiti, I aki “kai-
rua ni buure aika korakora
ke buure aika a kakaiaki”
(Rongorongan—Iotebwa
Timiti 1:26), ma e nakona-
nou n aekakina.

E nako nanou bukina
bwa akea te bae N na
kona ni buokia bwa
tiiangoan raoraou
Danny (e tia ni bitaki
arana). Inanon namwa-
kaina aika batí Danny e aki
toki n taekinna bwa e rangi ni
kantaningaia bwa e na karaoa te
mwakuri ni mitinare. Ma e bitaki anne
imwiin kawaran te bitiobi.

Ibukina bwa Danny e a tia n rekereke
ma te katei ae aki itiaki ma ataeinaine
tabeman, e kaongoai rimwi bwa, e a tia
ni katokia man te mwakurini mitinare ae
bwanin taina. E aki kona ni inaomata n
rinea te mwakuri ni mitinare

Danny, n ana taeka Beretitenti
Boyd K. Packer, Te Beretitenti n Aia
Koram Abotoro ake Tengaun ma
Uoman, e a tia ni bwaka nakon ana
kariri Taatan “n aki kamanena raoi
[ana] inaomatana n rinerine.”¹

Te Inaomata ae koaua, naekan *Ibukin Kakorakoraia Kairake* e reirei, e roko ngkana ti kamanena inaomata n rinea te ongeaba. Buan te inaomata, n aron are reiakinna Danny, e roko man rineakin te aki ongeaba.

"Ngkai ko inaomata n rinea te kawai ae kokaraoia, ko aki inaomata n anaa mwiina. Bwa e raoiroi ke buakaka, kanoana a roko ni bon kanoan te rinerine are ko tia ni karoia."²

Taan tei Ngaira I Bon Ibukira

Bukina bwa e reiakiniira booki aika tabu bwa ti inaomata n rinerine," "te inaomata ni mwakuri," ao n inaomata ni karaoi bwaai n oin nanora" (2 Nibwaai 2:27; 10:23; D&C 58:27; Ereman 14:30), ti akitoki ni kamanena te taeka "inaomata n rinerine."

Ma ko a tia n ataia bwa te mwakoro n taeka "inaomata n rinerine" e aki taekinaki ni booki aika tabu? N onea mwiina ao a reirei booki aika tabu "bwa aomata nako a na mwakuri inanon tuua ma te reirei . . . ni kaineti nakon *inaomatan te katei* are I a tia n anganna, bwa aomata nako a na bukinaki ibukin oin aia bure (D&C 101:78; e kairaki ma katuruturuana).

Unimwaane D. Todd Christfferson man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman e reirei. "Te taeka *rinerine* e oti [inanon booki aika tabu] n tii ngaia ke te tia bitii *katei* . . . Ngkana ti kamanena te taeka *aroaro n rinerine*, ti katuruturua raoi te kibuntaeka ae bon ngaia te mwakoro ni bwaintangira ae mimitong n rinerine. Ngaira aomatan rabwata ao taan tei i bon ibukira, ni inaomata n rinerine ma ti na bukintaeka imwin ara rinerine."³

E kauataoa Beretitenti Packer, "te Inaomata e kabwaranakoaki inanon booki aika tabu bwa 'aroaron rinerine' are nanona bwa ti kona n rinerine imarenan te raoiroi ao te buakaka."⁴ Te bwai n tangira ae anga te Atua nanona ti "inaomata n rinea te inaomata ao te maiu are akea tokina, rinanon te Tia Raoi irouia aomata, ke n rinea te kabureaki ao te mate, ni kaineti nakon te kabureaki ao mwakan te te riaboro: (2 Nibwaai 2:27).

Ana Buaka Taatan ni kaitara te Inaomata

Bukina bwa te aroaro n inaomata e kamanena te mwakoro ae moan te bongana n tamnein te Kamaiu, Tatan eukoukourauakana n te aonaaba n te maiu are imwaain aei. E tewenakoaki ibukin ana kaitara ao ngkai e ukoukora "mwamwanakiia ao ni kamatikiia aomata, ao ni kairia nakon te tautoronaki" (Moses 4:3–4).

E tangirira Taatan bwa ti na karaoi rinerine ake e na korotiai inaomatara, ni kairira nakon katei aika bubuaka ao ni kairarang, ao ni katikura n akea korakorara n totokoi ana kairiri. Tamaroante euangkerio bwa e karikira n atai ara rinerine ao mwin taian rinerine akanne. Te wanawana ni kamanena te inaomata n rinerine e kateimatoai ara rinerine ao ni karikirakei ara konabwai n rinea ae eti.

Ana Katoto te Tia Kamaiu

Ngke e kaotaki te babaire ni kamaiu n te Bowi ae Kakannato

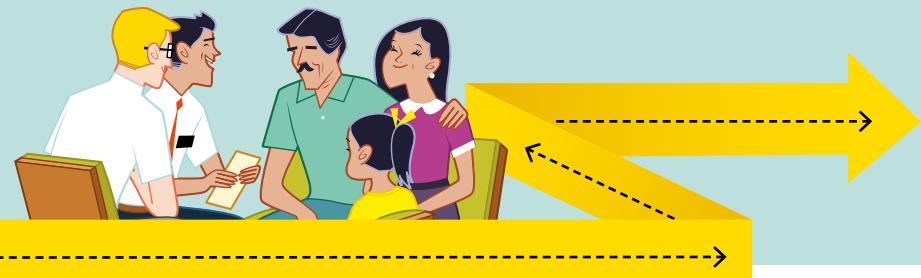
i Karawa, E kaotia nakoira te Tia Kamaiu bwa ti na kanga ni kamanena aron ara rinerine n te aro ae eti. E taku Iesu bwa e na karaoaki are nanon te Tama ao ana bwai te Tama te mimitong n aki totoki" (Moses 4:2). Ibukina bwa E motnanoia ni karaoa nanon te Tama ao imwina n te nne n Aroka are Ketetemwane ao iaon te kaibangaki (taraa Mataio 26:39; Ruka 22:42), E a tia Iesu ni kabooi ara rinerine aika buakaka ao ni katauraoa te kawai ibukira ni kabwaraki ara bure rinanon te raira n nano.

Ngkana ti rimwiin ana Katoto te Tia Kamaiu, n onea mwiin ae kangai "I karaoa ae I tangiria," ti na kaozia, "I karaoa ae tangiria te Tama."⁵ Kamanenaan ara katei n rinerine te kawai aei e na uotira nakon te inaomata ao te kukurei.

Ngke I nako ni kawara au bitiobi ibukin au moan maroro ibukin te mwakuri ni mitinare. I rang kukelei bwa I a tia ni karaoi rinerine aika tamaroa. Tabeua namwakaina imwiina I mwakuri ibukin te Uea i Guatemala—n reireinia tabeman te babaire ni kamaiu ao ana mwakuri ae kakawaki te katei n rinerine i nanon te tamnei. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Boyd K. Packer, "I atai bwaai Aikai," *Liahona*, Meei 2013, 8.
2. *Ibukin Kakorakoraia Kairake*, (2011), 2.
3. D. Todd Christofferson, "Aroaro n Rinerine," *Ensign*, Tuun 2009, 47.
4. Boyd K. Packer, "I atai Bwaai Aikai," 8.
5. Taraa Wolfgang H. Paul, "Te Bwaintangira n Rinerine," *Riaona*, Meei 2006, 35.

“I bon kataia ni kaira au iango, ma a rangi ni bati kairiri. N na kanga ni karekei iango aika itiaki riki?”

Tautaakaanakin am iango e kanganga, ma e *bon* kona ao n uoti kakabwaia: “Ngkana ko reiakina tararuaan am iango, ko kona n tokanikai iaon anuai, are kakeakin bonganang ana katei te aomata. Ko kona ni karekea te unga n nano, n tokanikai iaon te maaku ao ni karekea te maiu ni kukurei.”¹ Iangoi naba kakabwaia aikai:

- Iango aika itiaki ana buoka “mwiokoam ae korakora ma ni matoatoa i matan te Atua,” ao “te Tamnei ae Tabu e na riki bwa raom n tainako” (taraa D&C 121:45–46).
- Iango aika itiaki a na buokiko ni kinaa te kairi, ibukina bwa te Tamnei are Raoiroi e taetae nakon nanom ao am iango (taraa D&C 8:2–3).
- Iango aika itiaki a na buokiko n ongeaba nakon te moan tua ae korakora: n tangira te Atua n nanom ni kabanea, tamneim ni kabanea ao n *wanawanam ni kabanea* (taraa Mataio 22:37).

A mwaiti bwaai aika ko konai ni karaoi ni kaitiaka te iango, are ko konai n noori man taian iango iaon iteranibaa aikai. Ma teuana te oi ni bwai ae ko kona ni karaoia—tokanikaim iaon te “anua n aomata.” Te anua ni mwane ao te anua n aine e tatangira te iango ae aki itiaki. Aio aron konaakina. “Bon ana kairiribai te Atua te aro n aomata . . . ao e na teimatoa n aki toki, ni karokoa ae e kakauongo nakona ana wirikiriki te Tamnei ae Tabu, ao e na kakorakora nakon te aro n aomata ao n riki bwa ae itiaki rinanon ana mwakuri ni kamaiu Kristo ae te Uea, ao n riki n aiaron te ataei, n ongeaba, n ongotaeka, n nanorinano, n tataonakinnano, n onrake n te tangira” (Motiaeae 3:19).

Tera te bwai teuana ae ko kona ni karaoia n te bong aei ni karika Ana mwakuri ni Kamaiu te Tia Kamaiu ni uota te bitaki aio nakon maium?

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Boyd K. Packer, “Anene aika Tau, Iango aika Tau,” *Riaona*, Eberi 2008, 31.

Kareke Rongorongo
ao Raao

Te tabo ni waaki ae
tamaroa bon rinean
tamnei aika kakukurei,
anene, ao te wareware.

Rineia raom aika iriko aika kam kona
ni kawakin maroro aika riai ao mwa-
kuri aika raoiroi. Ngkai iai iroumi
bwaai aika raraoi aika kam kona ni
iangoi, ko na rikirake ni kunea bwa
e bebete kamaunaan iango aika bu-
buaka, ao a na aki manga oki n roko.
*Amber S., ana ririki 18, British Columbia,
Canada*

Tataro

E uotai ni kaniai te tataro nakon
Tamara are i Karawa ao e buokai ni
kabanea au tai iaon iango aika raraoi.
Kamatebwaiakin booki aika tabu e
kakorakoraa onimakinau n tokanikai
iaon kariiri; inanon booki aika tabu
I kona n noori katoto mai rouia
ana reirei Kristo aika kakaonimaki.
Kaotakin au koaua e kona naba ni
buokai ni kawakina au iango bwa
e na itiaki.

Dasha M., ana ririki 17, Kyiv, Ukraine

Koroboki Aika Tabu

Warekan booki aika
tabu ni katoa ingabon-
nga imwain te reirei e
ibuobuoki. Ni waetatan
reken te iango ae bua-
kaka irou, I a ieniikuri n onea mwina
n ae tamaroa riki. N onea mwiin ae
tii te kangai, “Tiaki, Tai iangoa anne”
(ae bon te bwai ae raoiroi be na
karaoaki), onea mwiina n te iango
ae raoiroi. Uringa, Ko bon tautae-
kana am iango, tiaki Taatan, Ngaira
Natin Tamara are i Karawa mwaane

ao aine aika ninikoria ao ti kataia ni karikirakeira.

Nick C., ana ririki 16, Arkansas, USA

Raoiroi ke Buakaka

Ko aki kona ni kaira am iango be nako ma ia, ma ko kona n taua taekan tikuna. Ko kona n titiraki: E na raoiroi

nakoio te iango aio? E na buokai nakon te tabo ae e eti? Ngkana e roko te iango ni kariri n am iango, anenea te anene ae raoiroi, iangoa te ururing ae mamate nanom iai, ke tataro. Bon aron onean mwin te iango ae buakaka n ae rairoi.

Lisa P., ana ririki 17, Denmark

Ana Katoto Riaai

Inanon 1 Nibwaai 15:27; E taekiniia kanoana Nibwaai bwa tamana, e nora te kaotioti ibukin te kai ni kamaiu, are

katobibiaki n te barekareka. Ma Riaai e aki ata te barekareka bukina bwa “ana iango [e] kamaunaki ni bwaai tabeua.” Aio are taua te koaua ibukira n te bong aei. Ngkana ti tangiria ni kan kaonaki n te raoiroi, tataroakina, ao kaatuua iangoan bwaai aika raraoi, ao ngkanne ara aingo a na onrake n te raoiroi ao te tamaroa bwa iango aika bareka a na akea korakori n tiku iroura.

Hattie W., ana ririki 16, Arizona, USA

Anene n Taromauri

Anene n taromauri a kona ni buokirani kaitiaki kin ara iango. Anene aika raraoi a tabekaarakea te tamnei. Ngkana I kona ni kakauongo nakon anene n taromauri, A aki toki n

tabekairake nakon te aonaaba ae ai aron te tiretio ae rangin rau. A buokai ni uringa ana tangira Tamara are i Karawa ibukira n tatabemaniira, ao e kabebetea totokoan te kariiri.

Amanda A., ana ririki 18, Amazonas, Brazil

Kamatebwaian booki aika tabu n te utu

Ngkan a roko iango aika aki itiaki inanon au iango, I kataia ni uringi koroboki aika tabu aika I wareki ma au utu n te moan ingabong. Ni katoa ingabong n te aoa 6.00, a wareki koroboki aika tabu kaain au utu. E boni moan taai, ma bon te kakabwaia ao e anganai te namakina ae korakora inanon te bong anne.

Elena W., ana ririki 16, Switzerland

Te Toa

Tataron te toa e kaotia bwa ngkana ti katoka iaora aran Kristo, ni kawakin Ana tua, ao ni uringa n tainako,

E na mena iroura Tamneina. Man

IANGOI BWAAAI AIKAI
“N taai tabetai te mwananga ae kaangaanga n te maiu n rabwata, ti na ira nanon te reirei

are anga te Abotoro are Bauro are e na buokira ni kaetira ni kamanoira inanon kawaira: ‘Ngkana iai bwaai aika koaua, bwaai aika riai, bwaai aika e eti, bwaai aika itiaki, bwaai aika tangiraki ngkai a raraoi, bwaai aika riai ni kamoamoaki, ngkana iai te raoiroi teuana, ao ngkana iai te bwai ae kamoamoaki te aba iai, ao kam na ururingi baikai ni iangoi [I-Biribi 4:8].”

Beretitenti Thomas S. Monson, “Tanrikaaki ao Waaki Nako,” Riaona, Meei 2008, 90.

uringakina, E na mena Tamneina iroura. Man ururiingakina, iai ara konabwai ni kanakoi iaongo n aonaaba ao ni kababanei ara iango iaon baika akea tokiia. Ngkana ti ururiingngā n aki toki, ara iango, te bwai ae ti tangiria, ao mwakuri a na bitaki nakon ae tamaroa riki.

McKay M., ana ririki 18, Utah, USA

TITIRAKI AIKA A NA ROKO

“Ngke e aoraki tinau, ti tataro ao ti aki mama-tam ibukina, ma irarikin aenn e bon kaan ni mate. Ti na kanga ni butimwaea anne?”

Karina am kaeka ao, ngkana e tangiraki te tamnei ae tamaroa imwaain Nobembwa 15, 2014, n liahona.lds.org (taona “Kanakoa Am Mwakuri”), n te i meeri liahona@ldschurch.org, ke n te meeri (taraa te atureeti n iteraniba 3).

Te rongorongo ao te kariaiakaki ae imwina a riai ni karinaki i nanon am i-meeri ke te reta (1) bwaninin aram, (2) bong ni bung, (3) uote ke mwaanga, (4) titeiki ke mwakoro, (5) am kariaia n te koroboki, ao, ngkana e kee am ririki iaan 18, aia kariaia am karo n te koroboki (e butimwaeaki te e-meeri) ni boretia am kaeka ao am tamnei.

Kaeka a na riai ni rinanoaki ibukin abwakiia ke kamataataia.

Ko na Kanga n Tabekii Titiraki Aika Kakawaki

Tabekan te titiraki ae etie kona ni buoka kaukan nanoia aomata nakon te kakoaua n te bwai ae koaua.

Iroun David A. Edwards

Ana Maekatin te Ekaretia

ai am tai n reireiniia aika mena irarikim, bwa tao teuana te miniti manin te maroro iaon te bwati, inanon te reirei n te aro, n te maroro aonraain, ke n ae maan n teuana te kakarabakau ma raom.

Ma ngaia aio buokam ibukin am anga reirei ae kakai ni bwaai nako aika riki: tabeka am titiraki.

Titiraki aika raraoi a karekea te reirei ae nakoraoi, ao n te tekeraoi, tabekan titiraki aika raraoi bon bwaai aika ko kona ni kamatebwai, ni karaoi, ao n reiakina karaoana ae raoiroi. Aio arona.

Tabekii Titiraki aika Kakawaki

Titiraki aika kakawaki bon ngaii ake ko kona n iangoi ao n namakini, bon ngaii akea kairikonakon te koaua, te kakoaua, ao te bitaki, A kona ni kakoroi nanon bwaai aika bubura, ma a na bon iai bwaai tabeua aika e tataneiai te aba iai: (1) a aki batii ni bongana ke ni kamatoaki bwa koaua (e ngae n anne a kona n riki bwa bwain rimwian taian titiraki aika koaua), (2) iai rekerekeia nakon maiura ni katoa bong, ao (3) a kaungaira n anga aika raka nakon ae tii te kaeka ae aki iangoaki raoi.

Uringa bwa Bukintera Ti Titiraki

Taiān titiraki a katabeira man kabwarabwarakin te mārena inanon ara iango are ti kan karekea. Oina raoi titiraki ake a kaota ana iango te aomata a kona ni karika te waaki are e na riki imwiina.

1. A na anaaki nanoia aomata n te bwai ae ko taekinna
2. A kamanena inaomataia ni iangoi ao n anga te kaeka
3. Kamanenan te inaomata e karokoa te Tamnei ae

Raoiroi ni kokoaua nakoia taekan te koaua¹

N iangoan te waaki aei n ara iango, ko na karekea te kantaninga bwa te aekakira te titiraki ae ko na taekinna ao aekakira aika ko na totokoi.

Katoto: N onea mwiin ae ti te titiraki, “Bukintera bwa warekakin booki aika tabu a kakawaki?, ko kona n titiraki, “E kanga kamatebwaiakin booki aika tabu ni karika te bitaki ni maium?

Uringa Ko tabe n Reireiniia Aomata, Tiaki tii te Reirei

Ngkana ko ataia aomata aika ko reireiniia ao n iangoi kainnanoia, ko na rinei titiraki ni katauraoi buokaia, tiaki tii karekean iango ni koaua mairouia.

Katoto: N onea mwiin til te titiraki, “Baikara kawai ni waakin te rairannano? Ko kona n titiraki, Ko na kanga ni kaetii bwaai ngkana ko ataia bwa ko a tia ni karaoa te bwai ae kairua?

Kamatebwai ao iango Mwaaka

Ni katauraoi n te anga reirei iaon te euangkerio, kamatebwai booki aika tabuao aia reirei burabeti n taai aikai ao abotoro ao tataro n te aro bwa te Tamnei are Raoiroie kona ni mena iroum ao ake ko reireiniia (taraa D&C 42:14; 50:21-22).

Ai arona naba, ngkana ko kan titirakinia aomata te titiraki are na karikiia bwa a na iangoi, ko riai ni karaoa te aeka ni iango naba anne ngkoe i bon iroum. Iangoa raoi te bwai are ko kamatebwaiia. Ko na kunea bwa bwaai ake e babane nanom iai n iaiangoi bon titiraki ake ko na titirakinakiko iai inanon kawaim. Kakauongo nakon aekakin titiraki ake ko bon iangoi raoi. Aikai titiraki ake a na kaira te oota ao te kokoaua, aekakin titiraki aikai ake ko kona n tabekingkana ko buokiia tabeman n reiakina taekante euangkerio.

Katoto: N onea mwiin te titiraki, “Ti na kanga ni karekea te tangira ae itiaki?” ko kona n titiraki, “Tera ae ko nanonna n Moronaa 7:48 ngkana e kangai tataro ibukin te tangira ae itiaki ma korakoran nanom?”

Te Rikirake nakon Titiraki aika Matoatoa ni Mwaneka aika Bebete

N tai tabetai e raoiroi riki te karaurau n titiraki ni kakaean te iango ao taraakim, ma ngaia are ko na tangira te titiraki ni kabwarabwara are bebete kaekana ao ngkanne rimwiana n teuana ke raka riki te titiraki are kairiri riki nakon tainan kaeka aika iangoaki raoi. Aikai katoto aika bebete.

Titiraki ni Kabwarabwara	Titiraki n Ruamwi
Terorora lotebwa Timiti ngke e nakon te Buakonkai ae Tabu?	Nningai ae koa tia iai n tataro nakon Tamara are i Karawa ma aekakinkorakoran nanon lotebwa?
Ko kokoaua te Atua	Tera te mwakuri ae karaoia te Atua inanon maium?
Tera ae ko atia ni karaoia ni buokii tabeman n te tai ae nako?	E kanga ataakina bwa ngaira natin te Atua ni bitaaron am iango ibukin te mwakuri n ibuobuoki?

Ngkana ko ukoukoraana kairi te Tamnei ae Raoiroi ngke ko titiraki, ko na tangiria riki n titiraki te titiraki ae e eti n taina ae riai. Ko aki kona n ataia. E kona ni bita maiun temanna. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. "Ko riai ni kamwakura inaomatam n rinerine ni kariaia te Tamnei bwa e na reireiniko" (Richard G. Scott, "N Ukoukora Ana Kairiri te Tamnei," *Riaona*, Nobembwa 2009, 8).

BUOKA IBUKIN TABEKAN TAIAN TITIRAKI

- Tataningai tainan kaeka.
- Kamanenai titiraki n ruamwi ni kaunga te iango mwaaka.
- Totokoi titiraki aika a nakarika te aki nanoraoike a karika te kakauntaeka.
- Kamanenai titiraki ni kato-atai ake a karekea te iango ae rau.

Ibukin buoka riki tabeua, taraa *Teaching, No Greater Call: A Resource Guide for Gospel Teaching* (1999), 69–70.

IIRA TE KAKARABAKAU

Bwaai aika a na langoaki raoi ibukin te Taabati

- Iai ae e a tia n titirakinikote titiraki are karikiko bwa ko na tangiria n ataa riki taekante euangkerio ke ni bita maium ni kawai tabeua?
- E kanga te Tia Kamaiu ni kamanenai titiraki ngke E reirei?

Bwaai aika Ko Kona ni Karaoi

- Ngkai ko kamatebwai booki aika tabu n te wiiki aio, koreirinanin titiraki ake ko iangoi.
- Inanon te ekaretia, tabeka te titiraki bwa mwakoron te maroro n te tabo n reirei.

Iroun Unimwaane
Jeffrey R. Holland

Man te Kooram n
Abotoro n te Tengaun
ma Uoman

KO NA KANGA NI KUNEA TE KORAKORA AO TE TOKANIKAI

Tabeman mai buakomi a ataia bwa a kan rikibwa aekakira ao tera ae a kan karaoia inanon aia tai ni maiu, ao tabeman mai ibuakomi a bon aki ataia. Tabeman mai buakomi a taraa n ae a mwaiti kakabwaia nakoia ao aia kantaninga aika mena imwaiia. Tabeman mai ibuakomi kam namakinna, n te tai aei ma tera nako bukina, te aki batii tekeraoi ao ma tabeua iango aika raraaoi a na waetata n roko.

Bwaantai ngkoe ao te tabo ike ko kuneo iai ngkai ko ukoukora kawaim inanon maiu, I anganiko “te kawai, te koaua, ao te maiu” (Ioane 14:6) Ko na nakea riki, I butiko bwa ko na “**Nakoina**” (taraa Mataio 11:28–30) ngkai te moan mwaneka ae boongana e aroko ikekei, n ukoukora oin kukureim ma te korakora ao te tokanikai.

Ngke a moan ongo Anterea ao Biribo ana moan taetae Kristo, a rotaki, ao a anaaki nanoia ngaia are a **Rimwina** ngke E kitaniia aomata. E ataia bwa e iriraki, E rairaki Kristo ao e titirakiniaa mwane aika uoman, “Antai ae kam ukoukoria? (Ioane 1:38). Rairairi tabeua a kabebetea ni kangai, “Tera ae kam tangiria?

A kaeka, “Ko memena ia?” ke “Ko maeka ia?”

Ao E taku Kristo “**Nakomai ao nooria**” Ti tabeua te tai imwiina E wetea Betero ao tabeman taian Abotoro aika tibwa rineaki n te kakao ae tii te arona, “**Mai, irirai**” (taraa Mataio 4:19).

Taraana irou bwa maiura e kona n noraki inanona bwa mwakoro aika ouua ni moan kaukan rongorongon Ana tai ni maiu te Tia Kamaiu. Te mwakoro teuana bon te titiraki, nakoira n tatabemaniira, Tera ae kam ukoukoria? Tera ae kam tangiria? Te kauoua bon Ana kaeka bwa e na kanga ni karekeaki anne. Antai ngaira ao tera ara kaangaanga, Ana kaeka bon ti te aekakina n aki toki “**Nakomai nakoui**” Nakomai noora ae I karaoia ao I kanga ni kabanea au tai **Reirei irou**, Irirai, ao inanon te waaki N na angani ngkami kaekan ami tataro ao motikan rawami.

Raorau aika kairake aika tangiraki, Akea te kawai riki ae I ataia are kam na na tokanikai ke ni kukurei ke kam na kamanoaki iai. I aki ataa riki te kawai teuana are kam na kona ni uota uotami ke ni kunea are aranna Iakobo “bwa te kukurei are kataura-oaki ibukiiia aika itiaki” (2 Nibwaai 9:43). Ao anne bukina bwa ti **karaoa te berita ae korakora** ae boboto iaon Ana karea ni kamaiu

Kristo, ao anne bukina ae ti **katoka iaora Arana**.

Iesu bon te Kristo, Natin te Atua ae maiu. Aio Ana E karetia ae maiu ao e koaua. E tangirira bwa ti na Nakolina, n Rimwina bwa **ti na akoaki Irouna**. Ao ngkanne E tangirira bwa **ti na akoia tabeman**. E na iai ara onimaki ae tau n ni **butimwaea raoiroin te Atua** ao Ana akoi Natina ae te Rikitemanna. Ti na Nakolina ao Ana Euangkerio ao ti na kamaiuaki. ■

Man anabootaki n reirei ietan te ai Brigham Young Ituniwetiri ae taekinaki ni Maati 2, 1977.

KO KANGAARA NI KAMWAKURA AIO?

“Iesu Kristo E tangirira bwa ti na Rimwina. Ti kainnanoa ni buokiia tabeman ao n aki mwanuoka are Ena bon aki konaa, ni mwanuokiiniira n aki toki.”

Cecilia E., Biribin

“N nakomai nakon te Tia Kamaiu, ti riai ni maiu n anga ngaira, n aron are ti kona, nakon Ana Katoto ao n kariaia Ngaia be na aki toki ni mena iroura ni katoa te tai ni katoa bong.

Allison L., Arizona, USA

-RONGORONGON TE UTU-

I TABE NI KARAOIA

Moanakin karaoana e kona ni
bebete ao ni kaunga. Kairake
ni katobibia te aonaaba a
karaoa rongorongan te utu ao
a karekea uaana ke mwiina ae
tamaroa.

Ena moanaki mai iaa? Tao ko
iangoia bwa am koraki a kaman
tia ni karaoa te mwakuri ikekei
ibukim. Ke tao ko boou nakon ro-
ngorongan te utu ao e taraa ni kak-
urei. Tao ngkana ko moanna man
kawakinan oin am tienoro ae onoti,
katauraoan aara ibukin te tembora,
ke n reiakinna mairouia am utu aika
mai, *ko* kona n ira waakin rongoro-
ngon te utu ni kawai aika a kaunga
ao n iai nanoia.

Kawakinan Oin Am Tienoro: Ururingakin Ara Kakabwaia

Kawakinan te tienoro e bon aki bebete. Angin te tai ti bon tua-
ngira i bon iroura bwa ti bon tatabetabe ke ni kua ke maiura
a aki batu ni kakukurei ni koreaki rongorongoia. I nooria tabeua
te ririki n nako bwa kawakinan te tienoro tiaki nanona bwa e
matoatoa are e na rikirake tangirana irou.

I moanna man korean teuana te bwai ni katoa bong. E aki kak-
waki ngkana e rang ananau ke ni kakukurei; I tii korei baike I angoi
ke baikara ake a tia n riki n te bong anne. E a tia ni kakabwaia maiu.

N te bong teuana temanna man au utu e rootaki ao I aki ataia
bwa terana ae N na taekinna nakon neiei, ma ngkanne I a kairaki
bwa N na wareka nakoina rongorongan teutana au tienoro. I kona
n tibwaua te bwai are I a tia n rinanona are I a tia n taua mwiina
inanon te tienoro ae uarereke ae rooroo anne, ao I noora te anga
are e kona ni buokia ni karaua nanona.

I kakoaua bwa ngkana ko moanna man korean teuana te bwai n
te bongina, e na kakabwaia maium. N aki tabe iai bwa uarerekera
ke bubura, korean taian kakabwaia inanon maium e kona ni buo-
kiko n ururingi.

Gentry W., Utah, USA

Kunean te Kimwareirei inanon Rongorongan te utu: Ukoukoraia Bakatibu

Ngke I bwabetitoaki, I ongora taekan rongorongan te utu, ma I aki ataia bwa e kanga aron karaoana ke ngkana I kona ni karaoia. I baireia bwa N na tataroakinna, ao I namakinna bwa I riai ni moana au mwakuri iaona n te tai ae waekoa. I namakinna bwa au bakatibu a ingainga ibukiu ni waakinna ao bwa a na buokai ni kakaei rongorongo ake a tau ni karaoan taian otenanti.

I moanna man anaakin te kooti ibukin rongorongan te utu, ao te tai ae uarereke imwiina I weteaki bwa te tia rabakau iaon rongorongan te utu. E bon nako nanou ibukina bwa e karako au atatai iai, ma I butimwaea te wewete.

N te bong teuana I kawara tarin tibuu te unaine, are iai irouna taian taokumente ibukin rongorongan tibutoru te unaine. E aki tangiria ni kan tibwaua te rongorongo ae bati ibukina bwa n aia katei e aki riai taekinaia utu ake a tia ni mate. E taku bwa n te bong are imwiina bon kauringan maten tibutoru te unaine, ao e na tabe ni kabuoki taian taokumente. I bubuti ngkana I kona ni karekei moa tabeua rongorongo mairouia, ao e butimwaeai. I ataia ngkanne bwa e na bon buokai te Tama are i Karawa ni waakina au kakae.

Ngkai I beku n te tienta n rongorongan te utu irarikin te tembora, I teimatoa ni kunei riki rongorongoia au utu. I reiakinna bwa uoman mai buakoia tibun tibutoru te unaine bon taan roko ni maeka mai Itare are iai aia oniman irarikin São Paulo, Brazil. E a bua aia reitaki au utu ma aia koraki ake a mena n aia oniman, ma I kunea ai tariu te mwaane are e korea te boki ni kateiriki ibukin ara utu. E anganai te boki, are e kabanea ruaiwa te ririki ni koro rongorongo iaona. E taku bwa e aki ataia bwa bukin tera ngkai e riai ni koreia ma e namakinna bwa e na bae ni buoka temanna n taai aika a na roko. I ataia bwa bon tamnein Eria are e kaunga nanona.

I reiakinaki ni baike I rinanona bwa ti karaoa te mwakuri ae tabu. Ara bakatibu a kakantaninga ara ibuobuoki ao a mena n iterara bwa a na buokira.

Gabriel D., Brazil

Karaoan te Mwakuri n te Tembora: Otenanti aika Tabu

Ibon rairaki ao tii ngai kaain te Ekaretia inanon au utu. I reiakinaki bwa teuana mai buakon otenanti aika tabu bon te bwabetito ibukia maate. I nakon te tembora inanon mwanganara, ao ngke I tabe ni kakauongo nakon te tia butimwaa are e maroroakina taekan taian otenanti, I namakina te bwanaa ae maaraara, man uarereke ae tuangai bwa N na nako nakon te tienta ibukin rongorongan te utu n anga ana bubuti ni karaoan te otenanti n te tembora ibukin tinana, are e a tia ni mate. I bon rang ni kukurei ngke e kaoti te rongorongo imwiina man te FamilySearch ni kamatoa bwa e a tia ni karaoaki te mwakuri n te tembora ibukina. E kakorakora au koaua, ao I a taia bwa teuana bukin menara ikai iaon te aba bwa ti na buokia ara bakatibu ni karekea ana euangkerio Iesu Kristo.

Marvin S., Biribin

Iriran ana Wirikiri te Tamnei: Reireiaki mairouia Bakatibu aika Maiu

Imwiin banen au reirei n te kauarinan, I namakina ana wirikiri te Tamnei ae Raioiroi bwa N na kawaria ni kabane tibuu ake aman. Iai tabeua mwaawan au tai, ao I nooria bwa e na bae n aki kona ni manga reke riki au tai aei, ngaia are I a kabane teuana te wiiki ma tibuu aikai n tatabemania.

IRAKIN WAAKIN TE BWAI AE AKEA TOKINA

"Ko a tia n tataroakina ibukin am mwakuri iaoia am bakatibu? Kaokoroi bwaai aikanne inanon maium ake aki rang ni kakawaki. langoa bwa ko na karaoa te bwai ae iai mwiina ae akea tokina....

"Te tabo ike ko mena iai n te aonaaba, ma te tataro, te onimaki, te keiakimwaaka, te botumwaaka, ao am angakarea tabeua, ko kona ni karaoa te anganano ae korakora. Moanna mangkai. I berita nakoim bwa e na buokiko te Uea ni kunea te kawai. Ao ko na namakina te nakoraoi."

Unimwaane Richard G. Scott man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman, "Te Kimwareirei ni Kamaiukak Maate," *Riaona, Nobembwa 2012*, 95.

I kabanea au tai n tuo i kanoan taian bwaoki ake a maan, ni wareki reeta ake a maan, ao n tarai taian tamnei ake a maan. I korei mwiin rongorongan maiua tibuu, n ririaki ni katobibi taian ruanimate, ao ni kawari taabo ake a maeka ao ni mwakuri iai tibuu. E boni kaunga! I reiakina ae batibukiia au bakatibu, tibuu, au karo, ao boni ngai. I nooria bwa e na bon aki kona n reke aekakin maiu aei ngke e aki riki aei nakoia au bakatibu.

Imwiin mwanangau, I oki ma 1,000 araia au bakatibu ao ni kona ni karaoa te mwakuri n te tembora ibukiia angiina mai buakoia. N iriran ana wirikiriki te Tamnei ae Raoiroi ao ni kakawarakia tibu bon teuana te ba-baire ae tamaraa are I a tia ni karaoia.

Shenley P., California, USA

Namakinan te Mweenga: Uotakin Aara nakon te Tembora

Ngke I bubutia tamau ana iango ibukin rongorongan te utu bwa e aonga ni bwanin Rikirakeu I bon Irou, e kabwarabwara bwa e kunei tabeua araia ara utu tabeua te ririki n nako ma e tuai kona ni katauraoi aara ni uoti nakon te tembora i bon irouna ibukin tatabeben ana tai. Au ibuobuoki e na kona n anganisa aia tai au utu ni karekei kakabwaia man te tembora.

Ibukin tabeua namwakaina ake imwiina, I kabanei bwakantaain ao tairikin te Tabati ni karini aara inanon te kaombiuta ao n reiakin rongorongoia au utu mairoun tamau. Ti teimatoa n ootan birim aika uarereke ni kakaei riki rongorongo. N tabetai ngkana e kaangaanga warekan taian birim ake a maan, N na bae ni karaoa au tataro ae mabu ao ngkanne I a anaa te beebea ni katanetanei katotongan taian tamnei. Rinanon te mabubu, a kaoti taian ara.

N te kabane ao I a ikoti bwarikoriko n ara ibukia au utu, ao kai-rake inanon ara uoote a ibuobuoki ni katiaa te bwabetito. Au karo ao tabeman kaain te uoote ngkanne a uoti taian beebea n ara ni katiai otenanti ake tabeua n te tembora.

Ai bon tibwa teutana te tai ae nako imwaain ae I katauraoi n nako nakon te tembora ibukin oin au entaumente. I bon rang ni kukurei ma e bon nako naba nanou.

Ngkai ti a kaineti nakon te tembora, e kabwarabwara tamau bwa e a tia ni kunei tabeua beebea n ara ake I a tia ni katauraoi ni mwakuri iaon Rikirakeu I bon Irou. Tabeua a tia ni bua man ninneia, ngaia are e a uoti beebea n ara ibukin tinau, au kabae, ao i bon ibukina bwa e na katiai. E tibwauai nakoia araia, ao I uring man au mwakuri are I karaoia.

Ngkai I karaoi berita aika tabu n te tembora, I namakina katobibiau irouia au koraki aika tangiraki n iteran te roki aika uoua. I namakina te rau n ataakina bwa I kona n ikotaki ma au utu n aki toki. ■

Holly P., Idaho, USA

TIBWAUA AM ATATAI

Tibwaua am atatai n rongorongan te utu n lds.org/youth/family-history/experiences.

KO KUNEA BWA ANTAI RAOI NGKOE, **NGKANA KO KUNEA BWA ANTAI AM BAKATIBU**

Maium e a riki bwa kanoan roro ni karaoakina.
Kakaea bwa e moanaki mai ia am rongorongo.
Kawara FamilySearch.org

Imwiin te intawiu ma ngai ni karoan au
mwakuri ni mitinare, e taku au beretitenti n te titeiki,
“A na riki bwaai aika kamimi inanon maium ni kataia
ni bita am iango.”

TE KAITARA

NAKON AU MWAKURI NI MITINARE

Iroun Alcenir de Souza

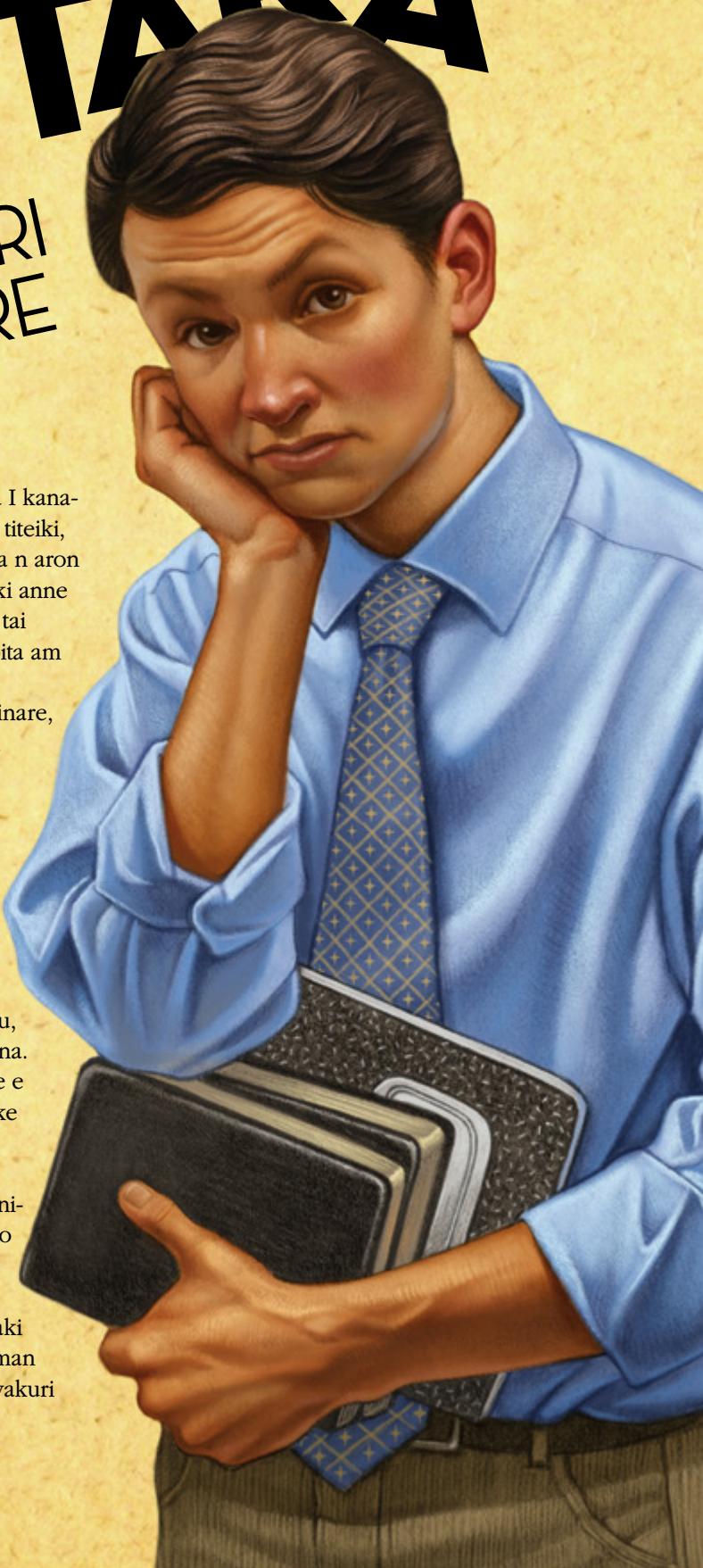
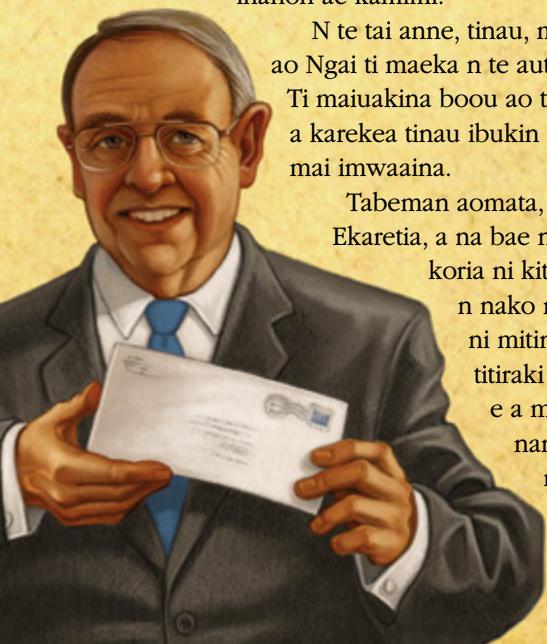
I kaaina te Ekaretia n au ririki ae te 15, ao aua te ririki imwiina I kankoi au beebea ni mitinare. N au intawiu ma au beretitenti n te titeiki, e kamoamoai bwa N na baireia bwa N na beku ibukin te Uea n aron te mitinare ae bwanin ana tai. Ngkanne te tia kairiiri ane kairaki anne iai te bwai ae taekinna are e a kaunga nanou: “Te Tari, man te tai aei, a na kaoti bwaai aika kamimi inanon maium ni kataia ni bita am iango ibukin am babaire ni kan beku ibukin te Uea.”

Inanon tataningakin rokon au beebea ibukin weteau ni mitinare, I kataneiaki n riki bwa te tia mwakuri n te tabo ni botokaobi. Te mwakuri aei e anganai au tai ni karekei tabeua bwaai ake N na kainnanoui n te tabo ni mitinare ao ni buoka tinau ma aron te kabanemwane ni mweengara. A nakoraoi bwaai ni kabane.

N akea te tekeraoi, “bwaai aika kamimi” a moanna ni kaoti. Te moan, e kamwaruaki tinau ao e a kuri ni mate man ikoakina, ma te Tama are i Karawa ae akoi e kaoka maiuna inanon ae kamimi.

N te tai anne, tinau, mwaaneu aika karimwiu, ao Ngai ti maeka n te auti ae ti kakabwaka boona. Ti maiuakina boou ao te buoka ae bon tau are e a karekeia tinau ibukin maten tamau n ririki ake mai imwaaina.

Tabeman aomata, n ikotaki ma kaain te Ekaretia, a na bae n titiraki, “Ko kona n ninkoria ni kitana tinam n aron aei ao n nako ni karoaa am mwakuri ni mitinare?” N ongoraau n te titiraki aei ae batu ni kaokiokaki e a moanna ni karika raraoman nanou (ni karoan au mwakuri ni mitinare).

TAI KABWARA NANOM

Te kaitara e ririki ni kaan ma taabo ake a kakaoti iai bwaaika a raraoi. E kona n riki ngkana ko

kataia ni karekea am reirei. Ko kona n rootaki iai imwiin teuana namwakaina inanon am tabo ni mitinare ae boou....

"Ma te babaire ae kakawaki iai kauring ni baika a na mwannanoaki ni karaoaki, ma n te tai are e mena iai te oota, taratarako man te kariiri are e na rairiko nako man te bwai ae rairoi. Ngkana tao eti ngke ko tataroakinna ao n onimakinna ao ni maiuakinna, e bon eti ngkai. Tai kabwara nanom ngkana e a korakora te rawawata."

Unimwaane Jeffrey R. Holland man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman, "Cast Not Away Therefore Your Confidence," Riaona, Tuun 2000, 38.

N te bong teuana e weteai au bereinti n te titeiki ao e tuangai bwa e a roko au beebea ni mitinare ao ni butiai bwa N na kawara ana aobiti n te tairiki anne bwa e aonga n anganai te tinaniku n reta man ana etukuata te Ekaretia are e a kaman kakantani-ngaki. E bon nako nanou ao ni kukurei naba n te rongorongo.

N te bong naba anne, au manatia n te tabo ni mwakuri e butiai bwa N na maroro ma ngaia imwain te tawanou. Ngke I roko inanon ana aobiti, I kamauraki n te aro n iraorao, ao ti maroro inanon tabeua te miniti ibukin au kataneiai ao tera are I a tia n reiakinna n te kambwana. Ngkanne, te mwaane anne are e korakora n te kambwana iai te bwai ae taekinna are boni ngaia raoi oin miia angia aomata inanon te kaawa: "Ko a tia ni karaoa te mwakuri ae tamara ikai n aron te tia kataneiai, ao ti kan aeaniko ao ni kateimatoako bwa kaain te tiim. Tera am iango?"

Aei teuana te babaire ae matoatoa inanon maiu.

Te kauoua e riki bwa kanga te bwai ae akea tokina. E taran n ae I kona n ongo aia titiraki aomata nakou ngkana N nang bon mwaninga taekan tinau n akea boutokina irou ma au kataumwane ao n nako n te tabo ni mitinare.

Ma e boni ngae n anne, I uring bwaai ake I reiakin man koroboki aika tabu ao au tia kairiiri n te Ekaretia, ao inanon te kawai ae tabu. I kakoaua ma te aki nanokokoraki bwa e tangirai te Atua bwa N na karaoa au mwakuri ni mitinare ibukin Ana Ekaretia. I ataia bwa E na bon tararuia au utu, bwa N na onimakinna, ao a na bane n nakoraoi bwaai ni kabane.

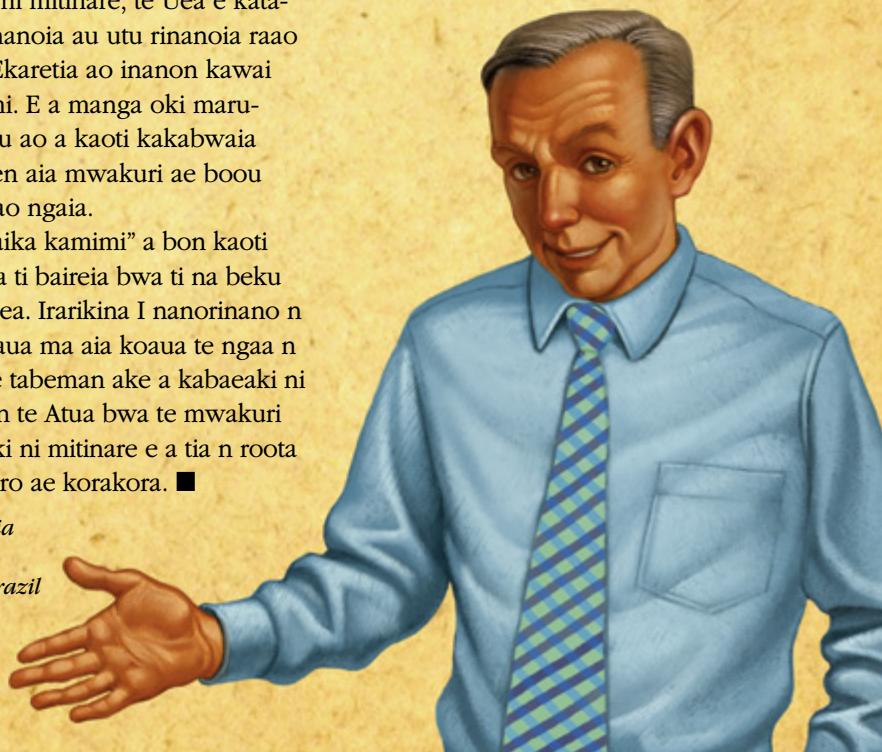
I kabwarabwara te kaangaanga nakon au manatia, ao ana kaeka bon te bwai ae I teimatoa n iaingoia: "I taku bwa te kairake n ataei-nimwaane ngkoe ae ko oinimwaane, ao ikai ko a katibanakoa te kaka-bwaia man maium."

I karabwa ma nanou ni koaua ibukin ana ibuobuoki, ao 28 te bong imwiina I a roko n te tienta ni kataneiai ibukia mitinare i São Paulo, Brazil.

N au tai ni mitinare, te Uea e katauraoi kainnanoia au utu rinanoia raoi inanon te Ekaretia ao inanon kawai aika kamimi. E a manga oki marurungin tinau ao a kaoti kakabwaia ibukin reken aia mwakuri ae boou mwaaneu ao ngaia.

"Bwaaai aika kamimi" a bon kaoti raoi ngkana ti baireia bwa ti na beku ibukin te Uea. Irarikina I nanorinano n reita au koaua ma aia koaua te ngaa n aomata ake tabeman ake a kabaeaki ni beku ibukin te Atua bwa te mwakuri n ibuobuoki ni mitinare e a tia n roota maiu n te aro ae korakora. ■

*E maeka te tia korokaraki
i Manaus, Brazil*

REIAKINAKI RIKI

— TAEKAN —

TE BWAI ARE KO KONA NI KANTANINGAIA

Kairake i Oslo, Norway, a kabanea te bongina ni katauraoi maiuia n riki bwa mitinare aika bwanin aia tai.

Iroun Cathrine Apelseth-Aanensen

Nte tai are e katanoata iai Beretitenti Thomas S. Monson bitakin te ririki ibukin te mwakuri ni mitinare, kairake ni kabuta te aonaaba a ingainga nanoia tiaki n tii kaeka te kakao ni karaoa te beku ma te kakao naba ni *katauraoi* n nako ni beku. Ao teuana te kawai ni katauraoi bon reiakinan riki taekan te bwai are ko kona ni kantaningaia ngkana ko a riki bwa te mitinare ae bwanin ana tai.

Tabeman kairake i Norway a karaoa raoi anne n te tai ae abwabwaki “Ana Taneiai te Mitinare” e katauraoaki man te Fredrikstad Uoote ao te Oslo Norway Titeiki.

Te Rin n “Aia Tabo ni Kataneiai Mitinare”

A ikotaki kairake n te autinibotaki inanon te ruu are e tei ibukin te tienta ni kataneiai ibukia mitinare. “Ti anganaki te mwiokoaki bwa ti na reiakina taekan te aba,” e taku Jakob R. man Moss Uoote. “E anganira te kamatataki bwa e kanga arom ngkana e a roko weteam ni mitinare ao n ataia bwa ko kona ni weteaki nakon te tabo ae kao-koro man are ko taneiai iai.”

Kaitibo ma te “Beretitenti n te Mition”

“Ngkanne ti a nako n te mataroa are imwiina bwa ti na kaitibo ma te mitinare ae e a tia ni bane ana tai are e a karaoa ana mwakuri te beretitenti n te mition,” e taku Simon W. man Oslo Uoote. Te mitinare e a tia ni bane ana tai ao tabeman mitinare ake a tia ni bane aia tai a maroroakinna bwa tera ae ko kantanninga ngkana ko a karaoa am mwakuri ni mitinare. “I taku bwa e rang ni itiaki reiakinam mairouia mitinare ake a tia ni bane aia tai bwa tera ae ko kantanningaia n tain te mwakuri ni mitinare ae bwanin taina,” E taku Simon. Taan ira te waaki a karekea aia neimtaeki, a karekeaki toaia, ao a tuangaki bwa a na teimatoa n tiku ma toaia n tainako.

Karikirakean Konabwai

A reiakinaki kairake n taian wekitiaobu ibukin karikirakean maiua n

tamnei ma aron naba tararuan kain-nanoia n te maiu n rabwata n aron karaoan te uaati, kabonganan te kata-umwane, ao n teimatoa ni marurung rabwataia.

"I unga n te wekitiaobu bwa e kaotaki bwa ko na kanga ni waakina am maroro iaon te euangkerio," e taku Inger Sofie J. man Oslo Uoote. "Anne te bwai ae I kona ni waakina karaoana naba mangkai."

"I unga ni kabwarabwara bwa ko na kanga ni kabongana *Taetaekina Au Euangkerio*," e taku Karl Frederik O. man Fredrikstad Uoote. "I aki toki n iangoia n tainako bwa mitinare iai oin aia boki aika tabu n reirei mai iai, ma I kunea bwa te bwai are I a kaman karaoia n te tieminari e na buokai n riki bwa te mitinare ao n aron te bwai ae I a kaman tia ni kamatebwai inanon *Taetaekina Au Euangkerio*."

A mwaiti ataeinimwaane aika a taku bwa teuana mai buakon wekitiaobu aika kona n ururingaki e raonaki ma te taneiai n te bai ni katirakin te kabaraaki ae mainaina. "E kauringai bwa a mwaiti konabwai ake I kona ni mwakuri iaona ni katauraoi ibukin te mwakuri ni mitinare ae bwanin taina," e taku Jakob.

"I reiakinna bwa e mwaiti ae I kona ni karaoi n te tai aei n rao-niia mitinare aika bwanin aia tai ni mwakuri n ibuobuoki bwa ti aonga ni bane ni mwakuri nakon te kouru

ae ti te arona," e taku Sarah R. man Sandvika Uoote. "Membwa bon mitinare naba."

Ngkai te kauring bwa mitinare ake a beku ni kabuta te aonaaba, ni karaoan taian kuuka ma amwarake a katauraoaki man aaba aika kakao-koro. "Anne e kauringai bwa I riai ni katai amwarake aika boou bwa I aonga n taneiai ni katai bwaai ake I tuai ni kang n tainako. Anne e na buokai n taneiai iai n te tai ae waekoa ngkana I a weteaki nakon te tabo ake a kang bwaai ake I tuai n taneiai iai," e taku Simon.

Waakina te Katauraoi

"Ni kabanean te bong, imwiin ongoraeakinan aia koaua uoman kairake ao uoman mitinare ake a bon tibwa bane aia tai, ti anenea te kuna n taromauri 'Called to Serve,'" e taku Liss Andrea O. man Fredrikstad Uoote. "I namakinna bwa ngkana I teimatoa n anenea te kuna n taromauri aei n tainako, N na teimatoa ni karekea te kauring ngkana ti a riki bwa mitinare, ti beku ibukin te Tama are i Karawa ao E na kakabwaiaira."

Ni kabanean te bong, kairake n te titeiki a oota bwa a aki tii katauraoia ibukin aia taneiai n te mwakuri ni mitinare ae bwanin taina ma a kona ni karekei aia taneiai mitinare n te tai aei ao ni kabuta maiuia. ■

E maeka te tia korokaraki i Oslo, Norway.

AEKAKIRA ARON TE MAIU NI MITINARE?

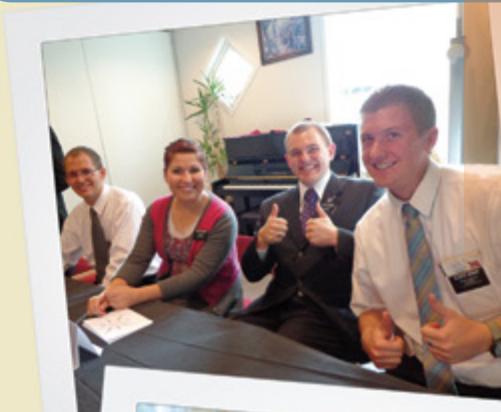
Kakaea riki aron rongorongan te katauraoi ibukin te mwakuri n ibuobuoki ni mitinare ma te witeo, bwaai n ibuobuoki tabeua, ao kaekaan titiraki ake a tabekaki n angin te tai n youth.lds.org (taona "Te Katauraoi ibukia Mitinare").

TE KABANE NI KAKAWAKI NI KATAURAOI

"Te bwai ae onoti ae ko kona ni karaoia ni katauraoi ibukin te wewete nakon te beku ko na riki bwa te mitinare n ae maan imwaain ae ko nako ni karaoa te mwakuri ni mitinare."

Unimwaane David A. Bednar man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman, "N Riki bwa te Mitinare," *Riaona*, Nobembwa 2005, 45.

TE BEKU Ngkai nakon TE BEKU Rimwii

Iroun Miche Barbosa

E boboto iaon te karaki ae koaua

“Ko na toro iroun te Uea n nanomi ni kabanea” (1 Tamuera 12:20).

Nna kabobirimwaka ma ngkoe nakon te umwan-tabu!” e taku Mórmon, ni kotea taubukin te umwantabu ae waikakang ae kona n nooraki ietan taian aroka aika baam. Ngkanne e a

kabirimwaka n aron ae kona bwa e na rimoan tarina ae kari-mwiina, Morian.

Ataenimwaane ma aia karo a kaman rianna teuana te maaire mani mweengaia, ma Moomon ao Morian

a tabe ni kabobirimwaka ngke a roko n te oo te biti itinanikun aia autinibotaki n aia uoote. A tei ni katoka kuaia.

Imwaain ae a baireia bwa antai ae moanna, a weteaki iroun temanna te ataenimwaane, “Kam kan takakaro n te *butibooro*?”

Mórmon e tangira te *butibooro*, ma ngaia ao ana utu a nang nako ni kaitiaka autin te uoote bwa e aonga n tauraoi ibukin te taromauri ibukin te bong are imwiina.

E ioioa atuna Moomon. “Tiaki ngkai—tao rimwi riki!” e kaboa te taetae.

E aki maan imwiina ao a mwakuri korakora Moomon ao Morian. E kamwaingi taian kaintekateka Mórmon ao n taea aon te timanti ma tamana ngke e tabe ni mwaobuna te timanti Morian ma tinana.

Imwiina a uaia ni kaitiaki taian tirotaam ataenimwaane inanon te roki n tebotebo. “I aki iangoia bwa N na kaitiaka te umwantabu, ma e boni kaunga,” e taku Morian. “Ao ngkoe, Moomon? Anne bu-kina ngkai ko roko ma ko na aki

takakaro n te *butibooro*?"

E iangoa tamana Moomon. Bon te bitiobi ngaia n aia uoote, ma e bon reke naba ana tai n ibuobuoki ni kaitiaka te autinibotaki.

"I mena ikai ibukina bwa I kan riki n ai aron Tamau," e taku Moomon.

Ngkanne e a iangoia mitinare inanon ana uoote. A bon tatabetabe ni karebwerebwe iaon taian mata-roa ao n tibwaua ana Boki Moomon ma tabeman. A na kaoia aomata bwa a na roko n taromauri n te kateitei are a kaitiakia ataeinimwaane.

"I Mena ikai ibukina bwa n te bong teuana I kan karaoa naba au mwakuri ni mitinare," e iango Moomon. "I kona ni buokia mitinare man katauraoan te umwantabu."

E tabe n iangoa te ingabong Mórmon, ngke ngaia ma tarina a na bae n uti n te aoa 6:00, n rianna nakon te taromauri n aia kabaraaki aika mainaina ao aia neketai, ao ni katauraoi kaintekateka ao booki n anene n ruun te Moanrinan.

"I mena ikai ibukina bwa I kan

beku n te nakoa inanon te Ekaretia," e iango.

E iango Mórmon bwa e na kanga n riki bwa te riikan rimwii. E na bae ni kabuta te toa ao ni karaoi riki bwaai tabeua ni beku.

"I mena ikai ibukina bwa n te ririki are e na roko N na karekea te nakoanibonga, ao I tangiria ni karaoi bwaai ni kabane ake I kona ngkai ni katauraoi."

Iai te bwai ae e a kaman tia ni katauraoia Mórmon ibukin te

nakoanibonga: e a tia ni karekea te Kanuanga n te Onimaki iroun te Atua. E a kaman n reiakinaki ni maiuakina te reirei are kaineti ma reirein te euangkerio ao ni beku ibukiia tabeman.

N te kabane e taraa tamnein taringa n te tirotaam ao e wingare.

"I mena ikai ibukina bwa I tangira te Uea," e taku, "ao ibukina bwa te beku ngkai e na buokai ni katauraoi ni beku rimwii." ■

E maeka te tia korokaraki i Utah, USA.

KATAURAOI IBUKIN TE NAKOANIBONGA

Buoka mairoun David L. Beck, te Beretitenti ni Kabuta n te Botaki n Ataeinimwaane:

- Kaoa te Tamnei nako nanon maium ao rinea raoraom ake a buokiko n rinea te eti. Maiuakin kainibaire ake inanon *Ibukin Kakorakorakia Kairake*.
- Reiakinna bwa a na tera am beku n aron ae te riikan. Wareka taekan te nakoanibonga inanon *Kakoroan bukin au beku ibukin te Atua: Ibukia kaain te Nakoanibonga ae te Aaron ao Te Koaua nakon te Onimaki*.

Irira Manga rinanoakin te Nakoanibonga inanon am uoote ke am mwaanga.

- Katauraoi n nako nakon te tembora ni karaoa te bwabetito ibukia maate.
- Kakukureiko ibukin waaki ni kakukurei ao bootaki n taromauri ma kairake ake tabeman.
- Ataia bwa e onimakiniko te Tama are i Karawa ao e katan iaam. Kakaea bwa mwaitira ae ko kona ni karaoia ma Ana ibuobuoki!

MATHILDE

E Katauraoi ibukin te Bootaki n Ataeinaine

Iroun Jenn Wilks, Utah, USA

Erang ni kukurei Mathilde ngke e nang rin n te Bootaki n Ataeinaine rimwii, ma e aki koaua raoi bwa tera ae kantaningaia. Ngaia are e a tae-tae nakon tibuna te unaine. Tibuna te unaine bon Titita Bonnie Oscarson, te beretitenti ni kabuta n te Bootaki n Ataeinaine. E mwaiti ana taeka n reirei ae e na tibwauaia!

Titirakina tinam ke tibum te unaine ke temanna te aine man am uoote bwa tera are a uringnga ibukin te Botaki n Ataeinaine. Ko kona ni kakaei nako tabeua bwaai aika kaunga.

TE BWAI AE KOAUA AE KAUNGA

Mathilde e wetea tibuna te unaine "Mo," are te kauare-reke ibukin *moder*, te taeka n Swedish ibukin te tina.

Ngkanne . . .

Ngke e mena Titita Oscarson n te Bootaki n Ataeinaine, e karekei ana baeti man kabwaninan ana tokanikai aika kakaokoro. E ituui nako aon te bwai n tauanibai ae onoti, n raonaki ma te uee are e tei ibukin te kakaonimaki.

ANA IBUOBUOKI TITITA OSCARSON IBUKIN TE KATAURAOI!

- Karikirakea am reitaki ma Tamam are i Karawa man te tataro ao warekan koroboki aika tabu.
- Kakaea rongorongan te burokuraem ibukin te Rikirake I Bon Iroum.
- Wareki koroboki aika tabu, *Ibukin Kakorakorakia Kairake*, ao te *Riaona*.
- Moanna n reireiniko n ana boto n iango te Bootaki n Ataeinaine. Ko na bae ni kaokiokia ni katoa wiiki n raonaki ma ataeinaine ni kabane.

TE BOOTA IROUN AMILSLOVIA/ISTOCK/THINKSTOCK

... ao Ngkai

Te mwaenroroa aei (are kaota ana kanikina te Bootaki n Ataeinaine) e na kauringko n riki bwa te katoto ao ni katana te koaua ao te raoiroi.

Ko na bae ni karekei reeben man kabwaninan am taneiai iaon te Rikirake I bon Iroum ao am mwakuri.

Ngkanne ko na bae ni karekeia te meetera man te Bootaki n Ataeinaine.

NGAIRA NATN Tamara are i Karawa aika aine,
ae E tangirira, ao ti tangirira. TI NA TEI bwa
taan kakoaua ibukin te Atua n taainako
ao ni bwaai nako, ao n taabo nako,"
ngkai ti kataia ni maiuakin anuuaia
Kairake n Ataeinaine, n aron aikai :

TE ONIMAKI · ARORA MAIROUN TE ATUA
KORORAOIRA N TATABEMANIRA NAKO
TE ATAIBWAI · ARA RINERINE AO MWIOKOARA
ARA MWAKURI AIKA RARAOI · TE ETIETI
AO TE KOKOAUA · AO TE TAMAROA

TI KAKOAUA .ngkai ti kariaia mani
butimwaii ao ni mwakuri iaon koaua aikai,
TI NA TAURAOI ni kakorakorai mweengara ao
ara utu, ni karaoi ao ni kawakinii berita aika
tabu, ni karekei otentanti man te tembora, ao ni
kimwareirei ni kakabwaiaki man te karietataaki.

(Moldea 18:9)

NIU BIKINING

Mathilde e nakon te waaki ni kakukurei ae onoti ae aranaki bwa te Niu Bikining. A anganaki te reirei ae kaunga ao n reiakinaki taekan te Rikirake I Bon Iroum.

Mathilde e mwakuri naba iaon te Kanuanga n te Onimaki iroun te Atua ao ni kamatenanoa Taekan te Onimaki.

E AKI KONA N TATANINGA MATHILDE IBUKIN ...

- Waaki ni kakukurei ni katoa wiiki
- Ni kinaiia tabeman ataeinaine n te Bootaki n Ataeinaine.
- Te nako n ana kaembwa te Bootaki n Ataeinaine.

TE URURING AE ONOTI

Mathilde ao angii ai tarina a mena n te Tienta ni Maungatabu n Eberi 6, 2013. Ma a aki ataia bwa bukin tera tibua te unaine e kaoia ni kabane bwa a na roko n te maungatabu ni kabuta. A mimi ao a kukurei ngkai e kamatoaki bwa ngaia te beretitenti n aia bootaki Ataeinaine!

Ara Tai ni Kaotaa

Korakora $\text{♩} = 58-68$

Taekana iroun Jan Pinborough
Anene iroun Janice Kapp Perry

Aine

1. Nna tei na-ron E - ti - ta, _____ na - na tua te Ue - a, _____ Ni
 2. Nna be - ku na-ron A - biti, _____ ka - buta te Eua - ngke - rio. _____ Nna

Mwaane

ma - toa nto - to - ko ao ni mwa - ku - ri n ana Tam-nei Ta - ma - ra. _____ Nna
 kao - ngo - ia ai - ka Ibo ma nga - i - a. Io - ni - ma - ki - na te Uea. _____ E

Korati

tei na - ron Ni - bwa - ai, _____ Eka - ka - bwa - ia - ia raou, _____ Ni
 tei Mo - ro - naai nte eti, _____ na - ki bwa - ra nna - no. _____ Nna

Aine & Mwaane

ka - ma - no - a ao ni ka - ri - ne - a a - na Tam-nei Ta - ma - ra. _____ A - ra
 bawai - na te ko - a - ua nai a - ro - na. I ka - ti - o - a te man. _____ A - ra

tai ni ka - otaa ao, Ntau - ra - oi. nrei - a - ki. Ntae - ki - na te A - tu - a.

Te kariaia ibukin Katootongana © 2013 iroun Jan Pinborough ao Janice Kapp Perry.

A bane n tauaki mwiin taian kariaia ibukin katootongana.

Te anene aei e kona ni kaeweaki ibukin waaki aika uarereke, ma tiaki te bwai ni karekemwane
 n te ekateria ke n te mweenga. E riai te kaetieti aei ni karinaki inanon te kaobi ae karoaki

Iroun Unimwaane
Quentin L. Cook

Man te Kooram n
Abotoro n te Tengaun
ma Uoman

Membwa n te Kooram
n Abotoro n te Tengaun
ma Uoman bon taan
kakoaea aika a onoti
ibukin Iesu Kristo.

N na kanga n ibuobuoki ma te mwakuri n rongorongan te utu?

E baireia Unimwaane

*Cook bwa e na karaoaki te
botaki ibukin te Kateiriki n te
Utu. E kangai arona!*

Karaoia kaain am utu ni
kabane bwa a na karekei aia
rongorongo ibukin te utu, karaki, ao
taian tamnei. Kairii bwaai aika onoti
ake aia bwai tibum ao am karo.

E bon kaunga reikinan
taekan maiuia kaain te utu—
te tabo ike a roko mai iai ao e
kanga aron maiuia.

Kakaea bwa otentati raa
aika teimatoa ni kainnanoaki ni
karaoaki ao karaoi mwioko ibukin
te mwakuri n te tembora.

Ibuobuoki n tikaen ao ni karin
karaki ma tamnei aikai nakon te
Kateiriki n te Utu n FamilySearch.org.

Mairouia "Bakatibu ao Kanoara," Riaona, Meei 2014, 47.

“Te Utu: Te Katanoata nakon te Aonaaba” E Roko mairoun te Atua ni Buoka Au Utu

TE UTU TE KATANOATA NAKON TE AONAABA

TE MOAN BERETITENTII AO TE KAUNTIRI N ABOTORO AKE TENGUUN MA UOMAN N
ANA EKARETIA IESU KRISTO IBUKIA AOMATA AIKA ITAKI NI BOONG AIKA KAITRA

*N*GAIRA, TE MOAN BERETITENTII AO TE KAUNTIRI N ABOTORO
Tengauun mu Uoman n Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukia Aomata aika
Itaki ni Boong aiaka Kaitira, ti katanoata mu te kaantainen te tabu
bwa te mareki imarenan te mwaaane no te sine e katabukui iroun
te Atua ao te utu bon te bivali ae kakawaki nakon ana babale te Tia
Kankhwai ibukui ariai Natina.

NI KABANE AOMATA—mwaaane o sine—a karikaki ni katongan
te Atua. Ngalii n tatabemaniakan boon naati mwaaane no sine aika
tamei alka a tangiraki iroun ia karo ake karawa, ao, n aron anne,
ngaja n tatabemani ia iroa ao moan te kakawaki ao te kakamonto
n aron bairese ariai n te aron n atua. Te Mwaaane te Aine bon ngaiia
oim anuan temanna n te maiu n tammei, n rabbate, on kinakim ao te
katanganan te aleka tokina.

NTE MAU ARE IMWAAI TE MAU N TE AONAABA, naati mwaaane
ao sine alka tammei a tabu a taromaruria te Atua bwa Tamaia ae
Ake Tokina ao te butimwaa Ana babale te aron ao Natina a kona
ni kareki rabwata ao te iriko ma te rara ao na kareki ala atatai n te
aomabaa n rikirake naikon te korotao aoi n tokina atata ariola n te
anua n Atua bwa ngaiia taatu buwina te mautu ae alesa tokina. Ana
babure te Atua ibukui nukurei a karekes te konana irouua utu ni
kateimatos ia itoman imwiliw nuba te mate. Otenanti aika a tabu, ao
berita aika tabu, ake a kona n reke n tembara aika a tabu a karekes te
angga ibukira n tatabemani na kona n oili nako ratikin te Atua, ao
ibukua utu bwa a na kathieumauaki n te tai a aeka tokina.

TE MOAN TUA ARE n anga te Atua nakon Atam an Ewa bon ibukin
a kona n riki n kano ae mwaaennumwa o aiinemunuma. Ti
katanoata bwa ana ita te Atua ibukia Natina are a na rikirake ni
ngaiia n ni kaenzekoa te aonobaa te teimotos naha n bwainaki ngaiia.
Ti katanoata riki bwa a kona te Atua n tua bwa te mwaaaka ae
tabu ibukin te aron ni kariki ana ti kabongaki imarenan te mwaaane
ao te aine, ake a kia ni mareki iaan te tua bwa te mwaaennumwa
ao te aiinemunuma.

TI KATANOATA are n mautu ae mamate are e karikaki iai kwa e
karaoaiki n te mimintong te tabu. Ti kamatoa labun te mautu okaa
wakinan inanon Ana babure te Atua ae aeka lokina.

Te katanoata aei e bon warekina iroun Beretitentii Gordon B. Hinckley bwa mwakorun ana rongorongo
n te Bootaki n Aine ni Kubuta ac karaaoaki n Tebetembaga 23, 1995, i Salt Lake City, Utah.

Iroun Erin Sanderson ao Jean Bingham

Emwaiti korakoraia ataei—korakoraia ni karaoa
te bitaki inanon te utu! Utu ni kabane tiaki tii te
arona, ma utu nako a kakawaki iroun te Tama are
i Karawa. E tangira ara utu bwa e na korakora,
ngaia are E anganira “Te Utu: Te Katanoata nakon
te Aonaaba” bwa e na buokira. E ataia te Tama are
i Karawa bwa **ko** kona ni buoka ni kakorakora
am utu.

Ngkoe bon mwakoron te utu ae akea tokina
are e kainnanaa am ibuobuoki.

Ko kona ni uota te kukurei, akoi, ao te tangira
nakon am utu.

Ko kona ni kakauongo nakon temanna ma
temanna, ni kaai ni mwakuri ao n takakaro,
kabwarabure ao ni kaai n ibuobuoki.

Ko kona ni wareki koroboki aika tabu
ma am utu.

Ko kona n riki bwa te katoto nakon am
utu ngkai ko tataro ao ni kawakin tuua.

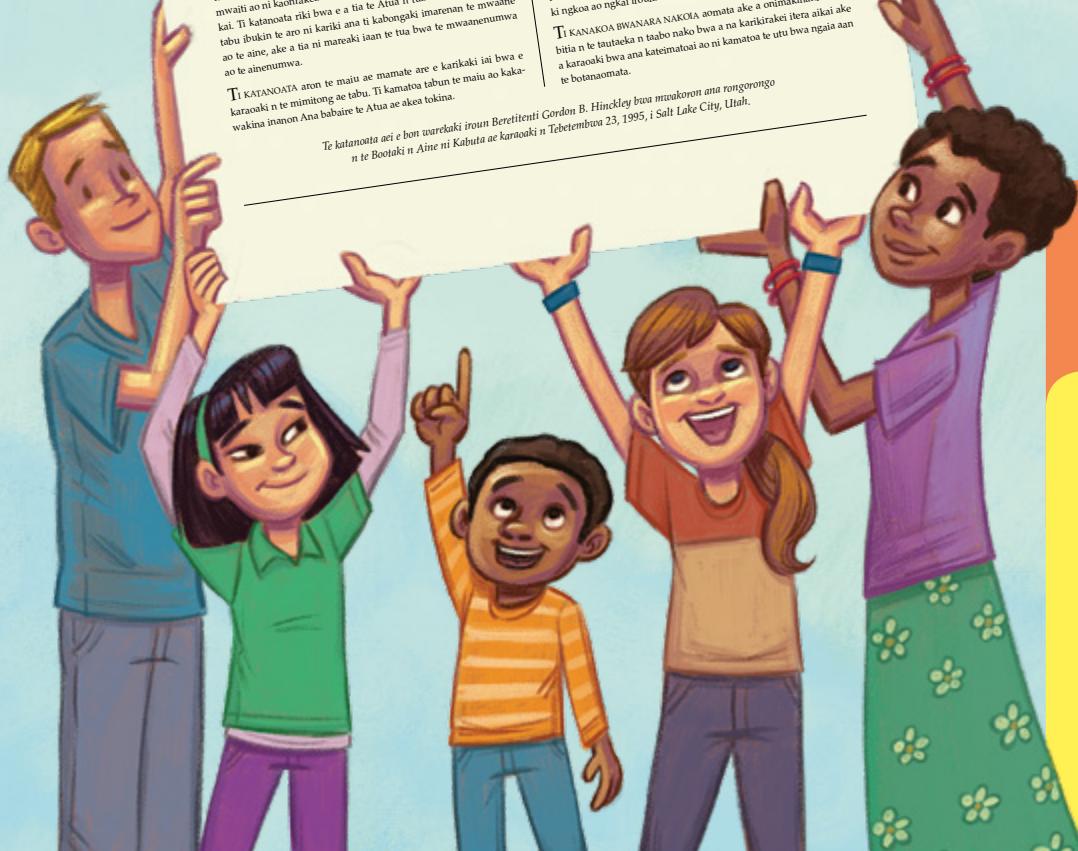
Te tia karaki e maeka i Utah, USA.

Koroboki Aika Tabu

• Ioane 15:11

Iango ibukin te Taetae n te Utu

Te Tama are i Karawa e tangiria utu ni kabane
bwa a na korakora ao ni manga oki Nakoina.
Maroroakinna bwa tera ae a kona ni karaoria
kaain te utu n tatabemania ni buoka am utu
bwa e na korakora.

I kona ni kakorakora au utu man

Ko Kona!

Katamaroa te tiin ae itiaki, ae akea kananova ma te koroboki aei (n te atai) ao tabeua tamnei ke korotamnei. Kabwanini taeka iaon mwakoro n taeka ma iango bwa ko na kanga ni kakorakora am utu. Korokoroi mwakoro n taeka ma taekaia ao karin inanon te tiin. Ni katoa bong ko rinea te beebea ae kairarikaki ma taekana man te tiin ao ni karaoa are e taekinaki. Ngkai ko kataia ni maiuakin am iango, ko kona ni karaoa te bitaki inanon am utu!

I KONA!

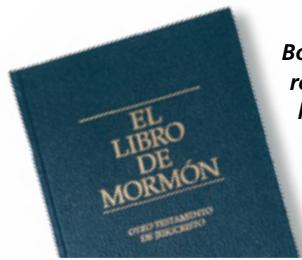

Ngai Bárbara mai Chile

Man te intawiu iroun
Amie Jane Leavitt

E maeka Bárbara i Chile,
te kaawa i maeaon ma-
taniwin te aba i Amerika
Maiaki. E a abwabwaki ao ni
kairariki ao n taraaki kanga
ai aron te reeben. Tabeua
aono a bon kabuehue ao
ni mwau (n aron Rereuan
Atacama, ao tabeua a mena
n iteran te ekuetoa ao a ao-
mwaimwai (n aron te Aba ae
Easter). E maeka ni kautuun
Chile, Santiago. ■

Te tia karaki e
maeka i Utah,
USA.

*Bon tii ngai kaain te Ekaretia n au kiraati n au
reirei. Aei e anganai au tai n tuanga tamau tae-
kan lesu Kristo ao ana Boki Moomon. Teuana
te tai raoraou ae tamaroa e butiai bwa N
na reireinna n tataro. Ngaia are I a karaioia.
Ngkanne ti a kaai n tataro n ara tai ni
katawanou n te reirei.*

*Bon ruaiwa au ririki ni maiu ao iai uoman mwaaneu aika karimwiu. I kataia
n riki bwa mwaaneia ae e a ikawai ae raoiroi ao ni buokia n tararuia ao
n takakaro ma ngaia. I tangiria n tararuia ataei aika uarereke. I tangiria
ni kan riki bwa te tia reirei ngkana I a ikawai.*

*N 2013 I a tokara au ka waniua n ririki ao
ni bwabetitoaki ao ni kamatoaki iroun
tamau. I bon rang ni kukurei. Bon te
taneiai ae onoti are N na ururingna
n tainako.*

*jHola,
amigos!**

* "Mauri, raoraou!" n te
taetae n Tibein

Ti bukamarui motirawa aika a kaunga i Chile. N 18 n Tebetembwa bon Bongin te Inaomata, ao n te 19 bon aia Bong te Tangantautia. Inanon boong aika uoua aikai, ti mwaie ni mwaiein abara ae aranaki bwa "La Cueca" ao ni kang irikomaiu aika kangkang aika reke man taabo ni bobwai aika a rangin n nakoraoi.

N tain te wiikente, a utu a tangiria ni kan nako n nakonako ao ni buti n te bao are e buti iaon maunga irarikin mweengara. Ti tangiria ni kan nako naba nakon te bike.

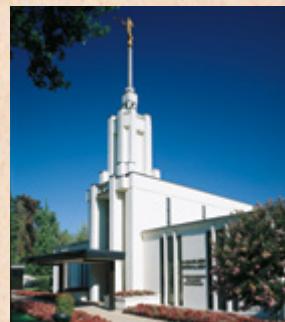

Ti booa ara baka n amwarake ae onoti ibukin te Kiritimati—te ati ae kanoaaki n taian tomato. I Chile, e roko Santa Claus n nukani-bongin raoi te Kiritimati. Ti kataia n aki matu ni karokoa are e roko!

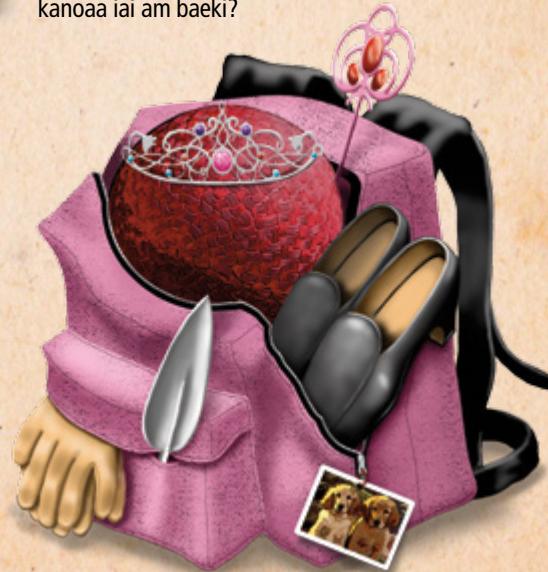
I TANGIRIA N NOORA TE TEMBORA

Te Tembora i Santiago Chile bon te moan tembora ae kateaki n te aba ae kabonganaki iai te taetae n Tibein. E katabuaki n Tebetembwa 15, 1983. Bon te kauoua n tembora ni kateaki i Amerika Maiaki.

TAURAOI N NAKO!

Ana baeki Bárbara e kanoaki ma tabeua bwaai aika e mamate nanona iai. Baikara mai buakon bwaai aikai ake ko tangiri ni kanoaa iai am baeki?

ARA ITERANIBA

N te bong teuana, teutana te tai imwaain ae l bwabetitoaki, l bon

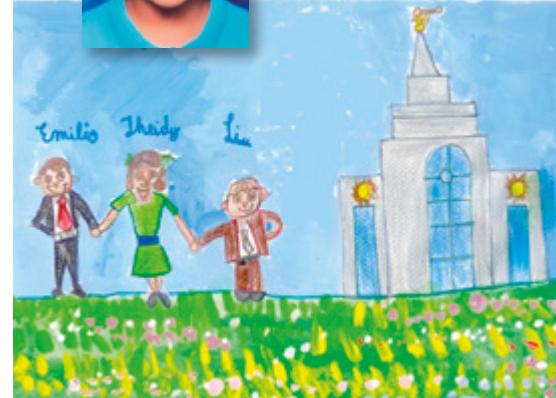
mena n ana auti tibu te unaine ngke e nako n te ruu are iaotano bwa iai te bwai ae e na anaia. E reke waena ao e bwaka ao e aki kona n tei- rake. E weweteai, ma l matakua n te Terewition ao l aki ongo bwanaana. Imwiin 10 te mitini, l ongo arau ma te bwanaa ae marau, "Tom!" I nako ni kakaea ao ni kunea ni wene iaon te timanti. I bon aki korakora are N na kona ni buokia ni kateirakea, ngaia are l biri nakon ana auti kaain rarikiu. E roko ao e a bucka Tibu te unaine ni kateirakea.

E tuangai Tibu te unaine, "Tom, bon anne te Tamnei ae Raoiroi are ko ongo. I bon raroa nako mairoum are ko aki kona n ongo bwanaau."

I ataia bwa bon te Tamnei ae Raoiroi are e wirikiriki nakoiu. Ngkai l a bwabetitoaki, ao l kukurei ni karekea te Tamnei ae Raoiroi.

Tom R., ana ririki 8, Tiaman

Liu C., ana ririki 7, Ecuador

Natalia A., ana ririki 10, Colombia

Thierry M., 7 ana ririki, mai Brazil, e tangiria n irira te Moanrinan ao n anenei kuna n taromauri. E ataia bwa te tembora bon maneaban te Uea.

Olivia I., 8 ana ririki, mai Romania, e tangiria ni kan buoka tinana ni kaitiaka te auti. E reireinna tinana ao 13 raoraona, ao ngke a motirawa teutana e baka n riki bwa te tia reirei. E tangiria ni kan mwananga ma ana karo ao ni kabane aia tai ma tibuna. Ngke e bwabetitoaki e namakina kaanna ma te Tama are i Karawa, ao e kakaitau bwa e kona ni karekea te Tamnei ae Raoiroi ni buokia ni karaoa ana babaire. Mamaten nanona ni kunan te Moanrinan bon "Follow the Prophet" (Children's Songbook, 110).

Ko kona ni kanakoi am korotamnei, tamnei, ke am atatai nako aonraain n liahona.lds.org, n te imeeri nakon liahona@ldschurch.org ma "Our Page" iaon te bwai anne, ke imeerinha nakon:.

Liahona, Our Page

50 E. North Temple St., Rm. 2420
Salt Lake City, UT 84150-0024, USA

Bwaii nako ake a kanakoaki a riai ni karinaki iai bwaninin aran te ataei, rikina ni mwane, ao ana ririki (3 nakon 11 te ririki) n raonaki ma aran te karo, uoote ke mwaanga, titeiki ke mwakoro, ao aia kariaia kaaro n te koroboki ni kabongana tamnein te ataei ao te bwai are a kanakoa (e butimwaeaki te imeeri). Taiaoka, akea tamnein te Tia Kamaiu. A riai n rinanoaki kanakobwai ibukin abwaiia ke kamataatakiia.

Iroun Unimwaane
Adrián Ochoa
Man te Itingaun

Tararake

"Ma kam na kamarurungi ngkami n tai nako, ao kam na tataro"
(Ruka 21:36).

Ngke waniua au ririki ni maiu, Ngai ao ai tariu aika uoman ti kanakoaki nakon te taaun ae ua-kaan bwa ti na kaboi amwarake. Ngke I tabe n iangoa te atatai aei, I mimi bwa mwaitira onimakinara iroun tibu te unaine ao ai tinau ao ai tamau. Moaningabongin karawa e otamwaaka man itiaki ngkai ti mwananga iaon ara aoti aika teniman.

Inuukan te tabo ae kiriuteute, ti baireia bwa ti na ruo mai iaon ara aoti ao ni kinimabora. A bon rang n roko nanora n ara takakaro are ti aikoa tararake n noora te nang ae rootongitong are rabuna karawa. Man te tai are ti a nooria bwa e a kaoti te angibuaka, e bon aki reke

ara tai n tokia iaon ara aoti. E korakora bwakan te karau ma te aiti ni bwaka iaora ni kamwataereira ao te bwai ae ti kona ni karaoia ti anainnera n tekateka aon taian aoti ao ni kamanoira iaan burangketi aika nnera n tekateka. Ngkanne a birinako ara aoti.

N akea ara aoti, ti mwaimwai, ao ni mariri, ti moana n nakonako ni kawaekoaira nakon te taaun ae ua-kaan. E a bon tairaa ngke tia kunea te mweenga ao ni karebwerebwe iaon te mataroa. Te utu ake a mena ikekei a kamwauira ao n oneira, a kamwarakeira n te bean burritos ae kangkang ao ngkanne a karekea ara tabo ni matu n te ruu ae bare-kareka timantina.

Ngai ma ai tariu ti utimwaaka n te ingabong iaan otantai ao

karawa ae koro tikiraoina. Te mwaane ae e a karebwerebwe n te mataroa ibukia teniman ataeinimwaane aika a bua. I bon aki kona ni mwaninga te bwai areti nooria inanon kawaira n okira mweengara—te kurubu n aomata ake a tabe ni kakaeira ni kabanea te tairiki anne. Ake a mena imoiaia ni kabane bon tibu te unaine ae tangiraki ao ai tamau ma ai tinau. A rabwatiira ao a tang, a kukurei bwa a kuneia aia ataei aika a bua.

Tamara are i Karawa ae tangira e ataia bwa ti mena ia. E ingalinga ni kakantaninga okira nakon mweengara. Iai kanikinaa ibukin te angibuaka n te tamnei aika a katabibira. Ti na tararake ao ni kataura-oira man kakorakorakin ara koaua ni katoa bong. ■

Ana Tiim te Utu

*E bon bebete te tokanikai ngkana a uaia ni
bane ni mwakuri aomata n tatabemania.*

Iroun Sheralee Hardy

E boboto i aon te karaki ae koaua

*"When we're helping,
we're happy" (Children's
Songbook, 198).*

Eikenrawa Ammon ngke a kitana te takakaro ae te butibooro ngaia ma Tamana. "I aki ota iai," e taku. "A mwaiti ara taan takakaro aika bwakuaku. Bukin tera ti aki kona ni karekea ara bwii?"

Tamau bon te tia butibooro ae bwakuaku. Tao e kona n ibuobuoki.

"I taku bwa ko kainanoia n reireiniko ni

mwakuri n aron te tiim," e taku Tamau. "Kam bane n tangiria ni karina ami booro, ngaia anne?"

"Eng," e taku Ammon. "Ma ti aki ngaira ni kabane taan karekea te bwii. Anne ae ko nanonna"

E ioioa atuuna Tamau. "Ko aki kona ni karina am booro n ti ngkoe. Te moan taan tutuki a kainnanoia n anaa te booro man te tiim are teuana, e koaua?"

E ngare Ammon. "E bon matoatoa karekean te bwii ngkana akea

iroum te booro."

"E koaua," e taku Tamau. "Ngkanne taan tutuki a na angan temanna are e kona ni karekea te bwii. Akea ae kona ni karaoia n tii ngaia."

"I katautaua," e taku Ammon.

Ngke a roko ni mweengaia, e taua te tee Tinau ngke e tabe ni karaoa te katairiki." e titiraki. "E uara te takakaro?"

"Ti a manga konaaki riki," e taku Ammon. "Ma ti na karaoa riki ae nakoraoi n are imwiina."

“Anne te anua ae raoiroi,”
e taku Tinau.

“I a bora ni baki!” e
takarua Miguel ngke e biri
n rin ma Samuel, ao Lucas.

“Ataeinimwaane, kam
kona n ibuobuoki ni
katauraoa te taibora ao ni
kararoai bwaintakakaro?”
e bubuti Tinau.

A bane ni ngurengure
ataeinimwaane aika a man.

“Ma I aki takakaro n taian
bwaintakakaro,” e taku
Samuel.

“E na bae ni maan n
aki totoki!” E tang n

takaerere Miguel.

E ngare Tamau. “I taku
bwa iai ana kaangaanga
ara utu n aron ana tiim
Ammon.”

“Tera te baenne?” e titiraki
Samuel.

“Ti aki kaai ni mwakuri,”
e taku Ammon. “Ti bane n
tangiria ni karekea bwiin
ara kouru man kanakin
ara katairiki. Ma tia katikui
bwaai ni kabane nakon
Tinau.”

“E koaua!” e taku Tamau.
“Ti na kanga ni mwakuri n
aron te tiim?”

Iai ana iango Ammon.

“Tera ngke arona bwa Ngai
ma Samuel ti katauraoa aon
te taibora? Ataeinimwaane
ake tabeman a kona n
rikorikoi bwaai n takakaro.”

“Te iango ae tamaroa!”
e taku Tamau.

E waetata n tauraoi te katai-
riki. E rukum baina Ammon
ibukin te tataro. E kukurei
bwa a na utu a mwakuri ina-
non te tiim. Ana kantaninga
bwa kaain ana tiim n te buti-
booro a kona ni karaoa naba
ae ti te arona. ■

E maeka te tia korokaraki i Toronto, Canada.

**Iroun Unimwaane
M. Russell Ballard**
Man te Kooram
n Abotoro n te
Tengaun ma
Uoman

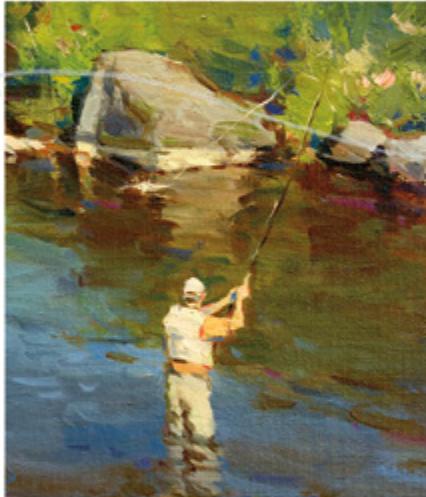
KAMWANE

Te aotum bon te tai ae kakukurei ibukia taan akawa, ni kabongana te kainroaroa ma te bwai ni kabwaru itabon aia matau, bwa aio aia tai ikan te karaanga n anaaki nanoia ngkai a bora ni baki n te aro bwa aonga ni kakorakorai rabwataita bwa a na nuai man karakon te amwarake n tain te winta.

Ana kouru te tia akawa bon aka-waan ikan te karaanga rinanon ana konabwai n te aro ni kamwane. Te tia akawa ae bane arona e kamatebwaia anuan te ika, ao ai aron naba tauan kanoan te bong, bwarobwaron te nao, ao aekakin maan aika bingingi ake e kang te ika ao nningai are a na kaabung iai maan akanne. Angin te tai e na bae ni karaoi ni baina ana kai ni kabwaru ake e kabonganai. E ataia bwa maan aika bingingi aikai a kamatoaki ma matau aika uarereke are a riki bwa te bwai ni kamwane ae nakoraoi ibukina bwa te ika e kinaa naba te kabwaka ae uarereke ao n aki iangoia bwa e na kana te abea anne.

Bon te kakukurei matakaukinan te ika ae otirake man te ran, e tenaa te abea, ao n un ni karokoa are n te kabane e a kua ao e a bae. Te kaboo ae korakora bon imarenan rabakaun te tia akawa ao ana konabwai, ao te ika ae rine.

Kabonganaan kanan te kai ni kabwaru ni karangirang ao n akawa

te ika bon te katoto n ana anga Rutibeero ake e katai n angin te tai, ni mwamwanaira, ao ni kataia ni kamwaneira.

N aron te tia akawa are e atia bwa iika a rootaki n te baki, Rutibeero e atai "bakira," ke mamaarara, ao ni kariirira ma kanan te kai ni kabwaru aika karioaki are, ngkana ti kabongana, e kona n urua aron raun maiura nakon ana kai-roro n akea te nanoanga. Ao n aron te tia akawa ma ana kainroaroa are e reke konana iika ao ni kaoki iika nako nanon te ran, n aron Rutibeero bon akea ana anganano ni kanakoa. Ana kouru bwa e na karaoia konana bwa a na karawawataki n ai arona.

Teuana mai buakon te anga are e kabongana ni kaitaraira bon ana konabwai ni kewe ao ni mwamwanaira

n anai nanora bwa te buakaka bon te raoiroi ao te raoiroi bwa te buakaka. Man moan raoi te karikibwai n te Kauntira i Karawa, Tatan, e tangiria bwa e na urua inaomatan te aomata, are e a tia n anga te Atua nakon te aomata (taraa Moses 4:3).

Te buaka ibukin inaomatan te aomata are e anganaki iroun te Atua e reitinako n te bong aei. Tatan ao taan iriria iai kanan aia kai ni kabwaru aika katobibira, ni kantaninga bwa ti na mamaara ao n anai abeana bwa e aonga ni kabaeira ma ana anga aika kewe.

Tariu ao mwaaneu, ti bia tarata-raira man abea aika karioaki ake ti anganaki man ana anga ni kewe te tia akawa, Rutibeero. Ti bia karekea te wanawana ao te atatai n noori koauan bwaai aika raba ni kinai ao n aki butimwaai ana anganano aika a kamamate.

Ao ibukimi ngkami ake kam a tia n irekereke ma aekakin anua nako aika kareke, iai te kantaninga ibukina bwa te Atua e tangiria natina ni kabane ao ibukin ana Mwakuri ni Kamaiu te Uea Iesu Kristo a kona ni karaoaki bwaai ni kabane. ■

Man "O Ana Babaire ni Kamwane te Riaboro," Riaona, Nobembwa 2010, 108–110.

ATATAI NI KINAI KOAUAN BWAACI AIKA RABA

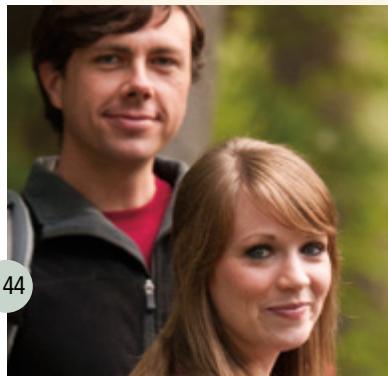

Ngai te bwaeonii ake n te bong aei?

"Ngkai ti karineia bwaeonii ake a nakonako rinanon taabo aika aoraoi nako Salt Lake Valley, a mwaiti riki bwaeonii aika a maiu n te bong aei. A aki kookookii taian aenika, ma bon taraan ae ti te arona ngaiia n aanga aika bat. A tia n ongo bwanaan te Uea rinanon ana Boki Moomon ao rinanon aia tataro ni kakatemanna. Ma te onimaki ao te rairannano a tia ni bwabetitoaki ao a tia ni kamatoai n uniki waeia n tanon te euangkerio ae maiureirei. N aroia ana reirei Kristo, a bon tauraoi n anganano ibukin te bwai ae eti ao ni koaua. Ao ma ana bwaintituaraoi te Tamnei ae Raoiroi, a taua ni kamatoai kawaia nakon te maiu ae akea tokina."

Inanon naba te Beba Aio

IBUKIIA KAIRAKE N IKAWAI

i.44

Tei IBUKIN TE BWAI ARE Ti Kakoaua

Niman kairake n ikawai a tibwauia bwa a kanga ni kamanoa aia onimaki n te tai ni kaitara.

IBUKIIA KAIRAKE

Ko na Kanga n Tabekii Titiraki Aika Kakawaki

Taiān titiraki a kona n riki bwa bwaai n reirei aika korakora—ngkana ko atong kibuntaekaia n te kawai ae eti. Te rongorongan aei e na tuangko bwa e kanga arona.

i.54

IBUKIIA ATAEI

i.68

Butimwaeaki nakon te Bootaki n Ataeinaine

Titita Bonnie L. Oscarson ao tibuna ae Mathilde e tibwauai tabeua bwaai ake ko kona ni kantaningai n te Bootaki n Ataeinaine.